

ZARJA

Glasilo Slovenske Ženske Zveze v Ameriki

S Z Z

DAWN

Official Publication of Slovenian Women's Union of
America

Ivan Zorman:

AMERIKA

Kipeča in glasna,
nestalna, nejasna;
kot demon drveča,
k uspehom hlepeča;
zdaj mehka, brezstrastna,
zdaj trda, oblastna;
tu zdrava, petična,
v željah nesebična,
tam bedna in bolna,
brezsrčnosti polna.
Zdaj kolne, žaluje,
v obupu vzdihuje;
zdaj vseupajoča,
o zmagah pojoča
do zvezd se raduje.

(Iz "Novega sveta")

Number 10

OCTOBER, 1938

Volume 10

Dr. M. Z. ...
July 1939
Cleveland, O.

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA

Ustanovljena 19. dec. 1928
v Chicagi, Ill.

Inkorporirana 14. dec. 1927
v državi Illinois

Duhovni svetovalec—Spiritual Advisor
Rev. Milan Slaje,
1709 E. 81st St., Lorain, Ohio.

Glavni Odbor — Supreme Committee

Predsednica—President
Mrs. Marie Prislant,
1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

I. podpredsednica—First Vice President
Mrs. Frances Rupert,
19303 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio.

II. podpredsednica—Second Vice President
Mrs. Mary Goghe,
4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.

III. podpredsednica—Third Vice President
Mrs. Mary Smoltz,
227 West Poplar St., Chisholm, Minn.

IV. podpredsednica—Fourth Vice President
Mrs. Agnes Mahovlich,
9525 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

V. podpredsednica—Fifth Vice President
Mrs. Mary Golik,
3016 N. Gantenbein Ave., Portland, Ore.

Tajnica—Secretary
Mrs. Josephine Racic,
2054 W. Coulter St., Chicago, Ill.

Blagajničarka—Treasurer
Mrs. Mary Tomazin,
1902 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Nadzornice—Auditors
Mrs. Josephine Erjavec,
527 No Chicago St., Joliet, Ill.

Mrs. Mary Ottonar,
1110 E. 66th St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Josephine Schlossar,
5801 W. National Ave., W. Allis, Wis.

ZARJA THE DAWN

URADNO GLASILO
SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE
V AMERIKI

OFFICIAL ORGAN OF THE
SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

Izhaja vsak mesec—Published monthly

Naročnina\$2.00 na leto

Za članice SZZ..... 1.20 na leto

Subscription price.....\$2.00 per year

Members of the SWU..... 1.20 per year

Office of Publication:

"ZARJA"
1135 East 71st St.

Editorial Office:

ALBINA NOVAK, Editor
1135 East 71st St.
Tel. Henderson 1572

Entered as Second - Class Matter
June 28, 1929, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of
August 24, 1912.

SLOVENIAN WOMEN'S UNION OF AMERICA

Organized Dec. 19th, 1928
in Chicago, Ill.

Incorporated Dec. 14th, 1927
in the State of Illinois

Member of National Council of Catholic
Women

Member of National League of Women
Voters

Glavni Odbor — Supreme Committee

Prosvetni odsek—Educational Committee
Mrs. Albina Novak
urednica in upravnica "Zarje,"

1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Frances Sušel,
726 E. 160th St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Frances Brešak,
1769 E. 81st St., Lorain, Ohio.

Mrs. Anna Petrich,
2178 Burton St., Warren, Ohio.

Mrs. Emma Shinkus,
1105 Fifth St., La Salle, Ill.

Mrs. Mary Kurre,
423 Sheridan St., Ely, Minn.

Svetovalni in porotni odsek—Advisory
Board

Mrs. Barbara Kramer, predsednica,
476 Kansas St., San Francisco, Cal.

Mrs. Mary Kopach,
1464 So. 89th St., Milwaukee, Wis.

Mrs. Anna Kameen,
P. O. Box 767, Forest City, Pa.

Mrs. Mary Srebrnak,
511—Fifth St., Calumet, Mich.

Mrs. Mary Kolbezen,
1048 S. Santa Fe Ave., Pueblo, Colo.

Direktorica športnih klubov in vešbainih
krožkov (drill teams):

Mrs. Antonia Tanko,
6128 Glass Ave., Cleveland, Ohio

1938 — OKTOBER — 1938

1	S	Remigij	9	N	18. pobinkoštna	17	P	Vika	25	T	Veselko
2	N	17. pobinkoštna	10	P	Franc Bor.	18	T	Luka	26	S	Evarist
3	P	Terezija	11	T	Nikazij	19	S	Etbin	27	Č	Frumencij
4	T	Fran Sal.	12	S	Columbus Day	20	Č	Felician	28	P	Simon in Juda
5	S	Placid	13	Č	Slavo	21	P	Uršula	29	S	Narcis
6	Č	Brunon	14	P	Kalist	22	S	Vera	30	N	21. pobinkoštna
7	P	Marija Rož.	15	S	Terezija	23	N	20. pobinkoštna	31	P	Krištof
8	S	Brigita	16	N	19. pobinkoštna	24	P	Rafael			

PODRUŽNICE S. Ž. Z. IN NJIHOVI ODBORI

ŠT. 1, SHEBOYGAN, WIS.

Pred.: Antonia Retell.

Tajn.: Mary Krainc, 1228 S. 15th St.

Blag.: Margaret Fisher.

Seje: Prvi torek, v cerkveni dvorani.

ŠT. 2, CHICAGO, ILL.

Pred.: Frances Sardoch.

Tajn.: Lillian Kozek, 2244 S. Wolcott Avenue.

Blag.: Mary Tomazin.

Seje: Prvi četrtek, v cerkveni dvorani.

ŠT. 3, PUEBLO, COLO.

Pred.: Margaret Kozjan.

Tajn.: Frances Raspot, 305 Spring St.

Blag.: Mary Kolbezen.

Seje: Vsak 16. dan v mesecu 7 p. m.,
St. Mary's School Hall.

ŠT. 4, OREGON CITY, OREG.

Pred.: Agnes Brezar.

Tajn.: Mary Gerkman, R. 2, Box 15.

Blag.: Johanna Herbst.

Seje: Prva nedelja v mesecu v McLaughlin dvorani.

ŠT. 5, INDIANAPOLIS, IND.

Pred.: Antonia Bajt.

Tajn.: M. Medle, 744 N. Warman Ave.

Blag.: Ivana Berkopec.

Seje: Prva nedelja v mes., v stari
šoli.

ŠT. 6, BARBERTON, OHIO

Pred.: Jennie Okolish.

Tajn.: Frances Zagar, 123—15th St.
N. W.

Blag.: Frances Zupec.

Seje: Prva nedelja v mesecu, farni
"Club House."

ŠT. 7, FOREST CITY, PA.

Pred.: Anna Kameen.

Tajn.: Pauline Osolin, Box 492.

Blag.: Angela Orazem.

Seje: Prva nedelja v mesecu ob 7:30
p. m. pri tajnici.

ŠT. 8, STEELTON, PA.

Pred.: Helen Cernugel.

Tajn.: Dorothy Dermes, 222 Myers St.

Blag.: Anna Skender.

Seje: Drugi četrtek v mesecu.

ŠT. 9, DETROIT, MICH.

Pred.: Catherine Butala.

Tajn.: Theresa Calser, 334 Geneva
Avenue.

Blag.: Anna Bahor.

Seje: Prva nedelja v mesecu, Cerkvena dvorana.

ŠT. 10, CLEVELAND (Collinwood), O.

Pred.: Louise Milavec.

Tajn.: Frances Susel, 726 E. 160th St.

Blag.: Filomena Sedej.

Seje: Drugi četrtek v mesecu v Slovenskem Domu na Holmes Avenue.

ŠT. 12, MILWAUKEE, WIS.

Pred.: Louise Stariha.

Tajn.: M. Schimenz, 732 W. Pierce St.

Blag.: Helen Presechnik.

Seje: Prvi ponedeljek, v Tamse's Hall,
739 W. National Avenue.

ŠT. 13, SAN FRANCISCO, CALIF.

Pred.: Mary Slanec.

Tajn.: Agnes Markovich, 406-a Utah
Street.

Blag.: Theresa Sterbenk.

Seje: Prvi četrtek v mesecu, 2101
Mariposa St.

(Dalje na 320. strani)

REV. MILAN SLAJE:

DIKTATORSTVO IN DIKTATORJI

NEMALO črnila porabi dnevno časopisje za napade na diktatorje in diktatorstvo. V vsem tem je seveda veliko hlinjenega ogorčenja in nelepe propagande, posebno če pomislimo, da se le redkokedaj imenuje Stalin, ki je pač najgrozovitejši v tej družbi diktatorjev in večina puščic leti na Hitlerja, Mussolinija in generala Franca. Seveda ne nameravam zagovarjati niti Hitlerja, niti Mussolinija. Mi katoličani nikdar in nikjer nismo zagovarjali nasilja. "Namen posvečuje sredstva," ni jezuitsko geslo, ampak geslo komunistov in ostalih nasprotnikov krščanstva in zlasti katoliške cerkve. Ako že moramo primerjati diktatorstvo Stalina z diktatorstvom Mussolinija in Hitlerja, moremo ugotoviti samo to dejstvo, da v Italiji kakor tudi v Nemčiji stojijo še vse cerkve in je duhovnikom vseh veroizpovedanj dovoljeno opravljati službo božjo, med tem ko v Rusiji in rdeči Španski ni več duhovnikov niti cerkva. To je treba povedati, ker se zadnje čase tudi Rusija štuji v vrste demokratskih držav, kakor da bi v Rusiji vladala vsa verska, politična in ne vem še kakšna svoboda.

Toda ne glede nato nečedno časopisno propagando, je gotova stvar, da se svobodoljubni Američan ne more sprijazniti z diktatorstvom bodi si v tej ali oni obliki. Ideja svobode se je tako globoko zajedla v njegovo meso in kri da je postala kar nekako njegova druga narava. Pravica, ki mu gredo po božjih in človeških zakonih, si ne pusti kratiti od nikogar. Pravica svobodnega izražanja, svobodnega udejstvovanja v svojem poklicu, ne da bi ga kdo pri tem oviral ali mu celo ukazoval, svobodna volitev poklica, z eno besedo, vse te in druge pravice in svoboščine, ki so tako značilna znamenja resnično demokratskega naroda, so mu svete in nedotakljive.

Pri tem pa le premnogokrat pozablja na dolžnosti, ki jih ima in ki bi mu morale biti enako svete. Ker pa tudi najbolj demokratski narod ne more izhajati samo s pravicami in svobodo brez dolžnosti je tudi nam potreba v gotovih ozirih diktatorstva, že zaradi tega, da se omeji tista kvarna, neomejena svoboda, ki bi bila v škodo državi in narodu.

V resnici, med tem ko obsojamo tuje diktatorje, gojimo diktatorstva v naši sredini, jih odobravamo, ker vemo, da so neobhodno potrebna v družinskem, verskem, gospodarskem in družabnem življenju.

Diktatorstvo bi moralo biti v vsaki družini. V starih časih, ki jih po krivici imenujejo nazadnjaške, so govorili o očetu kot glava družine. Moderni očetje so kaj žalostne prikazni, brez besede in vpliva v družini; nihče jih ne bo imenoval "glave" ali celo diktatorje. Naravna posledica tega pa je, da imamo toliko zabredle mladine, ki ni nikdar imela nikogar nad seboj, ki bi ji dajal postave in vsled tega postave za njo sploh ne eksistirajo. Ni napačno diktatorstvo v družini, kjer je oče diktator.

Prav tako ni mogoče v šoli doseči uspehov brez diktatorstva. Šola, kjer bi otroci lahko svobodno počenzali, kar bi se jim poljubilo, bi ne bila šola, ampak norišnica. Nekdo mora biti, ki ukazuje in nekdo, ki posluša. Učitelj, ki ni diktator, vzgaja nevedneže. — Vsi policaji so diktatorji v svojih omenjenih delokrogih in treba jih je brez-pogojno ubogati akoprav se naša svobodoželjnost še tako upira. In predstavljajte si armado brez generala — diktatorja! Tu šele vidimo zlobno hinavščino dnevnega časopisja, ki napada diktatorstvo generala Franca. Gotovo, da je Franco diktator, ker drugega ob času vojne biti ne more; prav tako bi postal diktator predsednik Roosevelt, ako Amerika jutri napove vojno.

Diktatorstvo imamo torej dnevno pred očmi. Diktatorstvo v družini (vsaj moralo bi biti), šoli, družinah, uradih, armadi itd. Povsod je nekdo, ki ukazuje, in rekdo, ki mora ubogati. Diktatorstvo je staro, kakor je staro človeštvo. Naravno je, da ni bilo nikdar popularno in priljubljeno. Revolucije proti diktatorjem se dogajajo prav tako v družinah in uradih, kakor v državah. Toda, dokler bo človek takšen, kakršen je, nagnjen k slabemu in sebičen, bo diktatorsko neke vrste vedno potrebno.

Čemu se nam torej upira diktatorstvo Stalina in Hitlerja? Ako je diktatorstvo potrebno in

dobro v družinah in sploh, do gotove meje, v socialnem in gospodarskem življenju, zakaj bi ne bilo enako dobro in potrebno diktatorstvo Stalina in Hitlerja?

Pravimo: vsaka stvar ima svoje meje. Tako tudi diktatorska oblast. Oblast očeta ni absolutna, neomejena. Dokler oče izvršuje svojo oblast v območju božjih zakonov, se mu je otrok dolžan pokoriti; v trenutku pa, ko prestopi to območje, mu otrok mora odreči pokorščino. Oblast očeta ni tolika, da bi smel n. pr. otroku ukazovati krasti, da bi ga smel odvracati od izvrševanja verskih dolžnosti itd. Enako delodajalec ne more svojemu uslužbencu narekovati, kaj sme verovati ali česa ne sme, koga mora voliti . . . Še manj seveda, koga poslati na oni svet zaradi njegovega verskega ali političnega prepričanja. So pravice, ki so naša sveta last in ki si jih nihče ne sme dotakniti.

Kako pa Stalin razumeva svojo oblast? Sta-

lin si domišlja, da ima neomejeno oblast nad svojimi podložnimi, nad njihovim življenjem in premoženjem, da, celo njihovo vestjo. Stotisoči, katere je poglaval v pregnanstvo ali pred puške samo zaradi njihovega verskega in političnega prepričanja — so nam dokaj zgovoren dokaz, kako ta mož razume svojo oblast. In Hitler, akoprav je njegova vlada bolj človeška od komunistične v Rusiji, pojmuje svojo oblast v bistvu prav tako, kakor Stalin. Po mnenju teh dveh mož je država vse, posameznik nič. Po njunem mnenju nima človek nikakih nedotakljivih pravic; celo pravica do življenja ni nedotakljiva in država sme vsakemu vzeti življenje, kadarkoli se ji to zdi potrebno. Stalin je zavrgel Boga in samega sebe postavil na njegovo mesto. Hitler sicer ni zavzel Boga, vendar si pa prisvaja njegovo oblast.

Vsled tega nam je njuno diktatorstvo tako zoprno.

MARIE PRISLAND:

SPET DOMA . . .

PRETEČENI mesec ste v Zarji čitale o prisrčnih sprejemih in drugih slavnostih v domovini, katerih smo se izletnice za časa našega obiska udeležile. Naj danes nadaljujem še s tistimi dogodki, ki so uradno v zvezi z našo organizacijo, saj potovanje po Sloveniji oz. Jugoslaviji bodo prav gotovo druge izletnice opisale.

V pondeljek popoldan, 11. julija, se je deputacija izletnic podala v škofijsko palačo v Ljubljani in bila predstavljena gospodu nadškofu dr. Rožmanu, ki je poznan in ljub vsem ameriškim Slovencem. Prevzvišeni nas je ljubezljivo sprejel, povprašal po naših družinah in delavskih razmerah, želel Zvezi obilo uspeha, naročil pozdrave in blagoslavljal vse Slovence v Ameriki.

Isti popoldan smo imele sestanek s zastopnicami ženskih društev in organizacij iz vse Slovenije. Sestanek je na našo željo izposlovala soproga bana, gospa Natlačenova. Zanimala so nas interesantna poročila naših društvenih sester v domovini, ki imajo vse večje teškoče z vzdrževanjem svojih društev, kot me tukaj. Njih delo in požrtvovalnost je v resnici občudovanja vredno. Obljubile so poslati podrobna poročila o svojem delovanju, ki bodo priobčena v Zarji. Po svojih, tukaj rojenih članicah-izletnicah, je naša Zveza poklonila svileni ameriško zastavo skupini društev včlanjenih v Slov. krščanski ženski zvezi, katere predsednica je zastavo z veseljem sprejela in ginjeno poljubila. Isti večer je gospa banica v krasni banški palači pogostila zastopnice slovenskih društev in pa glavne odbornice naše Zveze.

Drugi dan smo pričele potovanje po Sloveniji. Najprvo smo se ustavile na Brezjah pri Mariji Pomagaj, kjer smo se v skupni molitvi spomnile naših živih in mrtvih članic. Gospod pater Kazimir Zakrajšek, dobro znan v

Ameriki, je ob tej priliki imel krasno pridigo in pozneje daroval sv. mašo po namenu Zveze. Tudi Rev. France Trdan, profesor v Št. Vidu, je bil z nami, ter maševal za naše članice.

Pred odhodom iz Ljubljane smo županu dr. Adlešiču za javno mestno knjižnico poklonile skupno vezane tri letnike Zarje. Gospod župan je knjigo z veseljem sprejel ter nas izredno počastil, ko nam je predložil Zlato knjigo mesta Ljubljane, v katero smo se s ponosom vpisale. V knjigi se nahajajo podpisi pomembnih mož iz vse Evrope, ki so kdaj obiskali mesto Ljubljano. Drugi dan sem od gospoda župana prejela sledeče pismo:

V Ljubljani, dne 13. avgusta 1938.

Gospa

Marie Prisland,

glavna predsednica Slovenske ženske zveze

Za slovo od stare domovine in njenega glavnega mesta Ljubljane ste nam na čelu zastopnic Vaše velepomembne organizacije poklonili vezan izvod svojega glasila "Zarja" l. 1935-1937, ki najlepše dokazuje, kako vsestransko se v Slovenski ženski zvezi združene Slovenke v Ameriki prizadevajo za ohranitev slovenskega življa v daljni tujini.

Za ta prelepi dokaz svojega dela, ki pomeni hkrati tudi velike zasluge Vaše organizacije za Slovence to- in onkraj morja, izvolite sprejeti najiskrenejšo zahvalo z željami, da se srečno vrnete v svojo novo domovino ter po svojih dosedanjih načelih nadaljujete svoje hval vredno in vsemu slovenskemu narodu koristno delo. S seboj ponesite pozdrave mesta Ljubljane ter jih izročite slovenskim materam, ženam in hčeram z našimi zagotovili, da Ljubljana čustva ameriških Slovenk vedno smatra za jamstvo, da nam obvarujejo slovenski rod v tujini.

Odličnim spoštovanjem

dr. J. Adlešič.

Se predno smo odpotovale iz Amerike, se je za nas, na željo domovine, pripravljaj sprejem pri jugoslovanski kraljici Mariji. Hotele smo ji toraj, kot žene — ženi, pokloniti umetno vezano knjigo, vsebujočo tri letnike Zarje, da jo seznanimo z našim delom. Pripravljen je bil dan sprejema, pa je med tem časom umrla mati kraljice, romunska kraljica Marija, nakar so bili vsi obiski in sprejemi na dvoru odpovedani. Knjigo bo v našem imenu ob pravi priliki kraljici izročila gospa Natlačenova, soproga bana Slovenije.

To bi bilo približno vse, kar bi se nanašalo na uradne zadeve. Omenim naj še to, da nam je bil poleg uradnih sprejemov na Jesenicah, Kranju, Ljubljani in Metliki, prirejen uraden sprejem tudi v Beogradu. Navzoč je bil zastopnik vlade, odbornice Jugoslovanske ženske zveze, odbornice Kolo srbskih sestra in predsedniki več slovenskih društev iz Beograda, ki so nas pozneje lepo pogostili in nam mesto razkazali.

Slovenska ženska zveza je mnogo zahvale dolžna za prisrčnost in gostoljubnost, katere so bile njene izletnice v tako obilni meri v domovini deležne. Hvaležne smo sorodnikom, prijateljem in vsem onim, ki so se trudili, da bi nam bivanje v domovini bilo prijetno in kratkočasno. Hvaležne smo predstavnikom mestnih vlad in cerkvenih občin, kakor vsem ženskim in moškim društvom ter raznim kulturnim ustanovam, za prisrčen sprejem in pozdrave. Hvaležne smo Slovenkam v domovini, ki so svoje vrtove oropale cvetja, da so ga poklonile nam. Posebno zahvalo smo dolžne banu Slovenije dr. Natlačenju in njegovi soprogi ter županu mesta Ljubljane dr. Adlešiču in njegovi soprogi, ki so se na prijateljski način za nas zanimali in katerih gost smo bile. Zahvala družbi sv. Rafaela za ureditev programa in mnoge usluge. Časopisi so prinašali cele kolone gradiva o Zvezi, našemu prihodu in poznejšemu potovanju po Jugoslaviji. Zahvala tudi njim! — V hvaležnem spominu imamo vse one, ki so se na kolodvoru zbrali ob času našega odhoda nazaj v Ameriko. Ob iskrenih prijateljskih vzklikih: "Srečno pot" in "Na svidenje!" je vlak odsopihal iz postaje; robčki pa so v slovo pozdravljali še dolgo potem . . .

Zahvalo smo dolžne tudi našemu potovalnemu zastopniku g. Leo Zakrajšku. Vso skrb za prtljago, hrano in stanovanje nam je na potovanju po Jugoslaviji odvezal ter uravnal naše razgledniške ture na prav idealen način. Ko smo pozneje same kolovratile po Evropi in same šteje prtljago, iskale postrežke, klicale tak-

sije, preskrbovale prenočišča, smo si prav zelo želele, da bi zopet imele g. Zakrajška, ki bi vso to preglavico za nas uredil. Naj mu bo na tem mestu izrečena iskrena zahvala za njegovo res večšo, izkušeno in praktično vodstvo ter mnoge dobre nasvete. Prav toplo ga vsakomur priporočam, ker kdor ž njim potuje, mu je udobno in varno, kot bi se nahajal v Abrahamovem naročju.

Končno naj povem, da so naše izletnice v domovini napravile najboljši vtis. Tako mi je bilo sporočeno. Kot odkritosrčne in demokratične Američanke, so povsod nastopale taktno in umestno, da so si na mah pridobile srca vseh, s katerimi so prišle v dotiko. Zveza je ponosna na nje! Istotako smo ponosne na možetizletnike, katere so v domovini smatrali kot nekake angelje varuhe naše ženske čete. Saj se jim je tam skoraj neverjetno zdelo in kar malo predrzno, da bi ženske same napravile tako dolgo pot. Ko sem jih pomirila, češ, imele smo tudi nekaj moških s seboj, ki so nas varovali vsega hudega, je bilo takoj malo boljše. In ti moški izletniki niso bili le naši varuhi, ampak tudi dobri propagatelji za Zvezo. V francišškanski dvorani v Ljubljani, je na neki prireditvi za menoj sedel moški, ki je kar na tri kraje hkratu razlagal pomen Zveze in jo hvalil, da je nobena članica ne bi mogla bolj. Zdaj se je obračal do ene na levi, zdaj do druge na desni, pa še nazaj in Ljubljankam dopovedoval, kaj je Zveza in kakšno delo vrši. Ker se nisem mogla dalje vzdržati, se obrnem, da vidim tega zvezinega agenta. Veste kdo je bil? Gospod Šimon Šetina iz Joliet! — Tudi drugi moški so imeli vedno priznalno besedo za Zvezo, le to so obžalovali, ker člani ne morejo postati.

Izlet Slov. ženske zveze je toraj pri kraju, ostal pa bo v neizbrisnem spominu tako tukaj v Ameriki, kot v domovini. Zveza je z izletom pridobila mnogo prijateljev in obilo koristne reklame, saj sta dva kontinenta o nji govorila in mamice v domovini so mi pravile: "Kako sem vesela, da so tudi moje hčere v Ameriki članice te prelepe organizacije!"

Toraj prisrčno pozdravljeni vsi izletniki in izletnice na ameriških tleh! (Saj ste menda že vsi doma.) Prijetno je bilo potovanje v vaši družbi. Marsikake pozornosti in ljubeznjivosti sem bila od vas deležna, zakar se srčno zahvalim. Vedno se bom spominjala prijetne družbe na parniku, kakor tudi pozneje na raznih razgledniških turah. Prepričana sem, da bo izlet rodil mnogo prijateljskih zvez in odnosajev, ter da bo naše potovanje vsaki izmed nas ostalo v trajnem in ljubem spominu.

Vida Jerajeva:

ZELJE MOJE, VSE RAZPOSAJENE

Zelje moje, vse razposajene,
razkropile so se v daljni svet,
gledat šle so vseh dežel devet,
kje med rože bajke so vsajene.

Kje za nas so razsvetljene poti,
kje je čar, ki smo rojene zanj,
kje vrtovi so, vsi polni sanj?—
Ah, prišla je žalost jim naproti!

Dušica, to bilo je spomladi!
Ni želja več, ni nikjer več bajk;
dni živim, kot prede mrežo pajk
v kljub usodi, sam v jesenskem
hladi.

ALBINA NOVAK:

KAKO KRASNA SI ZEMLJA SLOVENSKA!

NA MORJU je bila že sprožena misel: ko se doma med svojci nekoliko oddahnemo in porazgovorimo, napravimo z avtobusom preko Slovenije daljši izlet, da si tako skupno ogledamo naravne in zgodovinske znamenitosti naše rodne grude. Misel je padla na rodovitna tla; že med potjo se je priglasilo lepo število udeleženk, katerim so se doma pridružile še druge. Naš skrbni voditelj, (vsa čast mu), Mr. Leo Zakrajšek, je šel takoj po prihodu v Ljubljano na delo. Pri avtomobilnem podjetju Pečnikar je najel velik, moderen, z 32 sedeži opremljen avtobus, katerega smo po svoje okrasile. Spredaj na nos smo mu natakile široko ameriško zastavo, ob straneh pa je plapolal daleč viden z rdečimi črkami pisan napis: SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA V AMERIKI. Zastava kakor napis sta vseposod zbujala splošno pozornost.

Tako opremljeni smo v torek zjutraj dne 12. julija zapustili belo Ljubljano in se čez Šiško odpeljali proti Gorenjski. Tja do Medvoda je drsel avto po popolnoma novi asfaltirani cesti, katera je bila ravno pred kratkim odprta prometu. Rev. Kazimir Zakrajšek, ki se je pridružil k skupini za en dan, je nazival cesto "mušter cesta," ker ima služiti bodočim cestam za vzor. Naj bo s mušter cesto že kakorkoli, res pa je, da se nam je dobro zdelo peljati se vsaj za kratko pot po tej novi cesti, kar nam je bilo v dokaz, da se Jugoslavija prenavlja in presnavlja. Na vseh narodno gospodarskih poljih je opaziti lep napredek. Med Šiško in Št. Vidom je videti nešteto modernih stavb in tovarn. Pravijo, da rastejo v šentvidski okolici tovarne kakor gobe po dežju. Saj me naši lepi Sloveniji itak želimo kar največji prospek v vseh ozirih.

V Št. Vidu, kjer je že od daleč vidna znana škofijska gimnazija, se nam je pridružil lanski znanec in velik prijatelj ameriških Slovencev profesor dr. Franc Trdan. Z njegovim vstopom je v avtobusu zavrelo novo življenje. Sicer se je izprva držal nekam modro resno, toda onstran Št. Vida je pa že udarila njegova ribniška kri (seveda, na urednico je imel lušt in vso zaslombo, ker je tudi ona od tam doma, saj veste, iz Ribnice). Zato je bilo smeha in duhovne zabave na pretege. Kot zgodovinar in zemljepisec pa tudi ni prezrl nobene prirodne in zgodovinske zanimivosti. Na vsa vprašanja je precej imel pripravljen odgovor. Rev. Kazimir Zakrajšek ga je tu pa tam podražil, da

se najbrž kar izmisli, toda gospod profesor se je vsakikrat skliceval na pesnika Prešerna, ki veli zgodovinarjem: Resnico piši, vestni zgodovinar! Pa ne samo piši, ampak tudi govori!

Bilo je lepo poletno jutro. Žarki vzhajajočega sonca so ožarjali zasnežene vrhove gorenjskih planin in zlatili griče in holme, posejane s cerkvicami in ličnimi kapelicami. Te na visoke griče in najlepše razgledne točke postavljene cerkvice, so svojstveni znak slovenskih pokrajin. Tujcu ki tam hodi, padejo poleg nebrojnih prirodnih lepot še posebno v oči. Našim mladim izletnicam, ki so prvokrat stopale po rodni grudi svojih mater so bile cerkvice na gričih izprva uganka. Zato so radovedno povpraševale gospoda profesorja: "Zakaj so naši predniki gradili te močne kamnite stavbe vrh gričev in ne v ravnini, ko bi vendar bili trud in stroški manjši?" Naš mentor, gospod Trdan, je to zagonetko brž razvozljajal na zgodovino Slovencev v preteklih stoletjih. Pripovedoval je, da cerkvice vrh hribov so služile našim očetom kot naravno umetno utrjeni tabori in kresišča. Ko je prihajal v deželo kruti Turek, so na daleč vidnih gričih zažgali grmado, kres imenovano, ki je opozorila okoličane na pretečo nevarnost. Ubogi trpini so v hipu pobrali svoje borno imetje in bežali v okrilje cerkve, ki jo je ščitil močno utrjen zid-tabor. Nekateri kraji še danes nosijo to značilno ime. Zato so mnoge teh cerkva zelo stare. Pretežna večina spada v srednji vek. Mnoge izmed njih so ohranile še bistvene poteze svoje prvotne oblike, ki se javlja v slikanih stenah, v kasetiranih stropih in v "zlatih" oltarčkih iz 17. stoletja.

Eden takih primerov je sloveča Šmarna gora, ki je na naši desni v jutranjem soncu še posebno lepo blestela. Enega izmed dveh vrhov krasí Marijina cerkev, ki je bila že koncem 15. stoletja obdana z visokim taborskim zidom s strelnimi linami. Obzidje je deloma še ohranjeno toda brez stolpov od katerih je bil eden gotovo današnji zvonik. Njen drugi vrh se imenuje "Grmada," kar priča, da so tu zažigali kresove v znak turške nevarnosti.

Pa tudi globokovernost našega dobrega ljudstva je veliko pripomogla k povečanju te naravne krasote. Naravna lepota je naše prednike spominjala na Boga, zato so postavljali na najlepših krajih na jezerih in otokih, na zelenih gorah in prijaznih holmih vsaj tiho in skromno svetišče. Odičena z verskim znakom

je šele zadobila prirodna lepota zanj pravi mir in čar.

Ko smo se vozili proti Medvodam, je zalesketalo v jutranjem svitu nešteto cerkva, cerkvic in kapelic sredi vasi, v gozdu in na vrhu griča. Kako verni so naši domači v domovini! Kako pridno krasijo oltarje in obcestne kapele in znamenja na križiščih — vse je v svežem cvetju in živih rožah. Kako blagodejno to vpliva na tujca, ki prvokrat potuje po teh krajih! Ljudstvo, ki tako lepo skrbi za svoje verske pomnike, mora biti dobro in pošteno.

Pri Jeperci smo krenili na levo. Zapustili smo državno cesto in zdrveli po banovinski cesti proti Škofji Loki. Mimo nas so švigale prijazne vasice, z ržjo, pšenico in koruzo posejane njive in poedini borovi in smrekovi gozdiči s hladilno senco. Tej pestri zunanji sliki je sličila tudi naša družba. Ko je vtihnila prijetna domača popevka, je prišel na vrsto šaljiv dovtip, smeh in zopet prijazna beseda. Na poti v Škofjo Loko smo celo zvedeli, kako daleč je v nebesa.

ŠkofjaLoka je staro zgodovinsko mesto z 2300 prebivalci, zgrajeno tik nad sotočjem Poljanske in Selške Sore. Vojaški pomen kraja je poudarjal močan grad na strmi skali, ki je bil zvezan z mestom po obrambnem zidu. Danes stanujejo v njem uršulinke, ki vzdržujejo osnovno in meščansko šolo ter žensko učiteljske. Na srednjeveški značaj mesta stare ob vznožju hriba zgrajene hiše, mestna vrata in ozke ulice. Ena ulica je tako ozka in skrivljena, da smo le s težavo prerinili skozi z našim velikim avtobusom. Mesto ima danes tovarno za klobuke, za tekstilne izdelke, posteljnino, turbine in mlinarske stroje, številne trgovine in mnogo obrtnikov. Promet posredujejo dva zidana in en lesen most ter slikovita "hudičeva brv" v Puštalu. Pred vhodom v mesto je tudi na novo zgrajena vojašnica planinskega polka.

Na glavnem trgu je bila naša prva postaja. Mlajše so poskakale iz avtobusa in se razpršile po trgovinah, starejši so se pa krčevito držali svojih sedežev in v duhu preletavali zanimivo škofjeloško ravnino. Kamere (aparati za slikanje) so tudi imele svoje delo ob vsaki postaji. Kjer smo se ustavili je vsaka najprvo posnela kakšno sliko. Milena Erjavčeva je tukaj slikala "krvavo znamenje," kjer so svoje

dni obešali zločince, in njena sestra Olga je pa filmala župno cerkev sv. Jakoba in Kapucinski most, ki ima tudi svojo zanimivo zgodovino. Pravijo, da s tega mosta so v pletenem košu spuščali v vodo loške peke, ki so pekli premajhne žemlje. To je bila nazorna pa hkrati tudi izdatna kazen.

Iz Škofje Loke je vodila pot proti Kranju. Na levi nas je spremljalo visoko gričevje, posejano s slikovitimi vasicami in cerkvicami, na desni pa v pesmi in v povesti opevano Sorško polje. Izmed nešteti podružnih cerkva je posebno zanimiva romarska cerkev v Crngrobu. Ogromen stolp, ki je viden po vsem Sorškem polju, je postavil domačin Jurij v letih 1521-1524. Nad oltarjem sv. Martina visi orjaško rebro; o njem pripovedujejo, da je rebro "ajdovske deklice," ki je bila tako velika, da je stala z eno nogo na Šmarni gori in z drugo na Šmarjetni gori pri Kranju in je iz Save zajemala vodo. Danes menijo, da je ogromna kost najbrž ostanek kake predpotopne živali.

Na gornjem koncu ravnine ob sotočju Save je nastal Kranj, čigar početki segajo v pradedavnino. Za Rimljanov je bilo tu mesto Santicum. V začetku srednjega veka je bil Kranj bržkone politično središče vse Ljubljanske kotline. V mestnem arhivu hranijo star slovenski rokopis iz leta 1493, ki vsebuje štiri slovenske prisege za Kranjskega župana, svetovalce in porotnike. Znamenita je župna cerkev, ki je bila že leta 1491 dozidana in pozneje nešteto krat popravljena. Stolp je iz samega rezanega kamna in spada med najlepše v Sloveniji.

Prej je bil Kranj bolj središče krajevne trgovine, v povojnih letih pa skuša razviti tudi živahno industrijo. Industrija se opira na takozvani "beli premog" — izdatne vodne sile bistre Save in Kokre. Danes slovi tvornica gumijevih izdelkov, puškarna, usnjarna in jugočeške tvornice sukna.

Ko smo se ustavili tik pred mestnim parkom vpraša gospa Prisland našega kažipota, oziroma gospoda profesorja, kje je pokopališče. Odgovor je bil, da nedaleč in brez nadaljnih homotacij smo bili na potu proti pokopališču in sicer g. profesor, gospa Prisland in kajpada, moja malenkost. Seveda smo dobro slišali našega voditelja gospoda Leo Zakrajška, ki je v svoji očetovski skrbi nam naročeval, da

GOR ČEZ JEZERO

Gor čez jezero, gor čez gmajnico,
kjer je dragi dom z mojo zibelko,
kjer so me zibali mamica moja
in prepevali: haji, hajo!

Ko sem še majhen bil
sem bil zdrav, vesel,
sem več barti k'tero pesem pel;
zdaj vse minulo je,
nič več pel ne bom
zdaj ni več moj ljubi, dragi dom.

Hiša očina, ljuba mamica,
oh da b' našel še enkrat oba;
da našel bi jo še mamico mojo,
pa bi speval spet: haji, hajo!

ne iti od avtobusa toda naša odločna volja je zmagala. V hipu smo se izgubili med gimnazijo in sokolskim domom in po Primskovi cesti hiteli proti zaželenemu cilju. Vendar pa moram resnici na ljubo povedati: me dve z gospo Prisland sva se že parkrat hoteli vrniti, tisti "nedaleč" gospoda profesorja se je namreč raztegnil v dober četrť ure. In povrh tega še prah, dopoldanska vročina in ozke ulice z ostrim kamenjem nanovo posute. Moj Bog! Toda naš mentor se ni prav nič zmenil ne za najine noge, ne za najino tarnanje, kakor da nima ušes je hitel dalje in nama kazal pot. In zmagal je.

Pokopališče je okusno in prikupljivo urejeno. Vsa njegova zunanost odgovarja njegovemu resnemu namenu. Med belimi stezicami in stožasto prirezanimi cipresami se skrivajo v zeleni bršljan oviti grobovi in družinske grobnice, ki jih poživljajo pomebni in umetno izklesani spomeniki iz belega marmorja sivega granita in črnega porfirja. Lepših spomenikov nisem do tedaj še videla. Nas sta zanimala grobova pesnikov Prešerna in Simona Jenko. Prešernov grob stoji nekako v sredi ob glavni poti na desno. Gomilo poživljajo skrbno negovane rože in zelen bršljan, spomenik pa značilen napis:

Dr. Franc Prešeren

Rojen v Vrbi 3. dec. 1800

Umrl v Kranju 8. feb. 1849

"Ena se Tebi je želja spolnila,
v zemlji domači da truplo leži."

Zemski ostanki pesnika Simona Jenko pa počivajo levo od pokopališke kapelice. Tudi njegov spomenik dičijo njegovi lastni verzi:

Simon Jenko

27. okt. 1835—18. aprila, 1869

"Ko jaz v gomili črni bom počival,
zeleni mah poraste nad menoj,
veselih časov srečo bom užival,
imel bo jasne dneve narod moj."

Na Jenkovem grobu smo srečali belgrajskega nadškofa dr. Ujčiča, ki je prav tedaj prišel v spremstvu kateheta Blaja na pokopališče. Ko naju je gospod profesor predstavil, smo v hipu postali domači. Sama prijaznost in ljubeznivost ga je. Vse ameriške rojake prav lepo pozdravlja, tudi osebno bi rad prišel k nam na obisk, kar bi nam bilo v veliko čast.

Ko smo se vrnili v avtobus (in to po najmanj 30 minutni odsotnosti) nam niso ravno rekli, zakaj smo se tako na tiho odpravili v svojo pot ampak čutili smo, da se jim je zdelo čakanje nekam dolgo. Nato smo začeli pripovedovati kaj in kako je bilo in so nam odpustili s pripombo, da ne smemo več jo sami tako

ubrati brez dovoljenja od "višje inštanace." Seveda gospod Trdan in jaz sva si pa mislila saj sva jo imela seboj (in to je bila naša gl. predsednica Mrs. Prisland).

Ko se peljemo dalje, se nam pogled skrči, savska dolina se pa tako zoži, da se železnica le s težavo prerine ob njej, dočim jo vozna cesta že pri Kranju zapusti in se ji šele pri Podnartu zopet približa. Zanimivo je, da je po vseh teh krajih še danes razvita domača obrt. V Stražišču izdelujejo sita, v Senčurju koce in copate, okoli Cerkelj kite za slamnike, v Tupalčah škafe, v Naklem pa jopiče. Ko smo se bližali Naklemu je gospod Trdan intoniral tišto "mi smo pa iz Naklega . . ." kateri so se pridružile še druge podobne. Največ smeja je seveda zbudila ribniška "mi smo pa iz Ribnice, pijemo ga iz kiblice . . ." Vladalo je mladostno razpoloženje, da je še Mr. Šetina, naš najstarejši sopotnik, ata gospe Erjavčeve, poprijemal zdaj počez, zdaj kontrabas, zdaj zopet naprej. Pa kdo bi nam zameril, saj smo bili na izletu!

Kmalu nato zaslišimo: "Sv. Jošt" — "Kje pa?" — "Tamle na levi, onstran Save," nam pove gospod mentor, ki je obenem dodal, da je razgled raz njega izredno lep in dalekosežen. Gospod Trdan nato hiti pripovedovati, da sta se bila podala na hrib s prečastitim kanonikom Rev. J. J. Omanom, ki se je nahajal v domovini pred nekaj leti. Omenil je tudi, da ga nosi v najlepšem spominu tudi ameriški pesnik gospod Ivan Zorman in v svojem srcu prav tako kakor poje:

"Iz moje duše ne izgine—
podoba tvoja vekomaj."

Vrh hriba krasi velika dvonadstropna cerkev s svetimi štengami, dograjena že leta 1600. V stolpu je velik zvon z značilnim Prešernovim verzom, imeniten pa tudi zato, ker je vlit iz topov turških bojnih ladij, potopljenih leta 1827 v bitki pri Navarinu ob zapadni grški obali. "Pa ne samo lepa cerkev in razgledni hrib, ampak spominjam se še na ričet, žgance, zelje in klobase, s katerimi so nam tam gori postregli," se odreže gospod Trdan. "Potem moramo pa tudi me gor!" reče samozavestno gospodična Hermina Prislandova in si že slika v duhu prijetne žgance, zelje, kranjske klobase.

Med takimi in podobnimi pogovori, dovtipi in šalami bi bili skoraj pozabili, da smo se iz savske doline že povzpeli na vrhno teraso na kateri se razprostirajo Brezje. Izprva se je pokazal visoki stolp, potem cerkev, vile, hiše, vsa slikovita okolica. Brezje! Marija Pomagaj! Pozdravljena! Četudi je bil navaden delavni

dan, smo dobili v cerkvi in okrog cerkve precej romarjev in letoviščarjev. Brezje, ki se je v zadnjih letih znatno povečalo in prenovilo, postaja čimdalje bolj privlačna točka tudi za letoviščarje, zlasti starejše, ki so radi tudi v bližini cerkve. (Zgodovino in popis božje poti bomo prinesli v eni poznejših izdaj, ki vas bo gotovo vse zanimalo brati.)

To slovečo božjo pot obiše sleherni leto do 200,000 romarjev. Da jih je Marija vesela, izpričuje nešteto zaobljubljenih spominkov, ki jih pobožna srca poklanjajo Mariji v znak hvaležnosti za uslišane prošnje. Pa ne samo kapelica, tudi stene cerkve so skoraj že preobložene z njimi. Dve dragoceni podobi sta prišli celo iz našega Clevelanda. V dno srca me je ganila spominska plošča, ko so jo poklonili Mariji slovenski vojaki po končani svetovni vojni. Krasno umetniško delo iz dragocenega marmorja je pri vhodu v kapelico na levo v steno vzdignjen vojaški spomenik. Zgoraj je križ s Kristusovo kronano glavo, pod njim pa izklesani letnici:

1914—1918

V sredi napis:

„Vojnih grozot oteti
kličemo Kraljico miru:
Padlim pri Bogu plačilo!“

Slovenski vojaki iz svetovne vojne zbrani na tem svetem kraju. — 31. 8. 1924.

Ob vznožju je izklesan mogočen počivajoč lev.

Nekaj posebnega je tudi spomenik slovenskih rudarjev, ki je umetno in okusno narejen iz premoga z napisom:

O Marija, varuj nas!

O Marija, vodi nas!

Bilo je torej naravno, da nas je pot na Gorenjsko najprej vodila k naši skupni nebeški Materi. Trenotki, ki smo jih prebili v njeni bližini, nam ostanejo neizbrisni. Nepopisljiv je bil zlasti prizor, ko smo našo žensko zvezo priporočale posebnemu Marijinemu varstvu in pod vodstvom p. Kazimir Zakrajška molile prav izbrano molitev, oziroma izročitev naše ljubezni in src devici Mariji. Nekatere so se nato podale v urad, kjer so darovale za sv. maše in seveda, treba se je bilo ustaviti tudi pri „štantih“ za spominke za svoje drage v Ameriki.

Treba je bilo zopet pognati našega rdečega konja dalje. Opoldansko sonce je kar žgalo, dan je bil jasen, toda vrhovi Stola in Triglava so bili zaviti v gosto meglo. Tudi po pobočju Begunjsčice in Golice se je leno plazila sivo motna koprena, le Jelovica je bila vsa vidna in prelestna kakor v svatovskem zelenju. Slovenski svet, ti si krasan, ti poln nebeške si krasote!

Na podnožju gore Begunjsčice se razprostira večja in čedna vas Begunje, ki je zaradi milega podnebja tudi dobro obiskovano letovišče. Nekdaj je tu stal grad Katzenbein, o katerem gre glas, da je bil eden najbolj razkošnih gradov v Sloveniji. Toda na svetu je vse minljivo. Kjer so nekoč bile razkošne dvorane, so danes skromne jetniške celice, kjer so se nekoč šopirile mogočne grajske gizdalinke, vzdihuje danes do 300 kaznjenk, ki delajo pokoro za svoje in svojih prednikov grehe. Nekoliko višje je Jamski grad ali „hudičev grad“, kakor so ga nekateri imenovali. Pripovedka o tem gradu je ljudstvu še danes znana. Pri gradnji te mogočne stavbe pravijo, da je hudič tako nagajal, da so morali delo ustaviti: kar so podnevi postavili je hudič ponoči razdrl. Nagajati je nehal šele tedaj, ko so njemu zaobljubili gradič. Iz Begunj je bil prvi ljubljanski škof Lamberg leta 1488 in bivši nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič.

V Zapužah smo se za hip ustavili. Pozdravili smo sestro gospo Kovač, našo sopotnico, Amerikanko. Ker je bilo ravno opoldne, se je v kuhinji vrtila krog stedišnika in pomagala pripravljati kosilo. Pa kako se ji je po-

Naše članice pred oltarjem
Marije Pomagaj na Brezjah.
(Sliko je posnela gospa Fran-
ces Bresak.)

dalo! Kako brhko se je sukala okrog loncev, skled in žličnika. Najrajši bi nas bila pridržala, da bi bila tudi dejansko pokazala kaj vse je napravila, toda zaradi pomanjkanja časa smo se zadovoljili z njeno ljubeznivo ponudbo in odbrzeli dalje.

Na desni nas je kmalu potem pozdravila Vrba, rojstna vas našega največjega pesnika Franceta Prešerna. Preprosta kmetijska hiša stoji še danes, sorodniki so pa že pomrli. Na hiši je vzdana spominska plošča in v hiši pa hranijo spominsko vpisno knjigo. Sredi vasi raste stara košata lipa, krog nje pa so kamniti sedeži za "pogovor pod lipo," kakoršnih v Sloveniji ni več videti. Hišo so letos odkupili in jo prirede za Prešernov muzej. Za dober streljaj od vasi je iz Prešernovih poezij znana cerkev sv. Marka.

Prijazno vasico obkroža diven okvir: pano-

rama Julijskih Alp in Karavank. Ob pogledu na to idilično lego smo namah razumeli vse globoke občutke, ki jih je naš velik mojster tako lepo in preprosto izrazil. Za hip smo pozabili na ropotanje avtobusa, na naša ušesa so udarjali verzi soneta "Nesreča."

Bled! — Katero slovensko srce se ne vzradosti ob zvokih tega imena! "Dežela Kranjska nima lepšega kraja, ko je z okolico ta podoba raja," poje pesnik. Da, podoba raja, ki nam je duša že v otroških letih vanj pohajala, ki nam vstaja po njem vedno bolj neodoljivo hrepeneje, kjer se bo za vedno spočilo naše srce, uživajoč neskončno blaženost!

In podobo raja je Stvarnik podaril tebi, preljuba domovina, tebi, drago slovensko ljudstvo, je dal neizrečeno lepi Bled, gotovo s tem namenom, da bi se ob pogledu na podobo tem bolj vnemalo srce po resnici, da bi ti nedopo-

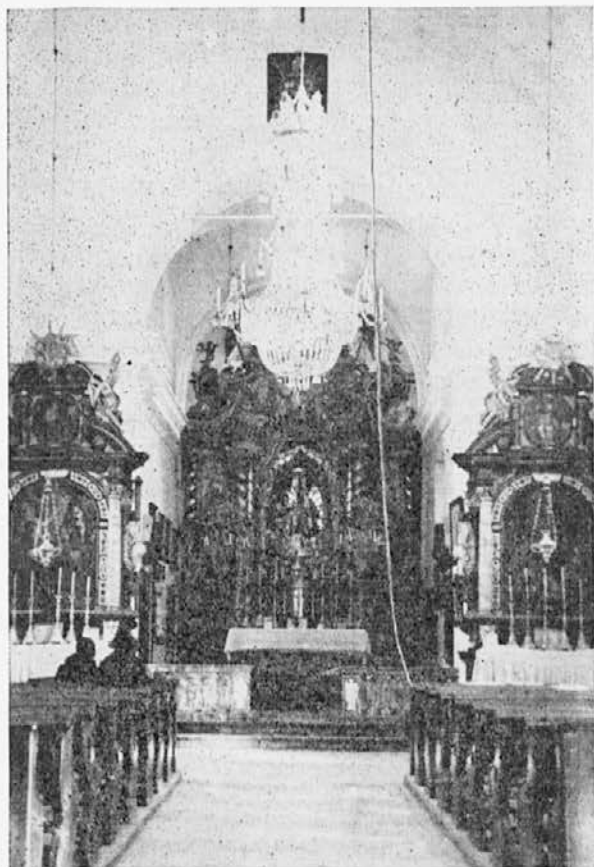
Blejsko jezero.
(Na levo, med drevjem, se
vidi kraljeva vila.)

vedljiva lepota podobe, slabe sence, dvigala hrepeneče oko kvišku, odkoder je izšel odsev večno lepega raja.

Kakor prelesten park, zamišljen od velikega umetnika in zasajen od najspretnjšega vrtnarja, se zdi ves Bled. Nedaleč pod postajo bohinjske železnice se razteza slovečo blejsko jezero, sredi njega zagledaš "otok blejski, kinč nebeški" z Marijinim svetiščem med temno zelenim drevjem se pa lesketajo bele hiše in razkošne vile domačinov in letoviščarjev. Nad vodo vrh sive skale sniva starodavni grad, v ozadju pa se dvigajo prostrana Jelovica, pokrita s gostimi gozdovi ter vrhovi Karavank in sosednjih planin. Krasna je slika neomadeževane lepote narave.

Bled je danes eno najbolj znanih letovišč v Jugoslaviji. Tja prihajajo skoraj vse evropske narodnosti. Na Bledu biva v poletnem času v vili Suvobod tudi kraljeva družina.

Okusnem kosilu na Rečici je sledila prijetna vožnja po jezeru. Dva velika čolna sta nas gostoljubno sprejela in popeljala od hotela Petran do Marijinega otoka. Udarjanje vesel, pljuskanje valov, pihanje hladilnega vetriča in slovenska popevka — kako blagodejno je vse to vplivalo na družbo in posameznika.

Notranjost cerkve na Blejskem otoku. Vidna je vrh, ki pozvoni Marijin zvonček, katerega smo pozvanjale druga za drugo, vsaka v mislih svojo prošnjo.

Zato nas ni 99 stopnic, ki vodijo na vrh otoka, prav nič utrudilo. Kakor razigrani otroci smo hiteli navzgor, pazljivo šteli stopnice in korake in se kosali kdo bo prej dosegel vrh in lepo ohranjeno Marijino svetišče že več stoletji znano božjo pot. Profesor Trdan so nam povedali, da ob velikih Marijinih praznikih je vsa jezerska gladina en sam čoln. Na stotine romarjev prihiti od blizu in daleč in napolni cerkev in prijazno ravninico naokrog. Izredno privlačno silo pa ima Marijin zvonček, ki visi sredi cerkve nad streho. O njem gre glas, da izpolni sleherno željo, ki jo ima romar v trenutku, ko potegne za vrv in pozvoni. Zato smo se z nekim svetim strahom vrstile druga za drugo in pozvanjale. Milica Erjavčeva je celo nekaj časa oklevala, končno se je pa vendar opogumila, prišla za vrv in pozvonila in zvonček je tako milo zapel, kakor da bi ji zatrjeval: uslišana boš!

Z otoka grede smo se za streljaj približali kraljevi vili. Na vse strani odprti verandi so prav tedaj sedeli pri malici mati kraljica Marija, mladi kralj Peter ter njegova bratca Andrej in Tomislav. Pod vilo in okrog nje pa je kar mrgolelo telesnih stražnikov rdeče uniformiranih, eni so prihajali, drugi odhajali, eni so prinašali depeše, drugi pa odnašali dnevna povelja. Največ pozornosti pa so vzbujali tisti, ki so nepremično, kakor iz kamna izklesani, stali na straži. Vseh teh prizorov pa seveda niso zamudili tudi naši filmski in fotografski aparati.

Okrog pete popoldne smo iznova nadaljevali pot. Peljali smo se ob robu globoko zarezano struge Save Bohinjske. Dolina se zožuje bolj in bolj in postaja na nekaterih krajih divje romantična. Na desnem bregu Save štrle visoko pod nebom strme pečine, ki jih je ljudska govorica zaradi groteskih oblik po svoje krstila. Najzanimivejša in daleč naokrog vidna pečina pa je vsekakor takozvani "babji zob." Koliko smeha, dovtipov in šale je tedaj padlo na njegov račun, posebno še zaradi tega, ker je ta "babji zob" iz doktor Trdanovih spominov že poznan širom Amerike. Vse je gnetlo in rinilo k oknom avtobusa, da si ga je videlo še bolj jasno in razločno. O, ta babji zob! Nikdar ga ne bomo pozabile!

Gornji del Bohinja sestoji iz dveh dolin, iz kotline okrog Srednje vasi ter iz kotline okrog jezera, ki spominja s svojim veličastnim mirom in slikovitim okvirom na pokrajine norveških fjordov. Jezero leži okrog 526 m nad morjem, je nad 4 km dolgo, 1 km široko in do 84 m globoko. Kotlino zaključuje navpična

Bohinjsko jezero ob
sončnem zatonu

stena Komarče pod dolino sedmerih Triglavskih jezer, ki predstavlja za par sto metrov višje ležeče nadaljevanje Bohinjske doline. Od kar so leta 1908 otvorili Bohinjsko železnico, postaja gornji del Bohinja vedno bolj napredujoče središče tujskega prometa.

Nastaniti smo se hoteli za eno noč v hotelu "Sveti Duh," toda Sv. Duh ni maral za nas. Letoviščarjev in turistov je kar mrgolelo. Niti ene proste postelje niso premogli, nas je pa bilo poln avtobus. V Bohinj zahajajo namreč poedinci in družine, ki si žele miru. Bled postaja čim bolj moderen in hrupen. Zato v Bohinju tak naval. Vendar nismo obupali. V hipu zaobrnelo našega konja in zdrčimo k "Svetemu Janezu," ki je imel bolj usmiljeno srce, za tisto noč nam je dal streho in postrežbo.

Nekateri bi bili najrajši še tisti večer videli prelestni slap. Toda sonce je prav tedaj zahajalo in na zemljo je legal večerni mrak. Izza gora je sicer lezlo "fantovsko sonce," a kaj naj počnemo v luninem svitu s filmskim in fotografskim aparatom? Zato smo odložili izlet k Savici na drugi dan. (Naj še pripomnim, da še nikdar v svojem življenju nisem videla lepše modrega neba, svetlejših zvezd in lune kakor tisti večer v Bohinju. Mislila sem si: Oh, taka prešmentana romantična atmosfera!)

Komaj je bilo drugo jutro zadovoljivo rešeno želodčno vprašanje, je že izšlo povelje: k Savici! Naša potujoča kolonija je iznova v hipu oživela. Eni so iskali palice, drugi so navijali filmske trake in preizkušali Camero obscuro, tretji so si natikali črna in modro višnjeva očala. Nad nami je namreč že gorelo

toplo sonce, ki se je tako močno odbijalo v jezeru, da nas je skoraj slepilo. Ob poti je uspa vajočo šuštel drevje. Cvetke so tako dehtele, da je njihov vonj kar mamil. Tu bi človek legel in počival, da bi vsaj za trenotek užival božji mir.

Pred nami, za nami in mimo nas se je glasil smeh in sladke, napol šepetave besede ljubezni. Po belih potih med svežim zelenjem so stopale vitke postave in švigali avtomobili. Gledala sem jih in si mislila: Kako radostno in brezskrbno zveni danes njihov smeh, kako se bleste biseri v njihovih laseh, kako jim rde lica od notranjega ognja, kako jim mlade oči krešejo iskre ter se prešerno igrajo naokoli. V vejevju nad njimi pa prepevajo drobne ptičke. Njihove pesmi se združujejo s smehom in veseljem srečnih parov v čudovito harmonijo: himna srečnih in blaženih je to! Da bi le ne utihnila tako kmalu ta himna!

Na Kopišču izstopimo. Tako se namreč imenuje majhna gozdna ravnica, pol ure zloznega hoda od izvira Savice. Zidana carinarna in bufet, to je vse, kar je tu ostalo od svetovne vojne. Vojaško cesto, ki je od tod peljala na vrh Krme in na Črno prst, že pokriva mah in rujavo lišavje. Tako močan je zob časa!

Ko si je naša karavana v bufetu ustrojila grlo in zoper prehlajenje, se je počasi začela pomikati navzgor. Pa kaj pravim počasi! Evelyn Fabjanova, ki je prejšnji dan tožila, da jo glava boli je bila med prvimi. Šele na predzadnji ridi jo je prehitel gospod Leo Zakrajšek, ki je stopal in vriskal kakor mladenič dvajsetih let. Hermina Prislandova, Alice Železnik, Ol-

ga in Milica Erjavčevi in Nežika Lahova so pa že pile iz "Kastalskega vira," ko smo drugi dospeli za njimi. Ali ima morda Savica tako kozmetično moč? Vse smo bile smehljajočih obrazov z rdečimi lički.

Vsa okolica te omlaja. Nad nami višnjevo nebo in gorski velikani, okrog nas zelene bukve, vitke jelke in smreke, pod nami pa globoko izdolbeno korito Savice, ki drvi čez drn in strn, kakor, da bi se bogve kako mudilo. Markirana steza postaja vedno bolj strma, na nevarnih ovinkih je celo zavarovana z debelo vrvjo iz žice, oddaleč se že čuje mogočno bobnenje, zato pospešimo korake. Na cilju smo!

Bohinj.
Vodopad Savice.

Nepozaben prizor! Iz velikanske zevajoče votline pada ogromna množina vode 50 metrov globoko. Voda prihaja izpod našega gorskega očaka Triglava. Tam gori se triglavska snežnica čisti skozi sedem Triglavskih jezer. Ko priteče iz veleromantičnega črnega jezera na Komarčo, nenadoma izgine, toda po kratki podzemski poti udari v višini 805 metrov zopet na dan in plane ven v steni Komarče kot šum Savice. V podobi črke A pada v dveh srebrno čistih pramenih v teman, kipeč in zelo moder tolmun, odkoder brzi v šumnih slapovih v dolino in v Bohinjsko jezero. Ko je utrudljiva in dolga pot srečno za njo, se mlada "Kraljica jugoslovanskih rek" lahkotno giblje po divno lepem dolinskem svetu.

Tik nad tolmunom stoji lesena kočica iz katere vodi ozka stezica prav do vodopada. Steza je strma, vlažna, ker neprestano prše nanjo vodne pare. Da človek ne spodrsne, jo ob strani spremlja varnostna vrv. Počasi in oprezno stopam navzdol, pogum mi je že vpadal, hotela sem se vrniti, toda korajža velja in poskusim

iznova in šlo je. Kljub julijski vročini je na dnu tolmana mrzlo kakor v ledenici. Spreletelo me je neko nedopovedljivo čuvstvo, ko sem podajala roko srebrno čistim valčkom, ki so odskakovali od tolmana in od strmih sten skalnatih in se kakor razposajena otročad zaganjali vame. Vriskala sem in na vse grlo klicala gospe Prisland, Erjavec, Šmoltz, Šlosar in druge, toda moj glas je bil kakor vpijočega v puščavi: bobnenje in šumenje valov je močnejše kakor človeški zvok. Sklonim se, Savice bi se rada naučila s takimi občutki kot nekdanj Vodnik, ki je v svojem pesniškem zanosu zapel:

Grem visoko pit Savico, lepih pesmi
hladni v vir:

Mojstru pevcev na zdravico—naj mi
teče ta požir!

Ko se vzpnem, mi stopi pred oči večno lepa Prešernova pesnitev "Krst pri Savici." Moj duh hiti k Črtomiru in Bogomilu. Mogoče je kateri izmed bralk ista znana. Naj samo na kratko obnovim misli: Na Blejskem jezeru opravlja službo boginje Žive, poganska devica in svečenica Bogomila. Seznani se tudi, zaroči z ljubljencem svojega srca, s poganskim mladeničem in vojskovodjo Črtomiro. Ko pa odide Črtomir na boj zoper kristjane, spreobrne Bogomilo in njenega očeta krščanski misijonar. V strahu, da bi ljubljene ženin ne umrl v poganski zmoti, se Bogomila zateče k Mariji in ji obljubi svojo devištvo. Ko se Črtomir vrne iz boja, mu Bogomila razodene svojo zaobljubo. Hud boj se vname v Črtomirovi notranjosti, toda Bogomilina molitev in vroča prošnja ga premaga. Ko ga misijonar pouči v krščanskih resnicah, se z njima napoti k Savici, kjer prejme sveti krst. Na vse zgodaj zjutraj sta bila pri slapu kakor mi. Povej Črtomir, kako je bilo tedaj pri srcu!

Slap drugo jutro mu grmi v ušesa,
junak premišlja, kak bolj spodaj lena
razgraja, kak bregove stresa,
in kak pred njo se gore ziblje stena,
kak skale spodkuje in drevesa,
kak do nebes lete nje jeze pena . . .
Črtomir postane mašnik in

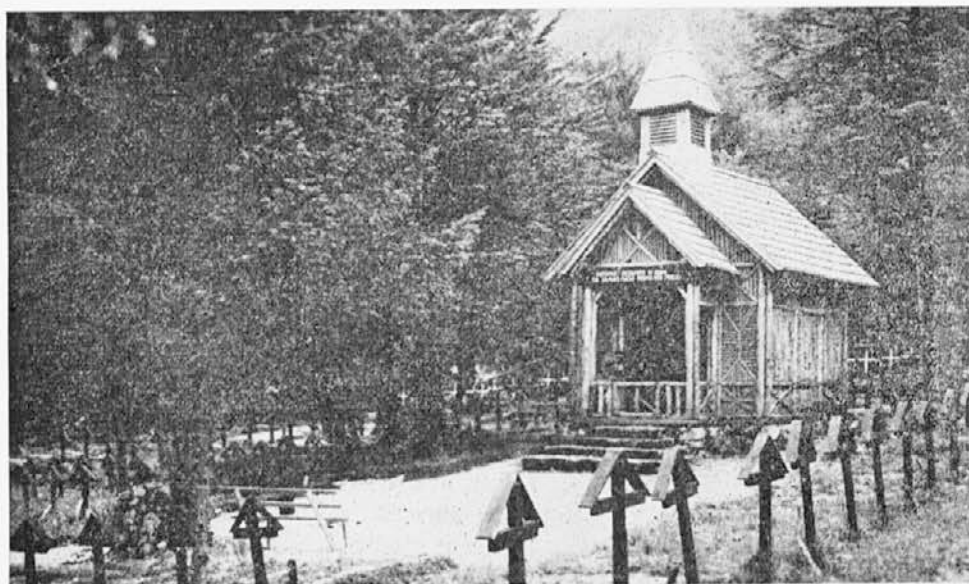
. . . Med rojake

Slovence gre in dalje čez njih mejo,
do smrti tam preganja zmot oblake.

Ko smo v mali kočici še ovekovčili svoja imena, smo ob Savici vzeli slovo. Ali morda za vedno?

Navzdol grede, smo srečali večjo skupino turistov Čehov, ki jih je gnalo podobno hrepenenje navzgor.

Kmalu pa se je naše razigrano razpoloženje vsaj za hip umirilo. Stopali smo med vo-

Vojno pokopališče ob
Bohinjskem jezeru

jaškimi grobovi. Izmed mnogih prič, ki še danes glasno govore, kako strašno je divjala tudi na slovenskih tleh obmejnih ena najhujših vojn v človeški zgodovini, so številna vojaška pokopališča, ki so raztresena ob bivši vojni črti in tudi daleč zadaj v zaledju. Tudi v Bohinju se nahaja tako vojaško pokopališče na podnožju Črne prsti nedaleč od Zlatoroga in jezera. Obdano z leseno, umetno izrezano ograjo in skozi vse leto lepo oskrbovano. Na vsakem grobu je lesen križ, na katerem je zapisano ime vojaka, ali, če je ime neznano, samo križ. V sredi pa stoji, kakor po naših pokopališčih, velik lesen križ, ki ga poživlja ta-le pomemben napis:

Tujci prej,
zdaj bratje ste postali,
ko so tu grobove vam skopali.
Žarko sevaj
sonce vam planinsko,
pokoje dihaj
jezero Bohinjsko!

V desnem kotu stoji kapelica z okusno izdelanim lesenim oltarjem. Na njenem pročelju se bleste značilne besede:

Potomci, ostanite
si edini,
da zaman nismo
našo kri prelili!

Nekam milo se nam je storilo ob tem pogledu. Vrsta poleg vrste, križ poleg križa, kot strnjena armada! Tu leži sovražnik poleg sovražnika, prijatelj poleg prijatelja. Smrt jih je združila. Kako ogromne so pač bile žrtve takozvane Soške fronte, ki je razredčila zlasti vrste naših najboljših fantov in mož! Niti obsežna pokopališča jih ne morejo dovolj popisati!

Potem smo se pa zopet vrnili na Bled in si še tisto dopoldne ogledali divje romantični Vintgar. Kaj pa je Vintgar? To je 1600 me-

Soteska v
Vintgarju

trov dolga in globoko v skalo zarita struga rečice Radovne, ki tira silne vodne mase po ozkih tesneh in jih končno požene preko 28 metrov visokega skalnatega prepada doli v kipeči tolmun. Skoraj dve uri smo občudovali to naravno krasoto. Ozka in umetno izpeljana steza se vije navzgor in navzdol, potem nad reko zopet preko šumečih valov in pod težo ogromnega skalovja. Zato se opazovalec čudi zdaj bistri in šumeči Radovni zdaj spet drzno v nebo kipečim pečinam. Nekatere tovarišice so s strahom opazovale in poslušale bučanje vode in čakale, kdaj se bodo te orjaške pečine nad nami zgrnile in nas pod svojo težo pokopale. Dvakrat se oba bregova Radovne zbližata prav

Vintgar
Slap

tesno in žugata zasuti ljudi, vodo deročo in brhke postrvi. Kaj čuda, da je ljudska domišljija nadela temu kralju ime Pekel.

Leta 1909 je obiskal Vintgar tudi škof Trobec. V spominsko knjigo je ob tej priliki vpisal te značilne besede: Veliko sveta sem že prehodil. Bil sem v Švici, Italiji, Franciji in daleč po Ameriki. Veliko lepot sem videl po vseh teh krajih. A toliko lepote kakor jo nam kaže mila Slovenija, nisem našel nikjer, Bog živi našo prelepo Slovenijo! Teh misli prežete smo bile tudi me, ko smo zapuščale Vintgar.

Marsikatera izmed nas si je globoko v srcu želela, Bog daj, da se zopet kdaj povrnem, ker čarobne krasote po tej poti je vse preveč samo za enkrat uživati. Čas je vse prehitro mineval. Kako milo nam je bilo zapustiti lepe kraje.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

DR. F. J. KERN:

BOLEZNI STAREJŠIH LJUDI

VSAKA življenjska doba nam prinaša nova obolenja. Otroci so podvrženi otroškim nalezljivim boleznim, driski, osepnicam, škrlatinki, difteriji, oslovskemu kašlju. Še zdaj naletimo na primere angleške bolezni, rahite (rickets), ki nastane vsled pomanjkanja vitamina D, če otrok ne dobiva ribjega olja ali ni izpostavljen sončnim žarkom.

V mladostni dobi do 25 let se mladih ljudi rada primejo jetika, vnetje slepiča, akutni revmatizem in z njim v zvezi srčna napaka. V teh letih veliko deklet trpi vsled mesečnega časa.

Med 25 in 40 leti naletimo na razne vrste revmatizma, sciatiike, nevritis, glavobola, na poškodbah po tovarnah in na cestah.

Po 40. letu se pojavijo pri ženskah razni izrastki, nedolžni in zločesti, zlasti rak na prsih ali na maternici; sprememba časa vpliva na njih splošni sistem in na živčevje. Pri moških se pokažejo posledice kroničnega pijančevanja v obliki otrdelih jeter ali obistnih bolezni; nadalje rak v želodcu. Pri obeh spolih se, zlasti pri debelih ljudeh, rada pojavi sladkorna bolezen in visok tlak krvi.

Ljudsko mnenje, da človek, ki prenese pet križev, po navadi dočaka visoko starost, je deloma resnišna. Oseba, ki je pri petdesetih letih brez dokazljivih bolezenskih simptomov in znakov, če ni predebela in ne trpi na visokem tlaku krvi, ima lepo priliko, dočakati 60 ali 70 let (svetopisemska starost).

Po petdesetem letu se nadaljuje naravno staranje telesa. Staro drevo postaja trhlo, grčasto, gobavo, ljubje hrapavo in se krha, žilovje, dovajajoč sokove vejam in listju, otrdi, vrhovi se sušijo. Končno drevo umre in — pade. Prav isto se zgodi s človekom. Z leti postaja koža vedno manj prožna, se gubanči, se tanjša in kaže starostne lišaje. Žilovje poapni; žile odvodnice se kakor stare gumaste cevke strde, postanejo krhke, da so v vedni nevarnosti, da počijo.

Če žila počijo v možganih, zadene človeka možganska kap in ohromi, navadno na eni strani telesa. Če se zamaši otrdela žila, ki zalaga srčno mišičevje s krvjo, zadene človeka srčna kap (coronary thrombosis). Če se zatvorijo žile v nogah, nastane gangrena (gnjilež) prstov ali noge. Zadnje se rado zgodi pri diabetičnih bolnikih.

Poapnenje žilovja v možganih pa ne povzroča vedno le hipne kapi, pač pa pokvari delovanje živčevja. Spomin oslabi, stara oseba je nergasta, razdražljiva, kar ni vedno njena zavestna krivda, pač pa je nadležnost povzročena po bolezni. Vsled tega moramo takim ljudem veliko odpustiti in prizanesti. Mnogo starih ljudi moramo smatrati kot otroke, ki niso odgovorni za svoja dejanja. Nekateri se staramo hitreje kot drugi. Marsikateri človek je pri 55 telesno in umsko starejši kot drugi pri 75 letih.

Vida Jerajeva:

PRI MOJH DURIH ČAKA SMRT

Pri mojih durih čaka smrt
in govori: jaz orjem vrt,
kjer duše se vtolažijo,
kjer beli kamni stražijo.

Ključavnice železne tri,
zapahe tri mi, smrt odprl!—
Ves dan tako čakala je,
vso noč potrkovala je ...

ŽENSKI SVET

Ženska zmagala v zračni dirki

PRED kratkim se je vršila tekma med letalci. Tekme se je vdeležilo devet mož in ena ženska. Preleteti so imeli daljavo med Burbank, Cal., in Clevelandom, od tam pa še do Newarka v New Jersey. Na cilj je priletela samo ženska, moški so prej zaostali in odnehali. Letalka Jacqueline Cochran je vozila po 247 milj na uro in je preletela kontinent v desetih urah, 12 minutah in 53 sekundah. Za ves ta trud je spravila celo nagrado v znesku \$12,500.

Kongres mladine

SREDI avgusta meseca se je zbralo okoli pet sto mladih fantov in deklet, ki so prišli iz vseh delov sveta na svoje zborovanje v kolegij Vassar. Zastopanih je bilo 55 različnih narodnosti. Še celo Japonska je poslala svoje delegate, medtem ko ni bilo nikogar iz Nemčije, ne iz Italije, kajti tam ima samo eden besedo.

Mladina se zanima za sedanje neurejene razmere in se boji bodočnosti, ako se vse dežele na zavzamejo za svetovni mir. Prejšnje generacije so se vojskovale, mladina pa prosi miru, v katerem bi lahko živela poklicu za katerega se je izvežbala.

Mir, ta je vsem najbolj pri srcu. Iz vojskujočih dežel prosijo pomoči, da bi se čim prej dosegel mir. Dežele, katerim preti vojna vihra, pa prosijo pomoči, da se ta nesreča prepreči.

Mladina prosi proste izobrazbe in državne pomoči tistim mladim parom, ki bi si radi ustanovili svoje domove. Vsled nezaposlenosti, splošnega pomanjkanja sredstev za življenje, mladina nima poguma, da bi prevzela tako odgovornost kakor jo nalaga zakon. V legislaturi hočejo imeti svoje zastopstvo v vsem, kjer se kaj odloča za mladino.

Poročila vseh delegatov so bila jako zanimiva. Mladenci iz Indije je potožil o brezbriznosti prejšnjih generacij. Ljudstvo je silno zaostalo v vseh ozirih. Nepismenost je tako splošna, da presega 92 odstotkov. V zdravstvu so silno ignorantni in ni čuda, če je povprečno človeško življenje tam silno nizko. Delegat je povedal, da hodi mladina po selih in uči ljudstvo o tem, kar bi bile morale storiti prejšnje generacije. Rekel je, da to je šele začetek in imajo ogromno delo pred seboj.

Delegacijo je tudi Mrs. Roosevelt prisrčno pozdravila in se demokratično razgovarjala z vsemi po vsaki seji.

Poseben odbor mladih Američanov je pa poskrbel, da so bili delegatje pogoščeni z ameriški dobrotami. Dobili so štorže mlečne, sladke koruze, borovnični paj, ker je bila

ravno sezija za borovnice, in pa sladoled, katerega se pa tukaj dobi celo leto. Taki shodi mladine imajo velik pomen za vsakega posameznika in za narode, katere bodo ti mladeniči in mladenke v svoji zrelosti vodili.

Kandidatinja za vrhovno sodišče v New Yorku

MAGISTRATINJA ANNA MOSKOWITZ KROSS kandidira za vrhovno sodnico, in če zmaga, bo ona prva nosila to čast v državi New York. Njene kvalifikacije so tako visoke, da je povsem upravičena dobiti tako službo.

Kot posebno nadarjeno dekle, je svoje študije končala in postala advokat ko ji je bilo komaj dvajset let. Od leta 1910 pa do danes je opravljala razne službe v javnosti in se je vselej potegovala za delavske skupine, katere je večkrat zastopala. V dijaških letih je šla skozi vse boje in demonstracije sufragetk ter si je pridobila velik krog prijateljev, ki jo bodo v tej kampanji gotovo krepko podprli. Vsled njenih lepih vrtil in velikih sposobnosti zasluži vse podpore in uspeha.

Konvencija republikancev

MESECA septembra se je vršila republikanska konvencija v Saratoga Springs in republikanske žene so se jako navdušeno pripravile za njo. Do sedaj so bile nekaka dekoracija takim zborovanjem, a letos so bile pa med tistimi, ki odločajo in glasujejo v vseh točkah republikanskega programa.

Tekom konvencije so slavile dvajsetletnico odkar so žene stopile aktivno v politiko.

Kot nova kandidatinja za v kongres je bila javljena Mrs. John Eyre Sloane iz New Jersey. Po svojem očetu, pokojnem električnem ženijsu Edisonu, je podedovala precej bistroumnosti in gotovo tudi precej denarja, po materi pa je podedovala precej lepote in vsa ta dedščina ji bo v sedanjih kampanji kaj dobro služila. Dasi je republikanka, vendar ne obsoja vseh novosti, katere so upeljali demokratje. Huduje pa se nad visokimi taksami, katere tudi njej poberejo velik delež. Tekom kampanje ji pridno pomagajo njeni odrasli sinovi in cela rodbina.

Plača delavk umetnih cvetlic

PO tovarnah, kjer izdelujejo umetno cvetje, zasluži delavka po \$10.72 na teden. Če pa vzame enako delo na dom, prejme pa skoro polovico manj. Povprečna plača delavk v tovarnah raznih industrij znaša okrog \$14.90, kar je precej manj kakor je povprečna moška plača, ki presega \$25 tedensko.

MARY KURRE:

POSPEŠIMO AKTIVNOST MED ČLANSTVOM

VROČI DNEVI so izginili kakor tudi vse zunanje prireditve in treba se bo pripraviti za notranje prireditve, kakor tudi za pospešitev boljše udeležbe na mesečnih sestankih.

V poletnem času smo se mnogokrat zbirali v prosti naravi pri takozvanih piknikih, kjer smo slišali lepo petje, ko so se naše žene in dekleta skupaj zbrale in prav lepo zapele slovenske pesmi. Poslušalci so mnogokrat vpraševali: kdo ste? kam spadate? Me smo jim pa vselej z vsem ponosom odgovorile, da smo članice SZZ.

Jesen je torej med nami. Listje je pozlačeno in bo v kratkem odpadlo. Nato dobimo novo krilo—dolga zimo. Naše podružnice bodo imele svoje zabave ter članstvo nekaj ur oddiha pri raznih veseljih in prireditvah. Priporočljivo je, da podružnice poročajo o vseh zabavah in s tem dajo pobudo drugim naselbinam, kjer se včasih bolj počasi pripravljajo za svoje prireditve, oziroma razvedrila. Toda, če hočemo biti prijetni družabniki, potem se moramo tudi truditi, da bomo imele pri podružnicah dovolj raznovrstnih programov na razpolago.

Lansko leto so naše podružnice ustanovile vsakovrstne klube med seboj in upati je, da se boste tudi drugod priglasile to leto, ker ste gotovo zasledovale delavnost nekaterih in kar ste dobrega čitale od drugih podružnic, skušajte isto udeleževati pri vas in skoraj bi vam že v na-

prej obljubila, da boste imele tudi pri vas uspeh. Samo od sebe se nič ne zgodi. Treba je aktivnost od strani društvenega odbora kakor tudi sodelovanje od strani članstva.

Torej drage sestre! Obračam se zopet do vas z vljudno prošnjo, da si ustanovite klube, pa najsi bodo šivalni, dramski, pevski, kuhinjski, kegljaški ali pa vežbalni krožek. Koliko navdušenja se pojavi v naših srcih, ko gledamo v Zarji slike raznih skupin, kjer so organizirane naše žene in dekleta. Za vsak napredek in nov začetek je treba le poguma in dobre volje. Torej drage mi prijateljice, tega pa imamo med našim članstvom v obili meri, samo udeleževanje je potrebno. Kjer nimate še kluba ali krožka, apeliram na vas, da si istega gotovo ustanovite v tej sezoni.

Če seanimate za eno stvar, nikar ne čakajte do boljšega časa, ker čas gre hitro naprej in pri tem zamujate lepo priliko. Kar je danes zamujeno se nikdar več ne povrne, ker vsak dan utone v večnost in ni ga več nazaj. Ne zamujajte lepe prilike do še lepšega napredka in ugleda.

FINANČNO POROČILO S. Ž. ZVEZE ZA MESEC AVGUST 1938

DOHODKI:						
St.	Podružnica	Mesečnina	Pristopnina	Razno	Skupaj	Št. članic
1	Sheboygan, Wis.	29.25	—	\$.25	\$ 29.50	117
2	Chicago, Ill.	35.25	—	—	35.25	141
3	Pueblo, Colo.	66.00	—	.20	66.20	256
4	Oregon City, Ore.	10.00	—	.10	10.10	41
5	Indianapolis, Ind.	31.25	—	—	31.25	125
6	Barberton, O.	48.50	—	.25	48.75	194
7	Forest City, Pa.	36.75	—	.20	36.95	147
8	Steelton, Pa.	20.50	—	—	20.50	81
9	Detroit, Mich.	16.00	—	.10	16.10	65
10	Cleveland (Collinwood), O.	134.25	—	.55	134.80	534
12	Milwaukee, Wis.	69.50	—	.20	69.70	279
13	San Francisco, Cal.	43.50	—	.10	43.60	176
14	Cleveland (Nottingham), O.	95.00	—	.75	95.75	400
15	Cleveland (Newburg), O.	78.00	—	.70	78.70	305
16	South Chicago, Ill.	56.81	—	—	56.81	224
17	West Allis, Wis.	45.25	—	—	45.25	181
18	Cleveland, O.	27.25	\$1.50	.10	28.85	107
19	Eveleth, Minn.	25.25	—	.20	25.45	103
20	Joliet, Ill.	100.25	—	.50	100.75	406
21	Cleveland, O.	33.25	—	.10	33.35	134
22	Bradley, Ill.	7.00	—	—	7.00	28
23	Ely, Minn.	63.75	—	.45	64.20	255
24	La Salle, Ill.	33.00	—	.30	33.30	136
25	Cleveland, O.	255.00	1.50	.95	257.45	1,018
26	Pittsburgh, Pa.	35.25	—	—	35.25	141
27	North Braddock, Pa.	25.50	—	.10	25.60	103
28	Calumet, Mich.	28.25	—	—	28.25	113
29	Broundale, Pa.	4.75	—	—	4.75	19
30	Aurora, Ill.	7.50	—	.10	7.60	31
31	Gilbert, Minn.	25.50	—	.10	25.60	102
32	Euclid, O.	36.25	—	.25	36.50	137
33	New Duluth, Minn.	16.00	—	.10	16.10	65
34	Soudan, Minn.	10.50	—	.30	10.80	45
35	Aurora, Minn.	20.50	—	.40	20.90	82
36	McKinley, Minn.	7.00	—	.10	7.10	29
37	Greaney, Minn.	8.50	—	.20	8.70	34
38	Chisholm, Minn.	65.25	—	.50	65.75	265
39	Biwabik, Minn.	10.50	—	.10	10.60	43
40	Lorain, O.	37.50	—	.80	38.30	151
41	Cleveland (Collinwood), O.	80.75	.75	—	81.50	321
42	Maple Heights, O.	9.50	—	—	9.50	38
43	Milwaukee, Wis.	23.00	—	1.25	24.25	92
45	Portland, Ore.	14.75	—	.20	14.95	59
46	St. Louis, Mo.	7.75	—	.10	7.85	31
47	Garfield Heights, O.	40.00	—	.25	40.25	158
48	Buhl, Minn.	5.00	—	—	5.00	20
49	Euclid (Noble), O.	27.25	—	.20	27.45	109
50	Cleveland, O.	34.75	—	.25	35.00	137
51	Kenmore, O.	5.75	—	—	5.75	23
52	Kitzville, Minn.	11.25	—	—	11.25	45
53	Cleveland (Brooklyn), O.	9.25	—	—	9.25	37
54	Warren, O.	15.75	—	.10	15.85	63
55	Girard, O.	10.75	—	—	10.75	43
56	Hibbing, Minn.	39.00	—	—	39.00	146
57	Niles, O.	15.00	—	—	15.00	60
59	Burgettstown, Pa.	6.75	—	—	6.75	27
61	Braddock, Pa.	16.50	—	—	16.50	60
62	Conneaut, O.	6.00	—	.10	6.10	24
63	Denver, Colo.	13.50	—	.20	13.70	54
64	Kansas City, Kas.	13.00	—	—	13.00	52
65	Virginia, Minn.	13.75	—	.25	14.00	55
66	Canon City, Colo.	7.25	—	—	7.25	29
67	Bessemer, Pa.	10.75	—	.10	10.85	43
68	Fairport Harbor, O.	7.00	—	—	7.00	28
70	Aliquippa, Pa.	3.75	—	—	3.75	15
71	Strabane, Pa.	9.25	—	.20	9.45	36
72	Puliman, Ill.	10.25	—	.40	10.65	41
73	Warrensville, O.	15.50	—	—	15.50	50
74	Ambridge, Pa.	17.75	—	.20	17.95	70
77	N. S. Pittsburgh, Pa.	15.25	—	—	15.25	60
78	Leadville, Colo.	15.75	—	.30	16.05	63
79	Enumclaw, Wash.	5.25	—	.40	5.65	21
80	Moon Run, Pa.	9.50	—	—	9.50	33
81	Keewatin, Minn.	15.00	—	—	15.00	58
83	Crosby, Minn.	3.00	—	—	3.00	11

DOHODKI:

Št.	Podružnica	Mesečina	Pristopnina	Razno	Skupaj	Št. članic
84	New York, N. Y.	7.50	—	—	7.50	29
85	DePue, Ill.	9.75	—	.20	9.95	39
86	Nashwauk, Minn.	3.75	—	—	3.75	15
87	Pueblo, Colo.	16.00	—	—	16.00	64
88	Johnstown, Pa.	7.50	.75	.30	8.55	30
89	Oglesby, Ill.	12.25	—	—	12.25	48
90	Bridgeville, Pa.	2.25	—	—	2.25	9
91	Verona, Pa.	6.75	—	—	6.75	27
Skupaj		\$2,329.31	\$4.50	\$14.05	\$2,347.86	9,286

IZDATKI:

Za umrlo Jennie Kumse, podr. št. 6 (rojena 16. maja 1891, pristopila 5. avgusta 1929, umrla 30. julija 1938).....	\$ 100.00
Za umrlo Louise Champa, podr. št. 10 (rojena 1. februarja 1885, pristopila 6. junija 1929, umrla 18. julija 1938)....	100.00
Za umrlo Helen Mersek, podr. št. 14 (rojena 11. novembra 1898, prist. 18. novembra 1930, umrla 19. julija 1938)....	100.00
Za umrlo Mary Lefevre, podr. št. 14 (rojena 3. marca 1913, pristopila 5. aprila 1938, umrla 10. avgusta 1938).....	25.00
Za umrlo Mary Kuzmich, podr. št. 25 (rojena 18. marca 1888, pristopila 12. maja 1930, umrla 14. julija 1938).....	100.00
Za umrlo Mary Sherjak, podr. št. 35 (rojena 10. januarja 1886, pristopila 4. marca 1935, umrla 11. avgusta 1938)....	100.00
Ameriška Domovina, za tiskanje avgustove Zarje.....	496.00
Znamke za avgustovo Zarjo.....	30.90
Klišeji za avgustovo Zarjo.....	27.23
Edinost Publishing Co., za 1,000 mesečnih poročil in 3,000 prošelj za sprejem.....	36.60
Znamke za glavni urad.....	20.00
Stroški v glavnem uradu: telegram, javni notar.....	1.17
Za knjige "Naša skrinja," kupljene v Evropi.....	10.90
Poštnina za knjige poslane v Evropo.....	2.50
Kampanjske nagrade za podružnice in posamezne članice.....	167.00
Najemnina za glavni urad in uredništvo, za avgust.....	20.00
Uradne plače za mesec avgust: glavna predsednica, glavna tajnica in urednica.....	230.00

Skupaj \$1,567.30

Ostalo v blagajni 31. julija 1938..... \$81,022.93
Dohodki v avgustu 1938..... 2,347.86

Skupaj \$83,370.79
Izdatki v avgustu 1938..... 1,567.30

Preostanek v blagajni 31. avgusta 1938..... \$81,803.49

NOVE PODRUŽNICE

Najbolj ugodna prilika za ustanavljanje novih podružnic je ravno zdaj.. Članicam, ki bodo od zdaj naprej pa do začetka prihodnje kampanje sprejete na ustanovni seji novih podružnic, ni treba plačati nobene pristopnine; tako je bilo sklenjeno na zadnji seji gl. odbora. Poslužimo se te ugodnosti! Tiste sestre, ki nameravate delovati na to, da se o priliki v enem ali drugem kraju ustanovi nova podružnica, poizkusite svojo srečo zdaj, ko vreme ni ne prevroče, ne premrzlo, in novim članicam

ni treba plačati vstopnine. Toda le tistim novim članicam, ki so sprejete na ustanovni seji. Druge nove članice plačajo pristopnino.

NOVE ČLANICE V AVGUSTU, 1938

Podr.	Ime nove članice	Ime agitatorice
18	Zupanc Anna Grace	Mrs. John Malovasic
18	Zupanc Joseph. Anne	"
41	Lindic Margaret	Eva Lindic
50	Grebenc Agnes Hilda	Emily Kokal
50	Kasic Mary	Anna Pizem
73	Travnik Frances	Mary Turk
88	Curanziz Katherine	Frances Klucvsek

Josephine Račić, glavna tajnica.

Št. 1, Sheboygan, Wis. — Tako zanimivo pa še ni bilo na seji od časa glavne seje. Udeležba je bila sijajna, ampak bil je tudi vzrok. Priložnost smo imele slišati naše izletnice, ki so potovale v staro domovino. Sestra Marie Prisland nam je povedala mnogo lepega kakor tudi gospodična Hermina Prisland in sestra Mary Majcen se je vrnila ravno isti večer in takoj ob povratku prišla na sejo. Slišale smo mnogo smešnih pripovedk kakor tudi o raznovrstnih doživljajih. Po seji smo bile deležne okusnega prigrizka. V imenu vseh članic se najlepše zahvaljujem našim

spoštovanim sestram za zanimiva poročila.

Čas za kegljanje se nam je zopet približal. Prosim vse sestre, ki se zanimajo za kegljanje, da se pridružijo našim skupinam, ker spomladi se vrši kegljaška tekma sredno-zapadne sekcije v našem mestu in zato je priporočljivo, da se začnemo pripravljati takoj v začetku sezone, kar nam bo vsem v korist in v pomoč k uspehu ob koncu termina.

Sreča je zopet bila naklonjena sestri Droll. Bolnim sestram želimo zdravja. Na svidenje na seji!

Antonia Retell, predsednica.

ZAHVALA

Spodaj podpisane se zahvaljujemo podružnici št. 1 v Sheboyganu za pristrčno prirejeno dobrodošlico, ko smo se vrstile iz stare domovine, kakor tudi za lepa darila nam poklonjena ob tej priliki. V srce nas je razveselila prijaznost naših članic in topel sprejem, ki so ga nam pripravile, nam bo ostal za vedno v prijetnem spominu.

Prisrčne pozdrave vsem skupaj, vam kličejo hvalažne:

Marie Prisland
Hermina Prisland
Mary Majcen

Št. 2, Chicago, Ill. — V nedeljo 23. oktobra bo priredila naša podružnica plesno veselico v šolski dvorani pri sv. Štefanu; začetek ob pol osmih (7:30) zvečer.

To pa ne bo kar navadna plesna veselica, temveč bo najbolj zanimiva, vesela, lučkana, razigrana, obširna in pomembna veselica; tako fina, da se sploh ne da popisati. Vstopnina 25c.

Tudi ne bomo same. Obiskale nas bodo jolietke članice in pripeljale seboj svoj imenitni vežbalni krožek (drill team), da bo tudi pri nas nastopil.

Iz tega že takoj lahko vidite, da bo nekaj. Vendar bi pa še vedno ne bilo vse tako kakor bi rade, če nas razen Jolietke ne obišče tudi So. Chicago, Pullman, Aurora, La Salle, Oglesby in De Pue. Pripeljite tudi svoje fante in možakarje seboj, da bomo videli, če so boljši kakor naši. Godbo bomo imele tako, da bo vsakemu pognala kri po žilah; glede tega ste lahko brez skrbi. In če bi se slučajno pripetilo, da bi eden ali drugi občutil malo žeje, ga bomo že kako potolažile. Prav tako se bo morda tudi našla kakšna drobtina za pod zob. V oktobru bo pet nedelj. Ne pozabite si zaznamovati na eno ali drugo vižo, da morate na četrto nedeljo, 23. oktobra, v Chicago k sv. Štefanu na veselico, ki bo veselica "ej, number van!"

Zadnje čase sta se poročili dve naši mladi članici, Erna Gerbals pa Johanna Mladič. Obema želimo vse najboljše. Bolni sta pa sestre Mrs. Pogačar in Mrs. Južna, ki jima želimo, da bi čim prej spet ozdraveli.

Prosim članice naše podružnice, da bi bolj redno plačevale svoje mesečne prispevke, saj veste, da je drugače težko vse tako narediti kakor je prav. Prihodnja seja bo v četrtek 6. oktobra ob osmih zvečer. Po seji bomo imele malo pokrepčill.

Odbor.

Ker ni nobena poročala o našem izletu si bom pa jaz dovolila pravico, čeprav se nisem sama udeležila istega. Izlet se je vršil na sv. Goro dne 26. julija. Bilo je na praznik sv. Ane. Kakor sem slišala na seji so imele vse mnogo zabave in veselega užitka. Bilo jih je lepo število in sicer za dva posebna avtobusa, kar je pohvale vredno za članice in podružnico. Ogledale so tudi mesto Mundelein, o katerem so prinesle najlepše vtise. Pred vsem pa gre hvala naši zavedni glavni blagajničarki sestri Tomažin, ki se vedno pridno trudi za naše članice. Veseli nas vse, da je bil izlet popoln uspeh.

Ne pozabite, da se vršijo naše seje vsak prvi četrtek v mesecu. Prihodnja seja bo torej dne 6. oktobra. Izvolil se bo odbor za veselico, ki se vrši dne 23. oktobra v prid cerkve in naše podružnice. Po seji bomo imele malo zabave pri sestri Tomažin. V upanju, da bo polnoštevilna udeležba na seji in veselici, vas vse lepo pozdravlja,

Mary Kovacic.

Op. ured. Ker odbor poroča obširno

o veselici smo ponovitev izpustili iz vašega cenjenega dopisa, kar nam boste gotovo oprostili.

Št. 6, Barberton, O. — V soboto dne 8. oktobra bo Zvezin dan v Barbertonu, ko bodo naše kadetinke javno nastopile ter se pokazale v lepih krojih. Na seji v septembru smo določile, da prisostvujemo pri blagoslovitvi bandera in tako prosimo za božji blagoslov nad začetnim delom. Upam, da nam bo vreme naklonjeno in da se nam pridruži še domači krožki v svojih lepih uniforinah. Posebno so vabljeni kadetinke od društva sv. Sreča Marije od KSKJ in vse, ki imate narodne noše oziroma člani in članice dramskega društva Slovenije in vsi narodnjaki, da nas posetite omenjeni dan. Vabimo tudi vse bližnje podružnice in ob priliki vam bomo skušale povrniti.

Vsi, ki se žele udeležiti povorke naj se zberejo pred dvorano društva Domovine pred tretjo uro popoldan, ker ob treh se vrši blagoslovitev v cerkvi in nato odkorakamo nazaj v dvorano, kjer nam bodo dekleta pokazale, kaj so se naučile in nato se bo vršila prosta zabava in ples. Zvečer bo igral "Jolly Five" orkester, seveda bomo imele tudi posebno godbo tudi popoldne.

Najlepše vabimo vse prijateljev narodnih nastopov, da nam pridete na pomoč.

Sestrsko pozdravlja,

Frances Zagar, tajnica.

Št. 10, Cleveland (Collinwood), O. — Ko so se naše izletnice vrnile iz stare domovine jim je bil prirejen po podružnici št. 25 takoj prvi večer zelo pester program. Le škoda, da se ni so mogle vse udeležiti. Naj omenim nekoliko o programu:

Baragov mladinski zbor je zapel mične pesmice, ki so vsem zelo ugajale in nas ponesle v duhu v milo domovino; vpriporjena je bila igra, ki je privabila toliko smeha, da smo se kar za trebuh držale; navzoče gl. odbornice smo pa še bile obdarovane s krasnim darilcem, zakar izrekam najlepšo zahvalo. Nazadnje nam je pa urednica Zarje podala prav zanimivo predavanje o mnogih lepota in doživljajih v domovini. Marsikatero oko je bilo rosnost, tako resnično je govorila in poudarjala kako krasna je naša domovina; kar do jutraj bi jo bile radi poslušale. Prav lepa hvala, sestra Novak, za tako krasno poročilo kakor tudi za kartice iz domovine in hvala tudi sestram Prislund, Kramar, Schlossar, Čebular, in vsem od katerih sem dobila lepe pozdrave.

Drugi dan smo imele pa v Euclid Beach parku takozvani "Field Day." Zopet je bil očarljiv program in je prekašal lanski piknik. Med našimi vežbalnimi krožki je bilo tekmovanje za prvenstvo v perfektnem korakanju. Prve na programu so bile od naše podružnice in prav izvrstno so nastopile, za kar jim vsa pohvala. Prvenstvo so si pa zaslužile dekleta iz Loraina, ki so imele najlepši nastop

kar smo jih še videli in jim izrekamo odlično priznanje. Prav ganljiva je bila pa zadnja točka, ko so dekleta nastopila v svojih večernih oblekah ter proizvajala skupni ples po zvokih valčka in v rokah so imele cvetke, s katerimi so okrasile podobice, ki so stale na odru, katerih vsaka je predstavljala svojo državo in sicer Illinois, Wisconsin, California, Minnesota, Pennsylvania in Ohio. Nato so vsaki gl. odbornici pripelje "korsak." Poklon in najlepša hvala vsem, ki so se trudile za ureditev programa; bilo je res nekaj krasnega in velika reklama za SZZ. Žal, da ni bila med nami naša spoštovana glavna predsednica, ker smo jo zelo pogrešale. V naši družbi pa je bila sestra Barbara Kramer, ki nam je v svoji šaljivi šegi povedala marsikaj iz domovine. Le žal, da se je morala tako hitro posloviti. Vesele smo bile tudi poseta naših glavnih odbornic sestrice Ana Petrič iz Warren in Frances Brešak iz Loraina kakor tudi sestre Josephine Rihtar iz daljnega zapada države Washington. Želim, da bi imele še mnogo enakih uspešnih prireditev, ki so za napredek naše mladine in organizacije.

Zadnji mesec se je poročila ena izmed naših deklet in sicer Angela Škrabec z Mr. F. Vidigoj. Želimo ji ma srečno in zadovoljno življenje ter izrekamo iskrene čestitke.

Gospa štoklja je začela zopet rogoviliti okrog naših članic. Zadnji mesec je obiskala kar tri in pri vsaki pustila precej težak zaboj, ki so ga z veseljem sprejeli. Družina Požun je dobila prav zelo hčerko, prvorojenko; družina Mikovich se ponša s čvrstim fantkom tudi prvorojenkom, in družina Kollar je bila obdarovana tudi s čvrstim sinčkom. Vsem srečnim družinam naše iskrene čestitke.

Težko operacijo je srečno prestala sestra Mary Hočevar iz 146. ceste in sedaj se zdravi na domu. Bolna je tudi sestra F. Perko iz 156. ceste. Vsem bolnim sestram želimo, da bi v najkrajšem času ozdravele.

Pozdravi!

Frances Sušelj, tajnica.

Št. 12, Milwaukee, Wis. — Na septembrski seji je bilo sklenjeno, da vsaka članica prispeva 25 centov v našo ročno blagajno namesto da bi imele jesensko prireditev. Nadalje je bilo sklenjeno, da imamo domačo zabavo na pustni torek dne 21. februarja v South Side Turner dvorani "upstairs."

Bolni se nahajati sestri Anne Brule in Mary Ferlitsch, kateri prosim, da obiščete.

Naša zapisničarka sestra Agatha Dežman je obhajala 20. avgusta srebrno poroko, pri kateri je bila lepa udeležba. Njej in soprogu Maksu želimo, da bi jih dočakala še mnogo nadaljnjih let v srečnem družinskem življenju.

Seja dne 3. oktobra bo zelo važna, ker imamo več važnih zadev za urediti. Pridite v polnem številu in pripeljite tudi kaj novih članic. Prijazno opozarjam vse tiste, ki dolgu-

jete na mesečnini, da poravnate svoj dolg.

Vsem članicam, ki imate svoj rojstni dan v oktobru in vsem Terezijam želimo vse najboljše in še mnogo, mnogo več let. Pozdravljene!

Mary Schimenz, tajnica.

Št. 13, San Francisco, Cal. — Poročano mi je bilo, da je naša septembrska seja prav dobro uspela. Od sotna sem bila radi bolezni, katera me je položila v posteljo za precej časa. Moja namestnica, blagajničarka, me je prav veselo iznenadila, ko mi je prinesla lepo svoto denarja za mesečnine in tudi okusno potico in klobasice, da sem bila tudi jaz deležna dobrot, katerih se nisem nadejala. Torej hvala vam, da ste se spomnile name, že težko čakam, da pridem zopet med vas.

Nesreča je zadela našo sestro Mary Rauh, ki je bila v avtomobilski nezgodi in družina ima že itak nesrečo v hiši, ker je bil soprog zadet od mrtvouda že dve leti in pol nazaj. Vest me je zelo potrla, ker sestra Rauh je moja svakinja. Apeliram na sestre, da nas obiščejo v bolnici, ker se ne ve kdaj zna nesreča zadeti tudi vas.

Najlepše pozdrave vsem marljivim članicam!

Nežka Markovich, tajnica.

Št. 15, Cleveland (Newburg), O. — Septembrska seja je bila slabo obiskana. Če bi bila vselej tako slaba udeležba, bi tudi meni minilo veselje in bi rajši tudi doma ostala.

Drage sestre! Kakor vam je znano se je naš klub zaključil dne 9. avgusta in blago je sedaj na mojem domu na 3524 E. 82. cesti. Prosim vas, da pridete iskati vsaka svoje. Vsaj toliko upoštevajte moje stališče, da pridete kmalu naokrog. Zaželeni "desk" smo tudi dobile. Katera ga želi videti naj ga pride k tajnici pogledat.

Z veseljem vam naznanjam, da imamo letos štiri kegljaške skupine (bowling teams). Nabavile so si prav mične obleke, da bodo prekašale vse druge in tudi prav pridno se vadijo v kegljanju. Želimo vam najlepši uspeh skozi sezono.

Poročila se je sestra Theresa Tom-sich z gospodom Tony Skul. Želimo jima vso srečo v zakonskem stanu.

Teta štoklja se pogostokrat oglasi med nami. Obdarila je družino Ulrichaker s krepkim sinčkom kakor tudi družino Chesnik tudi s sinčkom. Družino Antosek je pa obdarila s zalo hčerkico. Naše čestitke! Mamiciam in otročičem pa najboljše zdravje.

Operaciji se je morala podvreči sestra Mary Flak, članica našega krožka. V bolnici se nahaja tudi sestra Mary Bradač. Bolnim sestram želimo skorajšnjega zdravlja.

Pozdravljene!

Mary Hrovat, tajnica.

Št. 18, Cleveland (Collinwood), O. — Navzlic majhni udeležbi na zadnji seji so navzoče osvojile sklep, da priredimo plesno zabavo dne 1. oktobra in

to v Kunčičevi dvorani na Waterloo cesti. Tem potom vabimo vse cenjeno občinstvo, da nas obiščete v velikem številu. Prosim, dajte nam poguma in podporo, da bodo naša dekleta imele več veselja do dela in da se čimprej uresniči naše želje, da se ustanovi vežbalni krožek tudi pri naši podružnici. Saj se tako radi ponašamo kako krasne nastope imajo naši krožki. Več ko bo krožkov tembolj bo impozanten skupen nastop.

Večkrat sem že imela priliko opazovati gotove stranke, kako so se trudile bodisi za društvo, kulturo ali trgovsko podjetje. Kako prosijo in vabijo, da bi dobili več podpornikov. Na drugi strani pa so gotove vrste ljudi, ki iz same zavisti nočejo dotično podjetje podpirati, dasiravno mu nudi enake ugodnosti kakor druge. In to ni še vse, zraven še odgovarja, da nikar ne hodi tja, pojdi tukaj ali tam, samo da bi uničili. Kakor pa vidijo, da dotično podjetje uspeva, da se ni razsulo kakor so pričakovali, potem pa hočejo biti prijatelji in se sklicujejo, da so oni pripomogli k napredku. Naši društveni zapisniki jasno pričajo koliko članstvo žrtvuje, bodisi društvom ali posameznikom. Torej prosim vas, drage sestre in tudi naše sosedne podružnice, da nas obiščete dne 1. oktobra in s svojo navzočnostjo dokažete, da ste nam naklonjeni. Igrali bodo godci iz angleškega in sicer so tam igrali tisti-krat, ko je angleški kralj zasedel svoj prestol. Potem že veste, da morajo biti izvrstni godbeniki in bo vredno se priti preprčat. Odbor se v resnici trudi, da bodo posetniki imeli večer poln užitka in oddana bosta tudi dva door prajza. Torej ponovno vabim cenjeno občinstvo, sosedne podružnice in članice naše podružnice na poset. Upam, da ne bo moja prošnja in vabilo zastoj.

Pozdravljene sestre SZZ!

J. Welikanje, predsednica.

Št. 19, Eveleth, Minn. — "Kdo bi vedno tožen bil, to ne more biti; Bog je pamet nam delil, tužnost raspoditi." Veseli smo bili ob času KSKJ konvencije, ki se je vršila v avgustu v našem mestu. Srečale smo mnogo delegatkinj, ki so tudi članice SZZ. Se-stale smo se tudi z mnogimi prijateljci, sosedi in sorodniki, ker prišli so rojaki in rojakinje iz vseh mest Združenih držav, kjer so društva od KSKJ. Bilo nam je vsem v veselje in zadovoljstvo spoznati se z mnogimi ter se vsaj za nekaj časa medsebojno zabavati in pogovoriti.

Prvi dan zborovanja konvencije je naša podružnica poklonila zbornici lep šopek cvetja v znak naše udanosti ter v dobrodošlico in željo za uspeh. Po poročilu vem, da je bila zbornica vesela našega cvetja in pozdravov. Dne 18. avgusta je bilo vidno priobčeno v naših listih, da popoldan ne sme nikdo pustiti svoj avtomobil ob cesti, ker bo slovenska povorka. In res bila je 14 blokov dolga in 22 blokov je bilo pa odločenih za korakanje. Ljudstva je bilo okrog 18 tisoč

po poročilu naših listov. Tudi naše članice SZZ so se udeležile povorke in sicer so bile oblečene v belih oblekah in klobukih in na prsih so imele pripete lepe šopke cvetic z modrim trakom na katerih so bile črke SZZ. Najlepša hvala vsem sosednim podružnicam za udeležbo pri tej povorki. Bilo nam je vsem v ponos kakor tudi v čast SZZ.

Mnogo naših članic se je udeležilo tudi banketa v počast delegaciji. Potek banketa je bil navzočim v zadovoljstvo in posebno jim je ugajalo izborna petje naše ljubke Julije Baraga, ki je morala trikrat nastopiti. Hvala, Julija, za krasen nastop kakor tudi vsem, ki ste sodelovale. Delegacija se je poslovila, nam so pa ostali najlepši spomini. Bog vas živi vse skupaj!

Naznanjam vsem našim sestram, da priredimo veselico dne 24. novembra na Zahvalni dan. Obračamo se do drugih društev, da prepušajo to priliko naši veselici za omenjeni dan in ne prirejajo kaj sličnega, ker bi nam bilo vsem v škodo. Tudi naša podružnica bo upoštevala druga društva ob enakih časih.

Pozdrav vsem sestram SZZ!

Ivana Ozanich.

Št. 20, Joliet, Ill. — Jesen prinaša hladnejše dneve, torej ste vabljeni v polnem številu na sejo 16. oktobra ob dveh popoldne. Na tej seji se bo kazalo filmske slike, ki jih je prinesla iz domovine sestra Josephine Erjavec. Poleg tega vas čaka pa še drugo presenečenje. Žal vam bo ako zamudite.

Čas je tukaj, da se organiziramo za kegljanje. Zadnjo sezono ste pokazale kako izvrstno znate kegljati in pričakuje se še več zanimanja letos. Pridite na sejo vse, ki znate kegljati kakor tudi tiste, ki želite začeti, da si izberete čas in določite vse potrebno.

Naš vežbalni krožek bo priredil kard pardi in apeliram na vse članice, da ste jim naklonjene, ker njih delovanje je za čast podružnice in bodo toliko bolj vesele, ako bodo videle, da se zanimате za njih prireditve. Kako spretno so korakale v paradi na Delavski dan. Naš lokalni list se je prav laskavo izrazil o našem krožku in uniformah.

Iskrene čestitke sestri Rose Jagodnik in soprogu iz Rockdale ob 25 letnici zakonskega življenja. Želimo vam zdravja in mnogo veselih let.

Pozdravljene!

Josephine Muster, tajnica.

Št. 21, (Cleveland West Park), O. — Kako hitro mineva čas! Še zavedamo se ne, pa je že leto za nami in pred durmi je že zima. Drage sestre! Dolgi zimski večeri nam nudijo lepo priliko, da se udeležujemo pri šivalnem, kegljaškem ali drugovrstnem klubu. Pridite na prihodnjo sejo v oktobru in se bo razmotrivalo o teh točkah. Sedaj je tisti čas, da se prijavimo in apeliram na naše žene in dekleta, ki so namenjene pristopiti h kegljaškemu klubu, da to store nemudoma.

Naša dekleta od vežbalnega krož-

ka priredijo jesensko zabavo oziroma veselico dne 8. oktobra. Vabijo vse starejše in mlajše kakor tudi vse od blizu in daleč, da pridete in jim pomagate k uspehu. Saj veste, da se marljivo trudijo, da bi si čimprej nabavile svoje uniforme. Najleže so najboljše godbo in veselica se bo vršila v Narodnem domu na zapadni 130. cesti. Torej na svidenje!

Na sejah pogrešamo sestro Ana Zupančič, ki se je ponesrečila in si zlomila roko. Upamo, da pride kmalu zdrava med nas.

Čestitamo naši sestri Frances Aleski, ki je postala mlada mama in tudi naši sestri A. Škoda, ki je postala zopet stara mama. Le tako naprej!

Poklon naši sestri Josephine Weiss, ki je pripeljala eno novo članico na zadnjo sejo. Obračam se tudi do drugih sester, da se potrudite za nove članice ob vsaki priliki.

V molitev priporočam našo sestro Mary Cimperman in njenega soproga, ki se nahajata že več časa na bolniški postelji. Dal Bog, da bi kmalu ozdravela.

Našim izletnicam, ki se vračajo iz stare domovine kličemo: dobrodošle med nami!

Na svidenje na prihodnji seji, vas sestrsko pozdravljam,

Anna Pelčić, tajnica.

Št. 24. La Salle, Ill. — Vsem našim članicam se naznanja, da priredimo igro "Andrejev zločin" v nedeljo 16. oktobra ob sedmi uri zvečer v šolski dvorani. Kakor vam je znano bomo proslavljale desetletnico ustanovitve. Sklep zadnje seje je, da mora vsaka članica vzeti dva tiketa. Igra je zelo zanimiva in vloga so v spretnih rokah. Upamo, da bo vprizoritev izvrstno izpadla. Vljudno vabimo vse članice in prijateljice iz La Salle, Oglesby in De Pue na udeležbo. Po igri bo prosta zabava in ples. Članstvo se vabi na prihodnjo sejo 2. oktobra, kjer se bomo še bolj temeljito pogovorile o tej prireditvi.

Več naših članic se nahaja bolnih. Pod zdravniško oskrbo so Mary Dolanc, Mary Uranic.

Teta škorklja se je oglasila pri družini Benett ter podarila zalo hčerko. Čestitamo!

Dne 8. septembra sta praznovala 25 letnico zakonskega življenja sestra J. Vidrih in soprog, ki sta se veselo zabavala med svojimi domačimi in družino na njihovem domu. Želimo jima, da bi dočakala še zlate jubileje.

Sklenjeno je bilo, da se vse naše članice udeležijo sv. obhajila dne 16. oktobra pri osmi sv. maši in potem se damo skupno slikat. Vabljenе ste vse in pazite, da nobene ne manjka. Pridite vse na prihodnjo sejo in se bomo še kaj več pogovorile o tej prireditvi. Pozdrav vsem članicam SZZ!

Angela Štrukel, tajnica.

Št. 25. Cleveland, O. — Iskrena hvala odbornikom in sestram za prisrčni sprejem, oziroma prijetni program v počast naši vrnitvi iz domovine. Prav lepa hvala č. g. Matiju Jager za lepe

pevske točke, kadetinjam in sestri Josephine Perpar za ves trud in požrtvovalnost. V imenu vseh navzočih glavnih odborin vam vsem skupaj izrekam globoko hvaležnost,

Vam udana,

Albina Novak.

POZOR, KEGLJAČICE!

Pazite na dnevnik Ameriška Domovina glede časa in prostora, oziroma kje in kdaj bomo začele s kegljanjem. Vabljenе ste vse, ki ste kegljale lansko leto kakor tudi vse, ki bi se radi navadile in tiste, ki že znate. Nikar ne recite, da se ne boste navadile ali pa, da ste prestare, ker se lahko vsaka potruditi po svojem najboljšem. Ako hočete kaj več pojasnila se obrnite vsak čas do mene. To velja za vse clevelandske članice. Pozdrav!

Antonia Tanko.

Št. 32. Euclid, O. — Prijazno se obračam do naših članic s prošnjo, da bi pazile, da imate točno plačan svoj mesečni assessment, ker meni je nemogoče zalagati za članice in iz blagajne pa ne smem rabiti denarja, ker bi podružnica bila preveč oškodovana. Koliko sitnosti boste prihranile sebi, meni in glavni tajnici, ako boste skrbale, da imate ob času plačano mesečnino. Če pa misli katera izmed članic prekiniti društvo, naj mi to blagohotno javi, ker potem se izrazi, da je bil vaš namen pustiti, je prepozno in da bi tajnica za vas škodo trpela, pa ni nikakor pravično. Ape-liram na vse, ki ste pri blanket klubu in imate za plačati, da naj nese do predsednice, ker ona ne more iti za nekaj časa nikamor, ker je revica sirota bolna in sicer zaradi svoje marljivosti in zanimanja za napredek je hodila sama po hišah kolektat in jo je nevarno ugriznil pes, da se nahaja pod zdravniško oskrbo. Zaradi svoje dobrosrčnosti pa mora trpeti še bolezen in škodo. Bog daj, da bi bila kmalu zdrava in zopet med nami. Zdravje želimo vsem bolnim sestram.

Foročila se je naša mlada sestra Golinar. Želimo ji vso srečo v zakonskem stanu.

Vabim vas v polnem številu na prihodnjo sejo. Slišale boste poročilo o naši devetletni proslavi.

Najlepša hvala vsem našim članicam, ki so količkaj pomagale pri šivanju posteljne odeje ali drugače pomagale.

Pozdravljam vse sestre SZZ!

Eva Majcen, tajnica.

Št. 35. Aurora, Minn. — Iskrena hvala naši glavni predsednici za poslano razglednico. Da bi se vse izletnice srečno vrnile nazaj, to vse želimo.

V kratkem času smo pri naši podružnici izgubile kar dve sestri. Ena je bila družabna članica in druga je bila pri naši podružnici tri leta. Bodi jima Bog milostljiv! Pokojna Mary Sherjak je bila mirna, prijazna ženska. Veliko število članic jo je prišlo pokropiti in moliti k njeni krsti in lepo število se jih je udeležilo pogreba.

Naša podružnica pokloni vsaki umrli sestri venec v znesku treh dolarjev in dva dolarja damo za sv. mašo. Bog jima daj večni mir in pokoj.

Pri takih slučajih se vidi kolike vrednosti je SZZ. Priporočam vsem ženam in dekletom, ki še niste včlanjene, da pristopite. Ker ravno ko človek potrebuje tolažbo, jo najde pri sestroh in tudi svota k pogrebnim stroškom nekaj pripomaga. Le pridružite se nam še ostale!

Dne 15. oktobra bomo obhajale devetletnico obstoja podružnice. Priporočam vam, da bi se vse udeležile veselice in tudi tiste, ki niste še nobenkrat prišle, da ne bomo vedno le ene in iste delovale in prispevale, saj blagajna je za vse članstvo in če boste pomagale bomo čimprej si nabavile svojo zastavo.

Prosim članice, da bi točneje plačevale mesečnino ter delovale bolj složno. Pustite tisto grdo nevoščljivost na stran. Če boste članice bolj zavedne, bomo tudi uradnice imele več veselja do dela, kjer ni sloge tam ni napredka.

Katere sestre boste v oktobru obhajale svoj rojstni dan ali god vam želim vse najboljše še na mnogo let.

Prav lep pozdrav vsem sestram SZZ!

Katherine Virant, tajnica.

ČESTITKE

Dne 8. oktobra bo obhajala svoj rojstni dan sestra Antonia Tanko in dne 30. oktobra sestra Frances Brešak. Želimo jima vse najboljše in še mnogo zdravih in srečnih let.

Št. 40. Lorain, O. — Prav za vsako delo smo pri nas bolj pripravne kakor v pisavi. V zadnji kampanji smo dobile lepo število novih članic. Šest agitatorj je bilo tako pridnih, da so dobile nagrado na zadnji seji in sicer sestre: Regina Markoč, Frances Tomažič, Frances Brešak, Magdalena Bučar, Barbara Jakopin in Analijsa Uršič. Najlepša hvala gl. uradu za poslano broško. Vsem novim članicam pa kličemo: dobrodošle!

Ker je bila naša ročna blagajna izčrpana smo sklenile, da vsaka članica prispeva 25 centov za tikete in oddanih je bilo pet dobrih, tako smo si pripomogle do uspeha. Najlepša hvala vsem požrtvovalnim sestram. Dobitke so dobile sestre Pavlovčič, Kumiše, Zgonc, Tomažič in Jakopin.

Dekleta od vežbalnega krožka so tudi prav pridne. Dne 10. septembra so imele veselico in tako prišle do svote, da so poravnale svoj dolg za uniforme. Vsem odborinam in članicam, ki so pomagale dekletom, iskrena zahvala. Ravno tako lepa hvala direktorjem S. N. Doma za popust na najemnini.

Lepa hvala gl. predsednici za lepe pozdrave iz domovine v imenu vseh sester. Upam, da se bodo vse izletnice srečno povrnila v našo sredo.

Težko operacijo je srečno prestala sestra Frances Juha in upamo, da bo kmalu popolnoma zdrava kar ji želimo iz srca. Pozdrav vsem članicam!

Agnes Jančar, predsednica.

Št. 41, Cleveland (Collinwood), O. — Jesen je že tukaj in kakor vidim po društvenem koledarju ne bo preveč dolgčas, ker je vsako nedeljo prireditve kake vrste. Dne 2. oktobra bo koncert Vadalovih v SDD. Prosim vse članice, da se po možnosti udeležite, ker so bili vedno nam na razpolago ob naših prireditvah. Dne 23. oktobra pa priredi naša podružnica veselo-igro, v kateri boste videli kaj se zgodi, ko revež dobi en milijon, toda ne povem več kakor da pridite in boste videli kako se bo izpletlo. Smeha bo kar na koše. Po igri se vrši domača zabava in ples v spodnji dvorani.

Na zadnji seji je bilo klicano ime sestre Mary Keržič in ker je bila odsotna je svota narasla na tri dolarje, kateri bodo oddani eni srečni sestri na oktobrski seji. Srečna je bila sestra Ela Starin.

Sporočam žalostno novico, da je preminul moj svak John Lušin, ki je zapustil tri hčere, ki so vse članice naše podružnice, sina, brata in sestro kakor tudi več sorodnikov. Vsem preostanim globoko sožalje. Spomnimo se ga v molitvi. Naj počiva v miru. Bolna se nahaja sestra Agnes Stravs. Njej in vsem bolnim želimo skorajšno zdravje.

Vse sestre, ki se želite prijaviti k kegljaški skupini ste vljudo prošene, da se pridružite takoj v začetku sezone in bo veliko bolj prikladno za vse.

Na svidenje na seji dne 4. oktobra. Pozdrav vsem sestram SZZ!

Mary Lušin, predsednica.

Št. 47, Cleveland, O. — Bodoča seja se vrši 1. oktobra, na kateri čaka eno srečo, da se ji bo plačal 5 mesečni assessment, to pa le, če bo došla članica, katere ime se bo dvignilo, tudi navzoča na seji. Drage sestre, zahajajte bolj povoljno na sejo, saj so tako kratke; enkrat na mesec priti v pošteno družbo je pač za nas razvedrilo.

Več se jih je izrazilo, zakaj, da nimamo nobenega športa pri naši podružnici, da bi se ustanovil kegljaški ali "Bowling Club." Iste, katere se zanimajo za to, ste še posebno prošene, da se gotovo odzovete na sejo, da se kaj gotovega ukreni, kajti naša mladina hoče tudi pozimi imeti nekaj poštenega razvedrila in se jim s pomočjo nas starejših članic prav lahko izpolni želja.

Josie Hočvar, katera je tajnica večbalnega krožka "Little Flower Cadets" je šla v sv. Aleša bolnico, koder se uči za bolniško strežnico. Želimo ji mnogo uspeha v njenem poklicu, kateri je večkrat težaven.

Na Delavski dan si je izvolila zapustiti dekljski stan naša mlada članica (ustanovnica št. 47) Val. Bizjak. Dala je sveto obljubo med slovesno sv. mašo in vprilo mnogih navzočih sorodnikov in prijateljev, da edino smrt jo loči od njenega soproga Tony Mervarja. Val, vse ti kličemo, bodi srečna v zakonskem življenju. Bog Te blagoslovi in vodi po dobrih potih Tvojega življenja ter

tudi za bodoče bodi naša dobra in zavedna slovenska žena in članica Slov. ženske zveze.

Nekaj naših članic je bolanih, sestre, obiščite jih! S tem napravite dobro delo, ker jih kratkočasite in jim lajšate bolečine. Vsem bolnicam pa želimo, da kmalu ozdravijo.

V BLAG SPOMIN POKOJNIM SESTRAM, KI SO PREMI-NULE PRI SLEDEČIH PODRUŽNICAH:

PODRUŽNICA ŠT. 14, Nottingham, Ohio. Mrs. Nettie Koplan, 19315 Muskoka Ave., Cleveland, Ohio, rojena 10. maja, 1911, pristopila 1. novembra, 1927, umrla 27. avgusta, 1938.

PODRUŽNICA ŠT. 14, Nottingham, Ohio. Mrs. Mary Lefevre, 18908 Cherokee Ave., Cleveland, Ohio, rojena 3. marca, 1913, pristopila 5. aprila, 1938, umrla 10. avgusta, 1938.

PODRUŽNICA ŠT. 16, So. Chicago, Ill. Mrs. Angela Gorence, 10225 Avenue L, South Chicago, Ill., rojena 31. maja, 1882, pristopila 22. februarja, 1928, umrla 29. avgusta, 1938.

PODRUŽNICA ŠT. 16, So. Chicago, Ill. Mrs. Mary Miklavcic, 9810 Avenue M, South Chicago, Ill., rojena 28. novembra, 1886, pristopila 22. februarja, 1928, umrla 18. avgusta, 1938.

PODRUŽNICA ŠT. 25, Cleveland, Ohio. Mrs. Rose Mohorcic, 1051 E. 61st Street, Cleveland, Ohio, rojena 12. septembra, 1881, pristopila 14. maja, 1934, umrla 24. avgusta, 1938.

PODRUŽNICA ŠT. 35, Aurora, Minn. Mrs. Mary Sherjak, Aurora, Minn., rojena 10. januarja, 1886, pristopila 4. marca, 1935, umrla 11. avgusta, 1938.

NAJ DUŠE UMRLIH SESTER SZZ POČIVAJO V MIRU!

"Blagor tistim, ki so žalostni, ker bodo potolaženi." Mat. V. 5.

Končno se zahvalim našim izletnicam, katere so bile v stari domovini ter so se spomnile z lepimi dopisnicami in sicer, sestre ge. gl. predsednica M. Prislant, Josephine Erjavec z družino, Albina Novak, Frances Brešak in Mary Yerman Slednji hvala, ker je obiskala moje domače in prinesla njih pozdrave, pa tudi malo starokranjske slivovke sem bila deležna in vožinke z slamnico. Hvala, Mrs. Yerman čl. št. 10 SZZ.

Pozdravljene članice do oktobrske seje, na kateri bodite navzoče vsaj 50 procentno, da se bo res lahko kaj dobrega storilo za SZZ in našo podružnico.

Helen Tomažič, tajnica.

Št. 72, Pullman, Ill. — Vsled slabega vremena je bila zadnja seja slabo obiskana. Odsotnim članicam se naznanja, da smo v sezoni kegljanja; katero veselji, naj se priklasi. Kegljale bomo vsak četrtek popoldne ob pol dveh v Palace Bowling Alleys na 43 E. 111th St.

Čestitamo sestri Josephine Venk, ki je prejela lepo zlato broško v priznanje za agilnost v zadnji kampanji.

V imenu vseh članic se iskreno zahvaljujem naši spoštovani glavni predsednici za pozdrave iz domovine. Iz obiska v domovini se je vrnila tudi sestra Rus. Žal, da zaradi boleznih ni bila na zadnji seji, da bi nam povedala kaj o domovini in srčno upamo, da se ji zdravje povrne in se vidimo na prihodnji seji, ki se bo pričela ob pol osmi uri zvečer, kar vas prosim, da vzamete v blagohotno naznanje.

S sestrskim pozdravom,

Rose Tršar.

Št. 74, Ambridge, Pa. — Hello everybody! Ali to nisem Kate Smith, marveč predsednica št. 74. Minulo je že več časa od zadnjega dopisa.

Najprvo čestitam našim petim družtvom, ki so skupno praznovali Slovenski dan, ki se je vršil v Ambridge dne 5. septembra. Trud in delo je bilo lepo poplačano z uspehom. Lepa hvala vsem, ki so se udeležili od blizu in daleč kakor tudi vsem, ki so sodelovali za Slovenski dan.

Naša prihodnja veselica se vrši dne 22. oktobra. Vabim cenjeno članstvo in občinstvo na obilen poset. Igrala bo izvrstna godba in zabava bo prvo vrstna.

Vabim vse članice na sejo dne 5. oktobra. Na sejah imamo vselej zanimiva razmotrivanja in po seji tudi kratkočasje. Pridružite se nam vsak mesec, da se skupno razvedrimo. Vsem bolnim sestram želimo hitrega zdravlja.

Z najlepšim pozdravom ter na svidenje na seji,

Sophia C. Gorup, predsednica.

Št. 77, Pittsburgh, Pa. — Naša seja v septembru je bila bolj slabo obiskana. Ne vem kaj je temu krivo. Prosim sestre, da prihajate v večjem številu na sejo, da se ukrene v zadovolj-

stvo članstva in korist naše podružnice. Dolžnost vsake članice je, da pride na sejo z dobrimi nasveti, zlasti pa za v korist naše blagajne, kamor je potreba večkrat poseči.

Vljudo ste vabljeni v lepem številu na oktobrsko sejo, ker po seji bomo imele kard pardi. Sejo bomo imele bolj ob času in jo hitreje zaključile, da bo dovolj časa za zabavo. Pripeljite tudi svoje znance in prijatelje, da nas bo več navzočih. Vabimo tudi sosedne podružnice. Vašo naklonjenost bomo visoko cenile in tudi ob priliki povrnile. Obetajo se lepi dobrotki. Torej z veseljem k nam na 4. oktobra v Shwabian dvorano, 912 Chestnut St.

Poročila se je gospodična Dorothy Baskovič, hčerka naše podpredsednice z g. Henry Mravintz. Nevestini sestri sta tudi naši članici. Novoporočencema želimo obilo sreče in božjega blagoslova v novem stanu. Podružnica je nevesti izročila dar pet dolarjev.

Pozdrav vsemu članstvu SZZ in na svidenje!

Rose Murslack, predsednica.

Št. 89, Oglesby, III. — Zimski večeri, dolgi večeri se nam bližajo. Da se pa enkrat v mesecu en večer malo skrajša smo na zadnji seji sklenile, da se odslej vršijo naše seje vsako prvo nedeljo v mesecu "zvečer" ob sedmi uri pri Tereziji Dušak. Pridite vse. Do tedaj se zna vrniti naša urna Nežika iz starega kraja in nam prinese odpustke. Na zadnji seji je bila srečna sestra Frances Kožel, ki je dobila malo blazino, katero je darovala Frances Nemet. Hvala!

Bolne se nahajajo sestre K. Krano-vich, A. Jazbec in Mary Smolich. Sestre prosim, da jih obiščete. Obenem pa prosim, da se pri meni javite kadar katera zbolli.

V naši naselbini smo imeli v kratkem tri poroke. Poročila se je naša zapisničarica Mary Makše s Frankom Prijatelj, hčerka naše sestre Terezije Kodrič s George-om Corpus iz Spring Valley ter Mary Perola z Adolfom Senica. Vsem novim zakoncem želimo obilo sreče in zadovoljstva v bodočnosti.

Opominjam članice, da točno plačujete svojo mesečnino, ker iz blagajne je nemogoče zalagati delj kot dva meseca, to je sklep zadnje seje. Da si prihranite kakih sitnosti vas prosim, da vselej prinesete plačilno knjižico, da se notri zabeleži. Mislim, da vsaka ima knjižico, če pa ne, jo lahko dobi.

Ravno ko to pišem mi prinese sestra predsednica nakaznico za deset dolarjev kot nagrado za pridobitev 25 novih članic, zakar se prav lepo zahvaljujem glavnemu uradu. Potrudila se bom tudi v bodoče za napredek SZZ ter skušala pridobiti vse žene in dekleta, ki niso še včlanjene.

Vsem skupaj kličem: pozdravljene in na svidenje na prihodnji seji!

Mary Meglich, tajnica.

Preljubi in predragi moji bralci in bralke!

Čast Bogu, da sem zopet doma in pa, da sem prišla skozi vso rajžo cela in brez nesreče. Za odpustek podajam vsaki in vsakemu izmed vas en poljubček. — Cmok! — Ste ga dobili?

Veste, saj ni bilo res, da bi me v Pragi zaprli kakor sem Markotu telegrafiral, hotela sem ga le skušati, kaj bo naredil. Pa je tak, kot vsi dedci: če ne bo ena, bo pa druga. Morda si je po tistem celo želel, da bi kar tam ostala. Pa nisem! Prišla sem nazaj in še bolj sem fejt kot kdaj poprej, kot boste na prihodnji sliki videli. Za to izdajo nisem imela časa se dati kontrafirati, zato naj bo še kar stara slika s krompirjem, saj sem tudi na tej fejt. Pravijo, ko so mi stregli, kot kaki kraljici. da sem se zredila. Kdo bi se pa ne, Samo enega nisem dobila, po kar sem šla v stari kraj namreč, kislega mleka s smetano. Teta in sestrična sta cel trg obrale, da bi ga dobile, pa ga ni bilo nikjer. Potrošale sta me, če pridem drugo leto zopet, da bo do takrat mleko že kislo. Menda ja!

V zadnji Zarji vidim, da mi Francka Šusel priporoča enega Kraševca. Veš Francka, bila sem tam po Krasu pa nisem nobenega pripravnega videla. Menda so vsi v Ameriko šli.

Bom pa tukaј enega dobila, če so ti Kraševci res tako fajni, saj na Markota sem malo jezna, ker me je kar v kejni mislil pustiti, pa mu ni rata-lo.

Tista Šokica iz Ely, ki me je povabila v Semiške gorice, je obljubo izpolnila. O boy, kako vino imajo tam! Če bi Marko tja zašel, ga ni nikdar več na izpregled. Veste, tisto vince kar samo teče in je boljše kot najboljše arcnije. Nič ne gre v glavo, ampak nekaj vam napravi, da mislite, da ste stari 20 let. Pa naj vse tiste, ki so bile tam, rečejo če ni to resnica!

Tudi pri Smolčevi mami smo bili, kjer so nas fino pogostili in pa v Ribnici pri sorodnikih naše urednice. Joj, kako je blo tam lušno! V Sodražici, kjer je naša najbolj pridna delavka doma, Mrs. Otoničar, smo nakupile toliko ribniške suhe robe, da je ima zdaj cela Amerika zadosti. Pa Mrs. Schlosar nas je potritala z dolejnskimi cvičkom in pa glavna predsednica z lutomerčanom in pristnim žalskim pivom, za katerega hmelj tam raste. O tem hmelju je ena izmed izletnic mislila, da je fižol, pa je pomodrovala: "Na Štajerskem mora biti pa dobra zemlja ker tako visok fižol raste!"

Če katera izmed vas ne zna peti, naj gre s prihodnjo zvezino turo v stari kraj, pa se bo takoj naučila. Še nikdar nisem slišala toliko pesmic, kot sem jih ko smo se vozile po Sloveniji. Kar ni ena znala, je vedela druga. Naša urednica je pa pozneje kupila pesmarico v Ljubljani, ne vem če že za drugo rajžo, kali. Piše, da bo te pesmice v Zarji priobčevala, ki bodo gotovo izletnicam vzbujale lepe spomine.

* * *

Ker imam zdaj mnogo dela, skončujem, bom pa še prihodnjič kakšno rekla.

Klanjam se, milostljive, in pozdravljeni!

NEZIKA.

ŽENA IN DOM

Frances Brešak:

MATI—VZGOJITELJICA

ZNANO je, da se podedujejo telesna svojstva, hoja in kretnje, barva oči in las, glas, pogosto tudi bolezen staršev, dedov in celo pradedov. Prav tako prehajajo tudi duševne lastnosti od staršev na otroke. Kolikokrat slišimo o otroku, ki kaže posebno nagnenje: "To ima po očetu," ali zopet drugič, če kaže posebnost v vedenju: "Prav tako je delala stara mati." Duševna dediščina po očetu in materi je prav različna. Marsikaka otrokova posebnost se da s tem pojasniti. To dejstvo nam potrjuje vsakdanja izkušnja v življenju in se izraža v pogovorih: "Jabolko ne pade daleč od drevesa," ali "Kakršni starši, tako otroci," i. dr. Potem pravijo zopet: "Zato je največje važnosti, starši, kakšni ste sami, in mnogo je na tem, da opustite v svojem življenju slabe navade in se oprimate dobrih." In naš Slomšek pravi: "Kriva vzgoja otrok je slabih časov mati."

Izredne važnosti je tudi, kako živi mati v dolgi dobi, ko nosi otroka pod srcem. Vse, kar jo zadene, s čimer se v notranjosti bavi, vpliva neposredno na otroka, tudi nepremišljenost in prevelik telesni napor. Iz tega izhaja prva dolžnost matere, da skrbi v tej dobi za vse, kar na otroka ugodno vpliva, da mu podeli čimveč telesnega zdravja in duševnih moči. Da to v čimvečji meri doseže, naj uživa preprosto, krepko hrano in naj se ogiblje alkoholnih in razburljivih pijač, vina, piva, močne kave, čaja itd. Kadar utegne, naj ogleduje krasoto prirode ali naj kaj lepega bere. Zatiira naj pogubne strasti in naj se vadi v samozatajevanju. Predvsem pa naj se obrača bolj sicer k Bogu, da očisti in ublaži njeno srce. Hvaležna ljubezen do Stvarnika, ki po njej ustvarja, naj jo nagiba, do pogosto daruje otroka Bogu in ga priporoča Njegovi očetovski skrbi.

Kdaj je pričetki z vzgojo? Mnogi mislijo, da majhnega otroka ni mogoče vzgajati, ker je še nerazumen, in pričenjajo vzgojo šele tedaj, ko bi imel biti otrok že vzgojen.

Prav v prvih letih, da, celo mesecih

življenja polaga mati temelj marsikateri kreposti in napaki, ki se pokaže šele pozneje. Nagnjenje k dobru, kakor tudi k hudemu, otrok že s seboj na svet prinese; zato mora mati takoj s praviim ravnanjem nagnjenje za dobro krepiti, nagnjenje k hudemu pa ovirati.

(Pride še.)

—O—

Ana Petrič:

PRAKTIČNI NASVETI

K juhi pridevaja jušno koreninje ali zelenjave šele 20 minut prej preden je juha gotova, ker se na ta način ohranijo vse hranilne snovi.

Ne namakaj sadja in zelenjave dolgo v vodi, ker jim s tem izločiš mnogo hranljivosti.

Kadar likaš svilo, likalnik ne sme biti prevroč. Najbolje napraviš, ako podložiš in pokriješ svilo s polo papirja (časopisni papir je priporočljiv) in preko njega likaš.

Ako so tla v sobi zelo mrzla, zloži pod preproge debelo plast časopisnega papirja, ki zadržuje toploto, oziroma zabrani prodiranje mraza iz tal.

Da postane trdo meso kuretine mehko, ga odrigni znotraj in zunaj z limonovimi rezinami, preden ga nasoliš.

Riž bo ostal snežnobel, ako mu pri kuhanju primešaš žlico limonovega soka.

Trd sir lahko režeš, ako nož segreješ. Prav tako lepo režeš s segretim nožem tudi svež kruh, kolače in torte.

Vroče prežganje razmešaj z mrzlo vodo ali juho; mrzlo prežganje pa zalij z vročo juho in ga mešaj tako dolgo, da postane gladko. Ako zalivaš vroče prežganje z vročo tekočino, pa jo prilivaj pomalem in pri tem vedno mešaj, da se vsa moka razpusti in se ne napravijo cmočki.

Frances Sušelj:

DOMAČA KUHINJA

Telečji zrezki v kisli smetani

Teletino zreži na zrezke za vsako osebo po enega. Posoli jih in popopraj ter vdrgni v vsakega tudi malo moke. Zapeci jih lepo rumeno po obeh straneh. Med poldrugo šalo kislo smetano vtepi dve žlici Worcester-shire zosa, eno žličko semen od zelene (celery seeds) in malo paprike. To smetano potem zlij na meso. Pokrito duši še na malem ognju dokler ne postane meso mehko.

Majonez, ki se ne spridi kmalu

V lončeno ali porcelanasto posodo deni dva rumenjaka, dve žlici jesiha, dve žlici limonovega soka, ščepec popra, eno tretjino žličke gorčice (mustard), pol žličke sladkorja, eno žličko soli ter eno šalo olja.

V ponvici raztopi eno žlico masla in vmes zamešaj eno tretjino šale moke. Med vednim mešanjem pa prilivaj vodo, da je porabiš eno šalo. Ko se moka nakuha in zgosti kakor smetana, pa zalij na prvo zmes. Z vrtiljko vtepij dokler ne postane vse enakomerno gosto potem pa napolni s tem primeren kozarec. Pokrito drži na hladnem.

Ta majonez se ne pokvari zlepa in je jako praktično imeti kaj v zalogi za na razne solate.

Koruzni relis

Dva kvarta mlečne koruze, dve zeleni in dve rdeči sladki papriki, tri pajnte zeljate glave, katero najprej drobno zreži in potem pa odmeri, da je bo ravno tri pajnte. Lepe mlečne štorže koruze ostrgaj z nožem in odmeri da dobiš dva kvarta zrn. Paprike dobro operi, prereži da izčistiš semena, potem jih pa tudi drobno zreži. Če imaš strojček za mletje mesa, potem paprike in zelje zmelj na debel nož.

To zmes zalij s tremi pajnti jesiha, potresi štiri žlice soli, dve žlički semen od zelene, en funt sladkorja in dve žlici gorčice (mustard). Vse premešaj z leseno žlico, postavi na ogenj, kjer naj se kuha primeroma pol ure.

Relis shrani v trdno zaprtih kozarcih.

Paradižnikov relis

Operi en pek paradižnikov. Popari jih, da jim lahko potegneš olupek doli. Od zelene obreži perje, stebelca pa zreži ter jih odmeri ravno en pajnt. Zreži tudi en pajnt čebule, tri rdeče sladke paprike očisti in zmelj.

Paradižnike tudi drobno zreži in drži jis posebej. Ko se zvedenijo, jih pa odcedi in potem stresi skupaj med drugo zelenjavo. Ta paradižnikov sok porabi za juho ali ga daj popiti družini.

Potresi zelenjavo z eno šalo soli, tri šale sladkorja, pol šale semen od zelene, dve žlički cimeta, ravno toliko zmletih klinčkov, belega popra in muškatoevega cveta (mace). Vlij tri pajnte jesiha.

Dobro premešaj ter stresi v lončeno posodo. Pokrito hrani na hladnem in rabi po potrebi za h mesu ali s solato. Tudi na kruh lahko namažeš kot senčič.

Če si rabila zdrave paradižnike, se ti ta relis ne bo pokvaril, čeprav ga nisi nič prekuhala.

Hruške v sirupu

Olupi štiri funte trdih hrušek. Razpolovi vsako ter izreži sredico, kjer so peski. Zapiči v vsako polovico po en klinček (clove).

Za sirup stresi štiri šale belega ali pa rujavega sladkorja ter zlij tri šale jesiha v lonec. Za dišavo položi palčico cimeta. Postavi na ogenj ter pusti vreti deset minut. Potem pa vkuhaj v tem sirupu hruške dokler niso kuhane. Poberi hruške iz lonca ter jih previdno vlož v kozarce potem pa zalij z vrelim sirupom.

Kadar kaj vkuhavaš, imej vse steklenice in kozarce dobro razkužene. To se pravi, da jih prej prekuhaj. Enako stori tudi s pokroveci in obročki.

—O—

Naša nova povest

"MIKLOVA ZALA"

vas bo gotovo zanimala

MIKLOVA ZALA

Povest iz turških časov

PRVO POGLAVJE

BIL je dan sv. Petra in Pavla leta 1478. Kakor dandanes, so častili Slovenci že pred več nego štirimi sto leti ta god s posebnim praznikom. Ni bilo na Slovenskem cerkvice, posvečene sv. Petru in Pavlu, kjer ne bi bili tega dneva obhajali slovesno. Tudi podružnica sv. Petra v šentjakobski župniji, v zgornji Rožni dolini na Koroškem, je bila ta dan lepo okrašena.

Iz vse šentjakobske župnije so se ondi zbrali pobožni župljani. Tudi iz obližja, kakor iz Sv. Martina, iz Rožeka, iz Št. Ilja, iz Bilčova, iz Sveč, iz Podgorja in še iz več drugih župnij in vasi je bilo došlo mnogo vernega ljudstva. Celo z visokih gor, kakor z Golice, Rožčice in Huma so prišli pastirji k božji službi v cerkev sv. Petra.

V tistih časih so živeli ljudje kaj pobožno. Molili so radi in ni bilo nedelje, ne praznika, da ne bi šel vsak župljan, moški ali ženska, k sv. maši. Tudi na ta dan je pri podružnici sv. Petra vse kar vrelo ljudstva.

Sivolase starčke z odkrito glavo si videl korakati proti cerkvi. In z njimi so šli mlajši moški in fantje tiho in mirno, kakor da bi si ne upali govoriti vpričo starejših mož.

Tam pri cerkvi so bile zbrane stare žene in skrbne matere. V njih sredi so stala mlada, cvetoča dekleta s povešenimi očmi, molek ali podoba sv. Petra v rokah držeč.

Lepe, visoke ženske postave si mogel občudovati. Dekletom sta viseli dve dolgi kiti po ramah, žene pa so nosile lase umetno zložene. Jopa jim je bila bogato s srebrom in zlatom obšita, krilo pa modre barve in iz dragega sukna. Okoli pasu so bogatejše žene imele srebrn pas, na glavi pa z zlatom obrobljeno "avbo," dekleta pa šapelj.

Kaj lepo se jim je podajala ta obleka. Zlasti pa se jim je vse prav dobro prilegalo, ker so bila dekleta kakor žene ljene obraza in lepe rasti. Ni pa bilo tukaj tistega namežikovanja in šaljivega pogovarjanja med fanti in dekleti, kakor ga dandanes tolikokrat opazujemo na takih shodih. Ampak ženske in moški so stali strogo ločeni in tudi po svetem opraviilu se niso pajdašili v krčmah pri vinu in žganju.

Taki cerkveni shodi so imeli takrat mimo velike duševne koristi še posebno važnost za družbinsko življenje. Bili so takorekoč pravi ljudski zbori. Prijatelji, znanci in sorodniki so se shajali ob takih prilikah. Moški iz raznih krajev in župnij so se na ta dan pogovorili med seboj o gospodarskih stvareh. Sklepali so kupčije, posvetovali se o kmetijskih potrebah.

Taki dnevi so imeli torej velik pomen za kmeta v onih starih časih, ko si je moral sam, z lastno roko braniti posest in življenje. Zakaj grajščaki so takrat terjali od kmeta ne le desetine in drugih davkov, temveč on jim je moral tudi brez ugovora opravljati vsa dela. Zahtevali so, da jim obdeluje zemljo, pomaga zidati gradove in površ se je še moral vojskovati za nje.

A kadar je prišla velika nevarnost za grajščaka in njegovo družino, tedaj se je zaklenil v svoj dobro utrjeni grad, kmeta pa je pustil brez pomoči zunaj—v njegovi borni koči. In če je došel potem sovražnik, moral je ubogi kmet zapustiti dvor in dom; pobežnil je visoko gor v planine in pečine, da si reši življenje. Sovražnik mu je pa požgal brez ovire in usmiljenja hišo in skedenj, vzel mu vse, kar je našel, in odpeljal s seboj, česar ni mogel kar na mestu uničiti.

Tako se je godilo v 15. in 16. stoletju našim prednikom na Slovenskem. Tedaj je namreč razsajal, požgal in klal krvoločni Turci po deželi. Stalne vojske ni bilo tedaj, deželne brambe tudi ne, grajščaki pa so skrbeli rajši zase, ne pa za ubogega kmeta.

Župljani šentjakobske župnije so imeli ta dan važne pomenke med seboj. Takoj po glavnem opraviilu in po

poldanski službi božji so šepetali starci nekaj skrivnostnega drug drugemu na uho. Nato so se začele zbirati posamezne gručice ljudi. Bili so le odlični možje iz bližnjih župnij in vasi, ki so se pogovarjali med seboj.

Mlajši možje, fantje in ženske so se bili že davno razšli na vse strani. Le posameznih moških gruč ni bilo skrb iti domov. Šele proti večeru so se jeli pomikati od cerkve, a ne proti domu, temveč napotili so se skupaj gori v hrib na Gradišče.

Pri cerkvi sv. Petra in sv. Jakoba se začenja nizko pogorje. To nas vodi do visokih Karavank, ki mejijo deželo koroško od kranjske. Preko teh gor so morali v starih časih, ko še ni bilo dobrih deželnih in državnih cest, niti železnic, hoditi koroški kmetje na Kranjsko.

Dobro četrto ure od podružnice sv. Petra in od cerkve sv. Jakoba se vzdiguje hribček, blizu 200 metrov visok. V onem starem času, ko se vrši naša povest, so bile na tem hribu velike razvaline. Močno zidovje je obdajalo ves grič. Sredi njega so stali visoki stolpi in se razprostirale dolge dvorane. Pod njimi pa so bile globoke kleti. Široki hodniki so vodili iz stolpa v stolp in vezali dvorane z dvorano.

Vse je kazalo, da je bil to nekdanj velik in močen grad. In res, tu so gospodovali v 12. in 13. stoletju mogočni vitezi Rasi, po katerih je krasna Rožna dolina dobila svoje ime.

V začetku 14. stoletja je bila ta plemenita rodbina že izumrla. Grad je jel razpadati. Pred štirimi stoletji so ga bile še velike razvaline. Pozneje pa se je zidovje popolnoma razrušilo in kamenje razneslo na vse strani. Dandanes rasto na njegovem mestu—visoki bori in smreke. Sedaj ni o grajskem zidovju ne duha, ne sluha več. Le spomin na njegov obstanek še živi v slovenskem narodu; ljudstvo v Rožni dolini pravi temu hribu še dandanes "Gradišče." In dva kmeta, ki bivata ob vznožju griča, spominjata še s svojim imenom na nekdanji grad; enega imenujejo Strelca, drugemu pa pravijo Knez.

Na lepi trati, pod visokimi stolpi na Gradišču, so se proti večeru zbrali naši kmetje. Bilo jih je blizu trideset, prav odličnih zastopnikov iz raznih vasi daleč na okrog po Rožni dolini.

Sonce je ravno jelo zlatiti sivo zidovje zastarelega gradu. Enkrat je še pozdravilo bele glave kmetijskih očakov in potem zatonilo za gorami. Od cerkve sv. Jakoba je zazvonilo v tem trenutku "angeljsko češčenje." Ta glas pa je bil v tedanjih časih znamenje, da si naj vsi kristjani v goreči molitvi izprosijo od Boga pomoči in sreče proti brezvernemu Turku. Že sv. oče Kalikst III. so bili leta 1455 ukazali, da se naj po vseh cerkvah opoldne in zvečer zvoni k angeljskemu češčenju; češ, tedaj naj prosijo kristjani za blagoslov in srečo proti sovražniku svete vere.

Tudi naši možje so popadali na kolena in jeli iskreno moliti, ko je zadonel mili glas zvonov. Prosili so, gledaje z rosnimi očmi proti nebu, naj jih Bog reši turške nadloge in sužnosti; naj jim odvrne kugo ni lakoto; če jim je pa usojena nagla smrt, tedaj jim naj podeli večno življenje na onem svetu!

Tako so molili zbrani možje.

Po molitvi je nastala čarobna tišina. Zvonovi so utihnili. Mrak se je vlegel polagoma na utrujeno zemljo, in vsa priroda se je spravljala k mirnemu počitku. Tudi ptički v logu so bili že odpeli svojo večerno molitev in si poiskali nočno bivališče. Le ubogi človek še ni miroval.

Po kratkem molku so se jeli možje zopet pogovarjati med seboj. Prvi izmed njih je izpregovoril kmet Strelec.

"Glejte, sosedje!" reče svojim tovarišem. "Kako krasen je razgled s tega hriba na vse strani! Po Rožni dolini se vije mogočna Drava, ki nam rodoviti žitna polja. Letos kaže vse, hvala Bogu, tako lepo in dobro! Ako ne pride uima, bomo imeli pozimi kaj prigrizniti."

"Tudi pri nas v Svečah kaže letos na polju prav dobro," pritruje kmet Žalnik, iz Sveč doma.

In tako se oglašajo drug za drugim; vsi so bili z letino zadovoljni.

"Kaj nam bo le oče Serajnik povedal nočoj?" povzame zopet Strelec po daljšem molku. "Pri cerkvi mi ni hotel drugega reči, kakor da naj pridem zvečer semkaj na Gradišče; in to naj naznam tudi drugim zaupnim možem. Ko sem bil popoldne pri njem, mi je pravil z žalostnim

glasom, da pridejo nad nas hudi časi. Boji se Turka, kakor mi vedno zatrjuje."

Zadnjih besed pa ni nihče prav slisal; zakaj oče Serajnik je bil ravnokar stopil med sosede, in vsi so mu jeli podajati roke v pozdrav.

Serajnik je bil sivolas mož. Štel je blizu osemdeset let, bil pa je še precej krepak in čvrst. Izkušil je seveda mnogo hudega na svetu. Bil je večkrat v krvavih bojih proti Ogrom in Turkom ter se je mnogokrat vojskoval za domače koroške viteze. Pa tudi v gospodarstvu je bil dobro izkušen. Njegova kmetija je bila največja in najboljša v Rožni dolini. Svoje izkušnje v gospodarstvu pa je rad obračal na korist svojim vaščanom in daljnim sosedom. Pri njem so iskali vsi dobrega sveta. Mnogokrat je trdil svojim tovarišem: "Tako so me učili moj oče, in tako delam tudi sam. In to je najboljša. Le verjemite mi in ubogajte me!"

In res, ubogali so ga daleč na okrog in ravnali tako, kakor jim je svetoval. Le ena beseda iz ust očeta Serajnika, in bilo je dovolj. Brez pomisleka so se vdali njegovim nasvetom.

Tako je bil tudi na dan sv. Petra in Pavla pri cerkvi naznanil Serajnik, naj se odličnejši možje iz vse okolice snidejo zvečer na Gradišče. In ne da bi povpraševali, zakaj, prišli so vsi na Serajnikovo besedo.

Vse je v zboru utihnilo, ko je stopil sivolasi mož med svoje sosede. Po stari slovenski navadi je podal vsakemu desnico v pozdrav in nato govoril takole:

"Dobro, da ste prišli v obilnem številu. Hudi časi so nastopili za nas uboge kmete. Kuga in lakota, vojske umor in požiganje: to vse nam preti. Do danes še, hvala Bogu, ne vemo, kaj te besede pomenijo, a bojim se, da izkusimo to v kratkem.

Na Kranjskem že Turki dolgo časa razsajajo, morijo in požigajo. Deset let je preteklo, odkar so bili prvič prihruli v to deželo. Od tedaj prihajajo vsako leto znova požigati in pustošiti kranjsko zemljo, a nihče jih ne more ugnati. Tudi na Koroškem, kakor sami dobro veste, so že pred petimi leti ropali in požigali ti krvočelniki po Podjurski dolini. Pred dvema letoma pa so opustošili ves kraj od Trbiža do Velikovca. Niti ene hiše ni ostalo cele razen močno utrjenih gradov. Le naše lepe Rožne doline še niso obiskali. Le mi smo bili tako srečni, da še nismo čutili turške sablje in kopita.

"Ali nesreča ne miruje več. Že lansko leto so se bile kobilice iz jutrovnih dežel spustile kakor črni oblak na naša polja ter nam uničile mnogo pridelkov. Kaj pa še pride letos, to pa sam Bog ve. Vse je v božjih rokah!"

Globoko so vzdihnili pri zadnjih besedah navzoči kmetje. V božjem strahu so šepetali drug drugemu:

"Hudi časi so zdaj, hudi časi. Bog nam pomagaj!"

A Serajnik nadaljuje skrivnostno: "Kakor sem izvedel, prihrujejo letos, in to v kratkem, Turki v našo deželo. Prišlo jih bo neki kakor listja in trave. Vse bodo pomorili ali pa odpeljali s seboj v sužnost. Ničesar nam ne ostane, kakor to, kar bomo zakopali globoko pod zemljo. Le kdor se v nepristopne pečine poskrije, se bo rešil turškega nasilstva. Žitno polje bodo konjska kopita tako poteptala, da ne bo več rastla niti bilka na njem. Kuga in lakota nastane. Človeški rod bo jako redek. Le kdor uživa božjo milost, sme upati rešitve.

"Tako so mi prorokovali ranjka mati na smrtni postelji. Zdaj je že petdeset let preteklo od tega, ali jaz še pomnim njihove besede, kakor da bi mi jih bili včeraj pravili. Govorili so takole:

"Velika šiba božja zadene vašo deželo, predno preide pol stoletja. Tvojo glavo bodo krili tedaj že sivi lasje. Rožna dolina je rodovitna in ostane tudi plodovita, dokler še krava od jutra tuli. A kadar začena vol rjuti od večera, tedaj bo huda. Krava, ki jo najdeš takrat med Celovcem in Beljakom, bo nosila zlat zvonec na vratu!"

"Tako so govorili mati, in dobro sem si zapomnil njihove besede. Zdi se mi, da se njih prorokovanje letos izpolni. Sovražnik pride tretjič v našo deželo in zdaj bo rjul od večera. Opustošil bo vso deželo. Živina postane redka in tako draga, kakor da bi nosila zlat zvonec na vratu."

Kmetje so supli poslušali Serajnika. Majali so z glavami in mu niso hoteli verjeti. Zdaj pa pokaže starih na svojega sina Mirka, rekoč, naj ta nadaljuje.

Mirko je bil mož, star kakih trideset let, visoke, krepke postave. Na glavi je imel širok klobuk z velikim peresom od divjega petelina. Iz žameti mu je bil kratek "pruštof." Rdeč oprsni z debelimi srebrnimi gumbi mu je pokrival široke, močne prsi. Kakor vsi drugi, je nosil tudi on kratke irhaste hlače in čevlje z visokimi golenicami.

Mirko je še edini živel izmed štirih Serajnikovih sinov. Sestre ni imel nobene, in tedaj je bil sam tolažba in pomoč svojemu očetu na stara leta. Mirko ni bil samsvoj gospodar in tudi ne oženjen. Oče Serajnik je še sam gospodaril na veliki kmetiji v Svetnah, majhni vasi na južnem obronku prej omenjenega Gradišča. Sin pa je očetu pridno pomagal pri gospodarstvu, dobro vedoč, da ima v kratkem prevzeti kmetijo.

Ker je bil stari Serajnik daleč v okolici na dobrem glasu, je spoštovala in čislala vsa sosesčina tudi njegovega sina. Opazovali so na Mirku očetove lastnosti ter ga smatrali za vrednega naslednika svojemu očetu. Vpliv Serajnikov med sosedi je bil tedaj sinu pridobil marsikatero prednost pred drugimi fanti. Tako je smel z očetom zahajati tudi v družbo veljavnih mož in starcev, kar ni bilo drugim mladeničem dovoljeno.

Tudi ta dan je bil Mirko prišel s svojim očetom v kmetski zbor, v katerem je bil on edini, ki še ni bil samsvoj gospodar. Na današnjem shodu pa je imel Mirko važno besedo. Zatorej je na očetovo opomnjo krepko povzdignil glas in govoril takole:

"Včeraj sem došel pozno v noči iz Beljaka. Bil sem tam po živinski kupčiji. Prišlo je mnogo kupcev od vseh strani. Največ jih je bilo seveda z Laškega. Živino sem drago prodal, in nikdar še ni bilo take kupčije pri nas. Prišel sem v družbo laških kupcev. Med njimi jih je bilo nekaj iz Benetk—in ti so mnogo govorili o vojski.

"Pripovedovali so si, da imajo Benečanje močno utrjen tabor pri Gradiški ob Soči. Turki jih oblegajo. Prišli so baje semkaj iz Dalmacije in Albanskega. Pri reki Soči so krenili proti goram. Njenemu toku sledeč, so šli navzgor po Soški dolini, dokler niso prišli do Gradiške. Tu so se ustavili in oblegajo tam vojsko benečansko. Na daleč okrog so že vse požgali in oropali, tako da njim samim primanjkuje živeža.

"Tudi utaborjeni Benečanje so v velikih stiskah; pa laški kupci trdijo, da jim Turki ne morejo do živega. Zategadelj bo moral sovražnik v kratkem ustaviti obleganje in zapustiti oni kraj; saj se ne more tam njegova vojska več preživeti. Šli pa bodo Turki dalje proti Korminu in Kobariču na Trbiž. Če so pa enkrat tako blizu, pridejo gotovo tudi k nam. Nekateri kupci iz Kanalske doline pravijo celo, da se prvi turški oddelki že pomičejo proti koroški zemlji."

Dolgo so se posvetovali nato kmetje med seboj. Sklenili so, da hitro popravijo vse zidovje okoli Gradišča. Stolpi, kleti in dvorane se naj spravijo v dober red in izpremenijo v močno trdnjavo. Tudi podzemeljski hodnik, ki vodi iz globoke grajske kleti doli v vas Svetne, se mora izčistiti in dobro zavarovati. Cerkev sv. Jakoba v Podgradu se naj močno utvari. V gorskih pečinah pa se mora poiskati več skrivališč, da najdejo v njih ženske in otroci varno zavetje. Zlasti pod goro Rožčico, kjer je prelaz na Kranjsko, je bilo več votlin in jam v pečevju. Še dandanes imenujejo prebivalci v Rožni dolini jame v pečinah pod Rožčico "Tabor" in pripovedujejo, da so se tam v turških časih skrivali kristjani.

Pozno v noči se je končalo posvetovanje. Hude slutnje so pretresale kmetom srce in glavo. Z majhnim upom so gledali v negotovo bodočnost.

DRUGO POGLAVJE

TIHO in pobitega srca so zapuščali kmetje Gradišče.

Krasno zvezdnato nebo je razsvetljevalo sivo zidovje. Stolpi so kakor nočne pošasti skrivnostno moleli v nebo. Divna tihoata je zavladala na Gradišču. Le sova se je oglašala sivi in netopirji so frfali, iskaje si nočne hrane. Zdaj pa zdaj se je odkrušil kamenček od starih razvalin in se zatočil, votlo doneč, globoko doli v klet ali dvorani; človeškemu srcu se je dozdevalo, kakor da raznašajo duhovi grajsko zidovje...

(Dalje prihodnjik)

ACTIVITIES OF OUR BRANCHES

No. 1, Sheboygan, Wis.—Their travels abroad, visits to many birthplaces and with parents of our members were interestingly described at our last meeting by Mrs. Marie Prislant, Miss Hermine and Mrs. Mary Majcen, who recently returned from a European trip. The honored guests were remembered with gifts and corsage bouquets from the group.

As Mrs. Prislant related the interesting places she visited, and stops at former homes of some of those who left their native land, many of the women recalled to mind their girlhood days and were anxious to hear about their parents, friends and general conditions there. She also told of viewing interesting places in Yugoslavia, Paris, Rome, Venice, Vienna, Prague, Berlin, London and many other places.

Preceding the talk a business session was held, following which refreshments were served. Mrs. Tonie Retell presided at the meeting and was aided by the officers in arranging for the delightful meeting.

Mesdames Johanna Mohar and Mary Godes were delegates to the KSKJ convention. Mrs. Mohar was elected to the supreme office in the capacity of a vice president. Congratulations!

Pauline Rupar.

Best wishes for a happy and contented future to our loyal reporter, Pauline Virant, who became Mrs. Joseph Rupar on Aug. 6. The Rev. Rudolph Potocnik performed the nuptial ceremony at the SS. Cyril and Methodius' Church. God bless you!

No. 2, Chicago, Ill.—To the members and also members and friends from near-by towns, such as Joliet, Aurora, La Salle, Oglesby and South Chicago, we extend an invitation to our dance which will be held Sunday, Oct. 23, at St. Stephen's Hall, 22d and Lincoln Streets, at 7:30 p. m., for the benefit of our church and for the branch. The admission will be only 25 cents.

Please do not fail to come, as the Joliet drill team is visiting us and give us a drill exhibition, which will be very interesting to all who have never seen the team's demonstration of floor work.

Two of our girls have taken the marriage vows. They are Erna Garbais and Johanna Mladic. Best wishes and a lot of luck.

On the sick list we have Mrs. Pogacar and Mrs. Juzna. We wish them a speedy recovery.

Our next meeting will be held Thursday, Oct. 6, at 8 p. m. sharp. After the meeting refreshments will be served, so members please attend so that we'll have a nice crowd.

Lillian Kozek, Secretary.

No. 6, Barberton, O.—Here are news which we have been waiting to tell everyone:

The date has been set for Oct. 8 at the Domovina Hall on W. 14th St. for the initial performance of our new drill team. The first on the program is the blessing of the team banner, which will be preceded and followed by a parade to and from the church and the program to continue with various entertainment at the hall. Three o'clock in the afternoon is the time.

Miss Mary Premrov and Mr. Frank Okolish are sponsors to the banner. We are looking forward to the presence of many of our supreme officers, members of neighboring branches and every one of our members. This will be the time for you to show us just how much you're interested in the welfare of our organization. Everyone is most cordially welcome. There will be plenty of nuts and raisin poticas and other goodies. You know how our ladies can cook! We promise you the time of your life. Later in the evening dancing will be held to the tunes of Johnny Rozman and his Jolly Five. Admission for the afternoon and evening will be 25 cents.

Drill teams of Cleveland, Lorain and Barberton are kindly invited.

Will be seeing you on Oct. 8.

Jennie Klancar.

No. 10, Cleveland (Collinwood), O.—Meeting was called to order by our president. Minutes of the previous meeting were read and found satisfactory. The auditors' report was very satisfactory. Back dues were collected from the girls for tardiness and unnecessary absence.

A committee was chosen to make plans for our dance which we are going to hold in October. More details will appear in the local Slovenian papers. All you dance lovers better jot down the fact that you are coming to the Frances Susel Cadets' dance. We are going to have two prize waltz contests, which I am sure that you will want to take part in. We extend a cordial invitation to all our sister teams and hope that we will see you. Bring your friends and let them partake in the fun. Music will be furnished by a well-known orchestra. Refreshments will also be served.

Congratulations, drill team No. 40 of Lorain, O., on your good performance at Euclid Beach Park on Sept. 1. I am sure that you were proud to be awarded the first prize, and you have a right to be. The other drill teams which participated in this event performed very nice also, but we all can't have the first place, although we did try very hard. The pagant was spec-

tacular and the girls looked beautiful in evening gowns of different colors. I am sure that all who came to see the drill teams performed enjoyed watching the different drills.

As there is no more news that is good news, this is all till next time.

Josephine Hribar, Reporter.

No. 17, West Allis, Wis.—The picnic which we sponsored at Kozmuth's was a success, the supper delicious, the music great. A nice time was had by all present. We missed some of our members and they missed a swell time.

At our meeting a suggestion was made that all members pay 30 cents per month, starting Jan. 1. As you know, the 25 cents we now pay is sent to the headquarters and to take care of incurring expenses we must have a regular income for our treasury and 5 cents a month will take care of this in the future. When it comes to donations or for the members to do the work or attend any of our social affairs it always falls on the hands of about twenty members, whereas if the 5 cents in the treasury plan would go through, each member would do her share to help defray the expenses of the branch.

Congratulations are in order for Mrs. Anna Skaza, who is the proud mother of a baby girl.

Two of our members have joined our sick list—Mesdames Katy Borko and Loise Kralj. Please pay them a visit whenever possible.

Please attend the meeting on Oct. 9 as our esteemed president, Mrs. Schlossar, will be back to conduct the meeting. Both Mrs. Schlossar and Mrs. Zore will tell us of some of their experiences while on the SWU European trip. Well, folks, until Oct. 9 will say—Adios.

The Slu-ite.

No. 20, Joliet, Ill.—On Labor Day our Cadets participated in the annual parade of our city. This was the second marching occasion for the girls, the first being for the dedication of the new KSKJ home. Many compliments were extended to the team for the fine appearance, which also appeared in the Jack Thorne's column of the Joliet Herald-News.

On Oct. 26 the girls will hold a card party in the Slovenia Hall. We extend a cordial invitation to everyone and we are confident you will have a good time.

The girls will resume regular practice this week in preparation for the coming activities. Sincerely,

Dorothy Dolinshek.

No. 21, Cleveland (West Park), O.—When the month of October rolls

around, we are reminded of one thing—"indoor activities." So here goes:

The West Park Cadets extend a heartiest invitation to each and every one of the drill teams to attend the Fall Dance at the JDN Hall on W. 130th St. and McGowan Ave. on Saturday, Oct. 8, at 8:30 p. m. You'll have the best time in town. Your favorite—our favorite—the one and only Jackie Zorc and his boys will furnish the music. The best of all—admission is only 25 cents. A door prize will also be given away.

We are very happy to report that our treasurer, Alice Weiss, is on the road to recovery. Hope she soon recovers completely.

Don't forget Oct. 8!

Jennie Golick.

No. 23, Ely, Minn.—The month of September is the beginning of new club work and get-togethers for another season. After three months' vacation from clubrooms we should all come back with some good ideas and many new members.

The annual club banquet took place this year in the month of May at Vertin's Cafe with a 100 per cent attendance. Credit for a grand time is due to Katherine Kapsch and Frances Marensek, who were in charge of arrangements.

The picnic was held at Vertin's Cabin at White Iron Lake in August. Many thanks to Mr. Vertin for his generosity and the use of his property. An out-of-town guest and former treasurer of our club who attended our picnic was Mrs. Mary Champa of Kenilworth, Ill.

Mary Skufca.

No. 40, Lorain, O.—September has been a very successful and busy month for the drill team. On the very first day of the month the team attended the Field Day competition at Euclid Beach Park in Cleveland. The girls won the first prize (\$5) and the honor of being the district champions of the Slovenian Women's Union. Congratulations!

Seven teams of the Union competed for this prize. Our team appeared fourth on the program and presented a twelve-minute drill. All the teams did very good work. The pageant, representing the various states, was very beautiful. Dancing followed the pageant until midnight. As usual, everyone had a very good time.

On Thursday evening, September 8, our team paraded in the Perry Memorial Peace Parade that took place in Lorain. It was one of the largest and most colorful parades that we have had in quite some time. The parade, which was a mile and a half long, consisted of several graceful floats, blaring bands, snappy drill teams and drum corps, and all sorts of fraternal organizations. It took several hours to review and about 5,000 people took part in it, while 15,000 people lined the streets to enjoy this great parade. Various prizes were awarded to different divisions of the parade. Our team

tied for first prize with the Knights of St. John Auxiliary, also under the direction of Mr. Esser, in the Ladies' Drill Team Division. Each received a large silver loving cup. We are very proud of this distinction. It is inscribed with the following: "Perry Memorial Peace Parade — 1938—First Prize — Ladies' Drill Team."

Our Starlight Dance on Saturday, September 10, at the Slovenian National Home turned out to be one grand affair. The hall was beautifully decorated. The decorations consisted of blue streamers, upon which were hung silver stars and a large golden moon centered upon the stage. All the members of the drill team wore corsages made of blue and white flowers with a blue and white ribbon background.

This dance might have been called a "Victory Dance," for it was on this occasion that Mr. Esser, our drill master, presented the girls of the team the lovin' cup won in the parade. The dance was well attended and everyone there had a very enjoyable evening.

The meetings during the past month dealt mostly with our dance and arrangements for the Field Day competition. At our last meeting it was decided that we were to drill at the Slovenian National Home again. The time will be exactly the same and the girls are expected to be there each Tuesday.

During the fall months, the drill team doesn't expect to be so active as they have been during the summer months. Since the girls have made their debut in April, they have taken part in a number of outstanding activities.

Goodbye until next month, when I'll meet you all again through my article.
Agnes Tomazin, Reporter.

No. 41, Cleveland (Collinwood), O.—The Second Annual Field Day at Euclid Beach Park on Sept. 1 was a great success. The competitive work of our drill teams was very interesting for those taking part and also for the audience, which watched every team with great anxiety to determine which performed best. Congratulations to all the drill teams on their fine work and hats off to the Lorain Cadets, who were awarded first prize. The "Pageant of States" was a beautiful spectacle. It can be said that the entire program was well arranged and performed.

Our branch and the drill team are working united to stage a play and dance on Sunday, Oct. 23. It is to be at the Slovenian Workmen's Home on Waterloo Rd. It will be cool in October and you'll feel like dancing, and as for play, well, it will be worth-while seeing. Tickets are selling at 35 cents and for the dance only 25 cents. They may be purchased at the door or from the members. The play starts at 7 p. m. See you on Oct. 23.

Irma Golop.

No. 47, Garfield Heights, O.—Well, folks, here we are again to tell you a little more about our drill team. Our last few meetings have been well

attended. Keep up the good spirit, girls!

Congratulations to our former secretary, Josephine Hovevar, who has left us, but not permanently, to study nursing at St. Alexis' Hospital. We wish her success and luck in her vocation.

The most important discussion of our meeting were the plans being made for the second annual dance given by the Little Flower Cadets, No. 47 SWU, on Oct. 1 at 8:30 p. m., in the Slovenian National Home on E. 80th St., off Union Ave. The music will be furnished by our most able maestro, Frankie Yankovic. Everyone is welcome and we assure everyone an evening of fun and entertainment. The tickets may be purchased from the members of the drill team and I'm sure they will be glad to serve you. Show your salesmanship ability, girls!

Remember the dance. Time: 8:30 p. m., Saturday, Oct. 1, 1938. Place: Slovenian National Home. Admission 35 cents.

We will B-C-ing-U at the dance.

Josephine Mally, Pauline Stopar.

CARD OF THANKS

I wish to thank every member of No. 47 from the bottom of my heart for the gifts they presented me at my bridal shower. It made me happy on my wedding day when I saw so many members present at the Holy Mass.

These days will always be vivid in my memory and with them all the kindness and good wishes from all of you.

Don't forget, a little visit from you would be very welcome.

Sincerely,

Mrs. A. J. Mervar (nee Bizjak).

No. 49, Euclid (Noble), O.—At our last meeting we discussed bowling. Members who bowled last year can hardly wait to get started again. Anyone who is interested to join, please come to the next meeting for further arrangements. We are also starting a sewing club, and invite the members to join one or the other. The fall and winter months will be much more pleasant if you have some recreation as pastime. Those who have some pretty patch quilt patterns, crocheting or knitting patterns bring them along to our next meeting to encourage others to get started. The sooner we get started the more we'll have done by spring. The meeting is on Oct. 3 at St. Christine's Hall.

Jennie Petrick, Secretary.

HAPPY BIRTHDAY!

Mrs. Antonia Tanko celebrates her birthday Oct. 8 and Mrs. Frances Bresak Oct. 30. Many happy returns of the day.

No. 50, Cleveland, O.—Gosh, we certainly have a lot of people to congratulate this month. First and most important to us, I believe, are the Marie Prislant Cadets, who won second prize at the Slovenian Women's Union Field Day. We are proud of you, Mrs. Frances Kure, for the splendid way you

have drilled your girls. Girls, keep up the good work and next year you'll win the first prize. While we are on the subject of the M. P. C's, let us remind you that they are having a popularity contest which is being held in order to raise money with which to send the team to the coming convention. Help them out, please!

Mrs. Julia Giambetro, congratulations on the arrival of your little bundle of happiness. Bet Sonny is tickled pink and his new baby sister makes the family ideal. Mary Golob Petkovsek is also to be congratulated, she is honeymooning in West Virginia and Washington, D. C. Swell honeymoon.

Ann Slapnik vacationed in Minnesota, Chisholm we think, because that's the town so many of our members come from.

Josephine Matkovic and Jean Oblak are two of our newest members. We hope they attend every meeting, as we're sure they'll enjoy them. Frances Macerol, what has happened to you, and Jean Krizman, you certainly are lying down on your job.

Next month's meeting is to be a red-letter day for us, as we expect a guest who is a very interesting person to visit us. This guest is to tell us of some of the interesting adventures on her recent trip. Be sure to attend. We are also going to launch our Capsule Club. Don't think that there's a catch of any kind connected to this club; it doesn't cost you a cent. It isn't a medicine or a pill, as the name may convey to you, but it surely is going to be a lot of fun.

Girls, wouldn't it be nice if you made up your mind to attend every meeting? It's only once a month. It would also be the best time to pay your dues. Our financial secretary has to make many trips to the individual homes to collect dues and this takes a lot of her time, while it would only be one trip for each of you and you would also know more about what is going on in the club.

Miss Mary Macek, it's good to see you around again, as we know that you have fully recuperated from your operation.

Our next meeting is to be held on Oct. 5, so don't forget to attend, as we will have a guest speaker, the launching of our Capsule Club, and also entertainment and refreshments.

Cherio, your reporter,

Jo Bradach.

No. 54, Warren, O.—The attendance at the last meeting was very poor; we urge our members to come regularly. Your co-operation will be appreciated.

The picnic held on Aug. 21 was a success, although not a stupendous one. Many thanks to everyone who assisted in its behalf.

Mesdames Golgan and Zayec are still on the sick list. We wish them a speedy recovery.

The last meeting was held at the home of Mrs. Specka on Briar Ave. We wish to thank Mrs. Specka for the delicious lunch. Our next meeting will

be held at the home of Mrs. Anna Tutich, 2514 Milton St.

Members, please pay your dues on time. Thank you!

Mary Gorsick, Secretary.

No. 57, Niles O.—Things around our branch are starting to get hot and will approach their boiling point when the Annual Hallowe'en Dance is staged at the German Hall on Oct. 22. The president's committee is arranging lots of prizes for costumes. Now be sure to get out your best masquerade "get-up" 'cause that's the only way to win a prize. Friends and members of Warren and Girard and all other branches are requested to be on dot when Jake Pershin's Orchestra starts the polkas or you'll miss out on lots of fun.

The beautiful month of October chalks up another year in the lives of Mesdames Mary Bufwack, Caroline Fabijanec, Rose Spirko, Theresa Rachers and the Misses Barbara Devarich and Kate Spoljaric. By the way, little Joanne Mollis celebrates her birthday on the same day as her gran'ma, Mrs. Theresa Rachar. Come on, all together let's sing: "Happy Birthday to you!" And many more.

Mary Strah.

TO THEM!

Over the waves to far off lands
Many of our sisters did roam;
They saw the works and festivities
Of our dear mother's home.

As they went on through these old lands
Their hearts and minds they filled
In the same manner, with same
thoughts
That our dear folks so thrilled.

These memories will linger on
Forever through their years,
They'll reminisce as they'll grow old
With thoughts and words and tears.

An' now we less fortunate,
Who to Europe did not plod,
Wish you welcome, sisters dear,
As you step on our own sod.
—Jean Krizman, Member of No. 50.

No. 73, Warrensville, O.—Our September meeting was surprisingly well attended. During the winter months our regular meetings will be on the first Sunday of the month. The next meeting will therefore be on Oct. 2 at 3 p. m. Please come and give us some good suggestions on future card parties and other socials.

The dance to be held on Oct. 29 at the White Poles Hall will be a masquerade ball, with prizes for adults and children. Tickets have been distributed to all the members. For more tickets get in touch with Louise Godec. Let's work hard and help to make this dance as big a success as was our last year's dance. Invite your friends to join us in this joyful event. There will be plenty to drink, eat and good music from 8 p. m. to ???

Mrs. Mackovich is still on the sick list. If by chance you are near her

home, do stop in and pay her a visit. Best wishes for her speedy recovery.

Frances Gorisek, Secretary.

No. 74, Ambridge, Pa.—It was a great pleasure for me to be present at the Second Annual Field Day and Picnic of the Cleveland drill teams and branches at Euclid Beach Park on Sept. 1. The attendance was very large and many of our supreme officers were present. It was an honor to get acquainted with them, likewise to meet so many of our distinguished visitors and members. Everyone was very pleasant and courteous. The exhibition drills performed by the drill teams were very interesting to watch and the Pageant of States was the most beautiful spectacle. Many thanks for the lovely corsage which was presented to me for representing Pennsylvania. I shall remember this event forever. My congratulations to all the drill teams on their fine floor work. Every branch which has a drill team has something to be really proud of. Wishing every team the best of luck in every undertaking.

My hearty thanks to the many friends, neighbors and relatives for the pleasant surprise on my birthday. The many lovely gifts shall be my cherished possessions. Thanks to my nephew, Johnny Petrich, for the music. An enjoyable time was had by all.

Here's hoping to see many of our members and friends at the dance on Saturday, Oct. 22, at the Croatian Hall on Merchant St., Ambridge.

Mary Habich.

SECOND ANNUAL FIELD DAY

On September 1, 1938, the Cleveland drill teams and branches held their Second Annual Field Day at the Euclid Beach Amusement Park. The afternoon program consisted of races for young and old and rides on the various amusement contraptions. Urna Nežika took part in the 100-yard dash and received a beautiful purse as first prize.

In the evening, the drill teams took part in a grand parade through the spacious park and then marched into the Log Cabin where the program was held. We were honored with the presence of many of our supreme officers, namely: Mrs. Barbara Kramer of San Francisco, California, Mrs. Anne Petrich of Warren, Ohio, Mrs. Frances Bresak of Lorain, Ohio, Mesdames Mary Otonicar, Frances Susel, Antonia Tanko, and Albina Novak of our city. We also had the pleasure of having with us Mrs. Josephine Richter of Enumclaw, Washington, Mrs. Johanna Zalar of Biwabik, Minnesota, Mrs. Mary Majcen of Sheboygan, Wisconsin, Mrs. Mary Habich of Ambridge, Pa. They were escorted to the stage by the captains of the teams.

After the parade the drill teams lined up each in their own place on the floor, ready to begin competing in marching for first honors in floor

work. This contest was the first ever held by our organization and created much interest. The judges were: Mrs. Marie Hecker, national captain of Woodmen Circle, Mr. Wm. Bodeker, former drill master of the Woodmen of the World, Mayor Kenneth Sims of Euclid City, Mr. August Svetek, Mrs. John Susnik and Mr. Anton Grdina.

The teams taking part were: Marie Prislend Cadets of No. 50, Frances Rupert Cadets of No. 14, Frances Susel Cadets of No. 10, St. Vitus Cadets of No. 50, Frances Bresak Cadets of No. 40, Mary Lusin Cadets of No. 41, Little Flower Cadets of No. 47.

First prize was awarded to the Frances Bresak Cadets, No. 40, Lorain, Ohio; second prize to the Marie Prislend Cadets, No. 50; third prize to the Frances Rupert Cadets, No. 14; fourth prize to the Frances Susel Cadets, No. 10. Each of the other three teams also received a prize. The teams performed very well in their own style of drilling. Congratulations, girls! We shall all look forward for your continued success. The aim of every drill team should be to practise regularly and when the time comes around next year, each team will be ready for any competition!

Albina Novak:

WHEN A DREAM COMES TRUE!

I know of no better way to convey my experiences on the recent trip abroad than to compare same to a dream which has followed me for twenty-eight years, when as a little girl, I vividly remember seeing the Statue of Liberty for the first time somewhere just before we got off the "big boat." It was only a natural instinct that created such a strong desire in my heart to once again see the country where I was born. The opportunity came of its own accord and the reality of same still seems only a dream. It all came about suddenly and the entire trip was so pleasant that no matter what angle I choose to describe it will be filled with so many beautiful thoughts on places of interest and loving, kind people we met.

As you know, the trip was under the management of Mr. Leo Zakrajsek, steamship agent of New York City. Before going any further, I must admit that he was one of the finest, kindest, lovable and easy-to-get-along-with managers I ever had the occasion of traveling with. His cheerful and pleasant personality put a lot of sunshine and satisfaction in all the surroundings and environments. He earned and deserves the deepest gratitude from each one of us for his untiring efforts in our behalf.

The first group of our excursionists sailed on the Normandie June 1 and arrived in Ljubljana, Yugoslavia, on June 8. The second and the larger group sailed on Ile de France on June 22 and arrived in Ljubljana, Yugoslavia, on July 1. Both groups had fine sailing and fair weather through the entire trip.

Very often we hear people tell us about seasickness and one thing and another that a traveler has to contend with on the long trip. As for my own experience, I must admit that the sure way to keep feeling fine is to make up your mind that you are going to like it and not think of anything which might disturb your condition. I agree with those who say that it's only a mental sickness. Some of our young girls thought the first day that they must get seasick because they heard so and so say that everybody gets that funny feeling, but they convinced themselves very soon that to feel fine is to forget about seasickness. It was fun to sit in the lounge or out on deck among nice people and sing and sing and sing! I believe we sang

More power to you, girls! Our sincere thanks to the judges for their kindness.

After the competitive work, dancing began to the music of Frankie Yankovich and his boys.

At 10:30 a very beautiful Pageant of States was put on by the girls dressed in evening gowns. They waltzed in the hall carrying green garlands and made a bridge formation in front of the stage, then through this bridge, the supreme officers and visiting members were escorted to their seats of honor. Two girls in uniform then marched through carrying American flags and stationed themselves on each side of the stage. Each team then waltzed in alone carrying the flower of the state which was honored. They stationed themselves in front of the state sign which was on the stage in bridge form with the captain in the lead carrying a corsage which she pinned on the officer of that particular state. The girls then followed to the stand on which they pinned the state flower. First state honored was Wisconsin, since the supreme president wasn't there, Mrs. Rupert, the first supreme vice-president took her place. While the flowers were

being pinned the orchestra played the Wisconsin state song. The same honor was paid to Illinois, Minnesota, California and Ohio. For Wisconsin the girls carried violets, for Illinois dark violets, for California yellow poppies, for Minnesota moccasin flowers and scarlet carnations for Ohio. When all flowers were pinned the girls then waltzed with garlands and formed the letters O-H-I-O to the tunes of "Beautiful Ohio." Just as the letters were formed Miss Vivian Mady sang the song with Miss Frances Tauchar accompanying. It was a most spectacular finale. Dancing followed till midnight which ended the Second Field Day.

I wish to take this opportunity to thank all the officers, visiting members, judges, team girls and the many participants for making the day another grand and big success.

BOWLING TEAMS, ATTENTION!

To avoid all disappointments, please mail your reports and scores to the editor every month by the tenth. The season for bowling is here; please do not delay but instead get organized and start bowling regularly. It is the only way to success.

Antonia Tanko,
sports director.

just about every song anyone ever knew. The food was excellent, plenty of all kinds of amusement and good music. I don't know what more anyone would want for a perfect time in travel.

Our first sightseeing trip in Europe was in Paris, France. We visited many historic places—Notre Dame Cathedral and other memorials. We saw Paris by day and by night. Of course, if time permitted, many of us would have stayed there for at least a few days. But every arrangement was scheduled and the group acted accordingly.

None of us will ever forget the thrill when we first sighted the Alps in Switzerland. Then the snow-peaked mountains and the blue waters in which we could see the reflection of the high mountains. Switzerland has something that lifts you and makes you feel that you are breathing a sweet fresh air purified by altitude.

When morning came we knew that we were reaching our destination. It was just a matter of a few hours when we will be riding on Carniolian soil. The first thing we knew we were being greeted heartily by our Slovenian folks, and stepping off the train in Ljubljana, where at least a thousand people received us with all sincerity and hospitality their hearts possess.

I am certain that many of our young ladies will want to describe in detail episodes I have omitted. I'll leave it up to them, because I know that they'll do justice to their fine experiences.

In short, I want to add that the entire trip was very educational and pleasant. It was well worth the cost and the time. My most hearty wish is to again have the privilege of going over what I've seen and to see places where I didn't have the time for and that the same pleasure and experience may be shared with many of you. Yugoslavia is a picturesque and spectacular country. Its real beauty far surpasses any written description. Whatever you read on Yugoslavia just add about ten times more beauty to it and still you'll not imagine enough.

P. S. In the Slovenian section appear pictures of the different places which we visited the first few days of our trip.

Emma Shimkus:

Beauty and Style

FALL FASHIONS

Many of the readers will be asking this question: "What will my fall ensemble be?" It is not hard to find an answer to this question. Suits can be purchased in so many different styles that you will surely find one to suit your need.

The three-piece suit is again most popular. Some of these outfits are made with full length reefer coats and others with three-quarter length collarless swagger toppers. The complete costume consists of either a dress and a long coat or a two-piece suit with an extra full length coat to wear over your other dresses. You can readily see that these suits are most economical and will give you much service, you can, with a few additional accessories change them into a new costume for each day in the week.

A brand-new fall suit is made with a coat that covers the hips, and has brief wide lapels.

The collarless lumber jacket, which ends at the waist, tops off some of the smartest satin top dresses to make a complete ensemble.

The dressy suit calls for a complete surprise, when you remove the jacket you find a chic looking dress with a lace yoke.

For cooler weather you may choose a lightweight woolen dress in any of the blue shades, rust, toast, caramel, plum, muscatel or beige and top it off with an inexpensive fur jacket.

The high school girl will select a simple fitted jacket of velvet made with short sleeves to wear with a striped, plaid or plain colored skirt, for her basic outfit. This gives her an opportunity to create many costumes by the addition of sweaters and blouses.

A winter coat that will take you around the clock has straight but trim lines. The dressy type is made with fan-shaped fur collars. The untrimmed sport coat has built-up shoulders and a waistline slightly tapered that is flattering to any figure. These coats are available in any of the new fall shades.

The very newest fall dress is made with dolman sleeves, a bloused waist, with a rounded neckline, and a slim skirt.

Shoes fit the foot like a glove. Some of them have elastic inserts and pull on like a girdle. Many of the leading

stores carry a line of shoes and bags to match.

The purchase of a new fall hat is a problem. Your hair dress will have to change to the upward trend if you

want to wear the small hat perched on top or over one side.

P. S. At this time I would like to thank members of No. 19 SZZ of Evel-eth, Minn., for their act of courtesy on the night of the KSKJ convention banquet. They presented each with a corsage of sweet peas. Thank you so much.

Vezi s staro domovino

Skoro vsakogar izmed nas še vežejo na našo staro domovino družinski, kulturni, gospodarski in razni drugi oziri in kadar imate s starim krajem kako opravilo, tako na primer:

KADAR ste namenjeni potovati v stari kraj

KADAR želite dobiti koga iz starega kraja

KADAR hočete poslati denar v stari kraj

KADAR imate dobiti denar iz starega kraja

KADAR imate kak drug opravilo s starim krajem je v Vašem lastnem interesu, da se obrnete na:

Leo Zakrajšek

302 East 72nd Street

New York, N. Y.

Frances Bogovich:

REVOLUTION OF WOMAN AND HER RIGHTS

FROM all sides today can be heard the strong protests the men are voicing because women are becoming more and more active in the social, business and political fields. They greatly condemn their ambitions and at times place all types of obstacles in their way, but still, in spite of it all, the women are making a great progress forward. The pace, however, may be slow, but it is sure. And why should the men feel so hostile toward the woman who is only enjoying her "inalienable rights"? Is it that they are selfish? No, we think the men are too big for that! Is it that they want their women to be the same as those of the 18th and 19th centuries? Maybe, but they should realize that the times have changed immensely since that time, and with it the people and customs have also revolutionized. Is it that they fear the women will give them too great a competition? They need not be, for the women are just venturing into the fields in which the men have worked for centuries and competition is not keen on those basis. Then what could the reason be?

'Tis true that to an increasing degree we are seeing today what seems to be a new woman, with new interests, new responsibilities, and new ways of doing things. What has changed and is still changing, of course, is not the woman herself but her status in our rapidly developing social order, and the ways and means that she employed to secure her satisfaction and to make her contribution to the world under these changed conditions.

At present there is a strong clash of opinion regarding the question of the "woman's sphere" and her activities, viewed in the lights of the traditional ideas about her sphere. Much of the confusion aroused today over the vexed question of woman's sphere arises on the one hand because of the old and general tendency of assuming that there is only one ambition and career open to women—and that is to be a lovable and priceless wife and mother and manager of the household, and on the other hand, if she desires any other career for which she has both talent and means, it should be in the line of fine arts, like painting, study of music, teaching, nursing, domestic culture, and not in the line of an industrial, professional or political career because she was, and by some still is, considered an "inferior" to the male sex.

Just for what reason is the woman's desire for progress condemned and ridiculed? Is it not a very logical fact that it is as desirable a pursuit for women as for men to seek satisfaction and self-expression in the activities enjoyed by one's fellow human being? However, when once attained, if it gives the satisfaction desired, it will be kept, but only through a change in the status and activities of women.

When citizenship and the right of

voting was extended to all men, regardless of property, education, race and station of life, by the supreme authority of the United States government it was deemed as a reward for the brave deeds of the soldiers in the bloody strifes of the Civil War, but particularly because slavery was unjust, brutal and violating the inalienable rights of men with which he was endowed by his Creator, that among these are life, liberty and the pursuit of happiness. Why was this franchise not extended to the women, too? Have they not played courageous and sacrificing roles on the great stage of life? Have they not fought on the bloody battle fields? 'Tis true, not as warriors with deadly weapons, but as "angels in white" bringing relief and consolation to the wounded soldiers in their hour of need. And the brave little mother of the "Yankee Boy," did she not fight the most painful and treacherous battle for her country when she gave up her only son, or sometimes seven of her sons, for whom she sacrificed in her motherly way to bring them up as strong and healthy as well as good citizens of the United States. They were to be her sole comfort and help in the years to come, but fate played reverse, war was declared, her precious gems were stolen, all of them were called and never hesitated to respond, while the gray-haired lovable little mother stood bravely by, encouraging them, smiling a farewell to them, but after they were gone, some never to return, her heroic sacrifice pierced her heart, and quite frequently hastened her to an early grave.

On the other hand, in the early days the women in general were considered as slaves, and were denied all freedom and equality with men. Even appearance in public unless heavily veiled was prohibited, and this is still the case today among the Mohammedans. This slavery and inequality was depriving women of their inalienable rights of life, liberty and pursuit of happiness. Why did the woman's movement for equality and recognition of her complete personality before the law and before the reluctant court of male public opinion not receive just and prompt recognition? It is no credit to the men of the past that it took nineteen Christian centuries for the woman to win her status; a status which was rightfully hers from birth.

Before our recent depression, women who worked in factories were looked down upon with scorn by their fellow workmen. Even today the work of women for wages in various organizations of industry is said to present a problem of compelling interest. Why so? Have not the women always worked? Indeed they have. They have worked under the organization of labor developed by the Greeks and Romans; in the workshops of the monasteries and convents of the Middle Ages; they have worked as members of the crafts in which they took an honorable position, governed by regulations as to

hours, wages, fines, apprentices, and promotion identical with those under which men worked. In the English "factories" of the 14th century, as well as in the domestic or cottage system of industry, which prevailed largely in England before the industrial revolution, women have held recognized positions under every industrial system.

During the early colonial period of American life production of household goods from raw materials was first exclusively in the hands of the women in their homes. They usually determined what should be made and how the product should be distributed, but gradually with the strengthening of our government economic developments took place which had removed all home manufacturing like carding, spinning, weaving and dyeing to the factory, and quietly the women followed their work from the home to the factory. This was not only the natural thing for them to do, but it was demanded of them by the public opinion of their day, and because of their efficiency and speed their labor was considered superior to the work done by the men, and for that reason they were employed without hesitation, and not a voice was lifted then to remind them that a woman's proper place was at home. Why, then, did not the employment of women receive the just merit? For what length of time would it yet receive condemnation instead of encouragement?

It has become something of a public habit to speak of women who work in factories today as if they were invaders threatening to take over work which belongs to men by custom and prior right of occupation. This talk, however, is doing a great injustice to them, for in the days when the earliest factories were calling for operators the public moralist denounced her for "eating the bread of idleness" if she refused to obey the call. Today this same public moralist, fearing that the profuse immigration may give us an oversupply of labor and therefore work might be scarce for men, finds that her proper place is at home, and that the world of industry was created for men only. Now, therefore, can a man justly demand this "self-supporting woman" who has found satisfaction in her newly found status, and who has aided indirectly in the formation and stabilization of the Colonial industrial world, to return to servitude, to again become a chattel, a toy, a tournament queen, an ignorant drudge, or angel—anything as long as she would be his "inferior"?

This more or less selfish demand of the male sex could not receive recognition, much less satisfaction, for today the world is no longer a man's "oyster," the women, noble, brave, and courageous, disregarding the unjust demands, talks and accusations, have fought and won a new political, educational, economic and social status.

(To Be Continued)

Jo Bradach:

Home Cooking

Hearty Hot Pot

Soak 1 pound dried lima beans over night. Add 2 pounds lamb chuck, shank or neck, cut in 2-inch cubes. Cover with hot water, season with salt and pepper, cook until meat is tender, about 2½ hours. Good for the small budget.

Man's Dish

Put 4 washed pork hocks, not skinned, in baking dish. Cover with generous layer of sauerkraut, a thin one of sliced onions. Add kraut juice or water to cover bottom of dish, cover tightly, bake 2 hours in moderate oven, 350° F.

Potatoes and Carrots in the Shell

Scoop centers from medium-sized baked potatoes. Put through a ricer with equal portions cooked carrots. Add cream, butter or margarine, salt. Whip until fluffy. Refill shells and brown in the oven.

Pea Soup with Frankfurters

2 cans ready-to-serve cream of pea soup
3 frankfurters, sliced
3 small onions, diced
2 tablespoons butter

Cook frankfurters and onions in butter until delicately browned. Add soup, heat thoroughly and serve.

The frankfurter-onion combination is also exceedingly good with a combined bean-tomato soup. Serves four or five.

ANNE PETRICH:

HOUSEHOLD HINTS

Button, Button

When removing buttons from worn-out garments, string them together on a heavy thread, a safety pin, or even a lightweight hairpin. This saves much hunting through a button box for buttons of uniform size and style to replace those lost or broken from other garments.

Toothbrush Hem Opener

Cut the bristles from an old toothbrush and use the handle for opening up starched hems. If a cord is to be run through such a hem, thread it through the hole in the toothbrush handle.

Bathroom Jars

A handsome set of jars for the bathroom may be made by painting the tops of uniform size mayonnaise or shaving cream jars.

Tight Ironing Cover

Dampen the ironing board cover before putting into place. Stretch well and when dry it will be perfectly smooth.

Neckties

When pressing neckties, slip between the folds a cardboard cut to the shape of a tie. Cover the tie with a cloth and press with a hot iron. As a result, there will be no marks left by seams and hems.

HOW CAN I KEEP MY HAIR IN PLACE?

Once it's been rearranged, a new hairdress is a problem, till it is trained to stay put. After the first setting, wear a net cap over your curls at night. When you're sure of exactly how your hair is to be combed in place, brush it vigorously. This brushing will restore the gloss that so often disappears under hot dryers. You'll find little side combs, tuck combs, and the like, that hold stray strands in place—sparkly for evening, plain for daytime. Have the very best permanent you can afford. Take oil treatments if your hair is dry. Experiment with a soapless shampoo—it rinses out quickly and leaves hair glossy. At least once a year make some change in hair arrangement, and remember to do something for hair texture, too.

Urna Nežika

He (during quarrel)—Now I know why women are called birds.

She—Oh, why is that?

He—Because you are always chirping.

She—I understand it was on account of the worms we pick up.

The same guy who squawks about every dime spent at home on the household often is the fellow who likes to walk into a crowded bar and order one "for the house."

Maybelle—What do you think of Ralph meeting a girl on the coast-to-coast plane and getting engaged before they landed?

Clarence—It merely proves that all the perils of air travel have not yet been eliminated.

WHAT IS FAILURE?

What is failure? Not the falling, What your cause or what your calling.

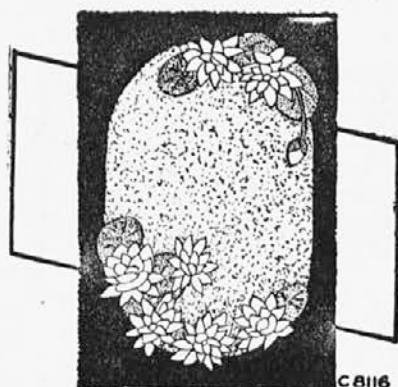
For the feet of climbing men Slip and slide, and climb again. They who fail are those who falter, Goal abandon, purpose alter—He who turns again to vales Is the only one who fails.

What is failure? Not returning To the task, by losing learning, But to lay the task aside, With surrender satisfied. Ships meet storms and mortals sorrow,

But the ship sails on tomorrow And the mortal worth the name Tries again, the task the same.

What is failure? Not the dying, But the man who ceases trying. Not until you try no more Cause is lost or battle o'er. He who onward, upward presses Every day wins new successes, Here a bit and there a bit. What is failure? 'Tis to quit.

HOOKED WATERLILY MOTIF

The delicate beauty of the waterlily has been adapted here into a hooked rug design of outstanding distinction. So let's get out those frames and hook, transfer this motif to your burlap, and start to create handiwork of which you can truly be proud. No. C8116 is a transfer which will stamp on your burlap in colors; the size is 27x42. With your transfer come directions for hooking as well as for making an inexpensive rug frame at home.

Order by number, or tear out illustration and send 20 cents stamps or coin.

FOUR—FOR PILLOW SLIPS

Prosaic pillow slips—let's dress them up with some interesting embroidery. First there's the softly tied spray of flowers worked on a colored border for variety. Or perhaps you'd prefer the conventionalized flower and leaf of the next motif. An applique flower group follows—these require little work. And last a lovely leaf cutwork on a triangular background.—Send 10c in stamps or coin. All 4 of these designs come on one NUMO transfer, No. C8756. If you prefer making your own gifts, a pair of these slips would be appreciated above anything you could buy.

MAKE IT YOURSELF

PATTERN BUREAU

Box 166, Kansas City, Mo.

Enclosed is cents (coin

or stamps) for

Pattern No.

Name

Address

City..... State.....

"Dawn" monthly magazine.

STAR RISING—Clarence B. Kelland.

What would you give for the future chances of a baby, found under the seat in a theater after the audience has departed? Mr. Kelland offers his own solution in this wise-cracking, humorous and very human story—certainly one of his best.

FASHION IS SPINACH—Elizabeth Hawes.

The success story of a young American woman who is at the top of her profession as a designer and stylist. Especially interesting for the information it gives on the dress business and "the fashion racket."

THE GOLD MISSUS—Katharine Fowler-Lunn.

The adventures of an American woman on a geological expedition which she led into the jungles of West Africa.

(Nadaljevanje z 2. strani platnic)

ŠT. 14, NOTTINGHAM, O.

Pred.: Albina Vesel.
Tajn.: Frances Rupert, 19303 Shawnee Avenue.
Blag.: Anna Stupica.
Seje: Prvi torek v mesecu v Slov. Društvenem Domu.

ŠT. 15, NEWBURGH, O.

Pred.: Theresa Lekan.
Tajn.: Mary Hrovat, 3524 E. 82 St.
Blag.: Veronica Skufca.
Seje: Druga sredo, Slovenian National Home.

ŠT. 16, SO. CHICAGO, ILL.

Pred.: Katherine Triller.
Tajn.: Rose Salakar, 9600 Avenue L.
Blag.: Agnes Mahovlich.
Seje: Tretji četrtek, v Cerkveni dvorani.

ŠT. 17, WEST ALLIS, WIS.

Pred.: Josephine Schlossar.
Tajn.: Marie Janezick, 1123 S. 60 St.
Blag.: Frances Floryance.
Seje: Druga nedelja v St. Mary's Church Hall.

ŠT. 18, CLEVELAND, O.

Pred.: Jennie Welkanje.
Tajn.: Jennie Schumer, 1283 E. 169 St.
Blag.: Mrs. Jennie Schumer.
Seje: Prvi četrtek v mesecu, v S. D. Domu na Waterloo Rd.

ŠT. 19, EVELETH, MINN.

Pred.: Antonia Nemgar.
Tajn.: Rose Jerome, 214 Grant Ave.
Blag.: Anna Skrinar.

Seje: Prva nedelja v mesecu v Holy Family Church Hall.
ŠT. 20, JOLIET, ILL.

Pred.: Emma Planinshek.
Tajn.: Josephine Muster, 714 Raub
Blag.: Marie Micklich.
Seje: Tretja nedelja v mesecu, Šolska dvorana.
Street.

ŠT. 21, CLEVELAND, O.

Pred.: Mary Hosta.
Tajn.: Anna Pelcic, 4770 W. 130th St.
Blag.: Josephine Weiss.
Seje: Prva sredo, v Jug. Narodnem Domu.

ŠT. 22, BRADLEY, ILL.

Pred.: Anna LaMontague.
Tajn.: Miss Anna Krall, 324 S. Blaine Avenue.
Blag.: Elizabeth Starasich.
Seje: Tretji četrtek v mesecu v St. Joseph Hall.

ŠT. 23, ELY, MINN.

Pred.: Mary Shepel.
Blag.: Barbara Rosandich, 846 East Chapman St.
Blag.: Emily Brziniski.
Seje: Prva nedelja v mesecu, v stari šoli.

ŠT. 24, LA SALLE, ILL.

Pred.: Emma Shimkus.
Tajn.: Ang. Strukel, 536 La Harpe St.
Blag.: Josephine Horzen.
Seje: Prva nedelja v mesecu, v šoli, 6th and Crosot St.

ŠT. 25, CLEVELAND, O.

Pred.: Frances Ponikvar.
Tajn.: Mary Otoničar, 1110 E. 66 St.
Blag.: Dorothy Strniša.
Seje: Drugi ponedeljek v stari šoli sv. Vida.

ŠT. 26, PITTSBURGH, PA.

Pred.: Mary Coghe.
Tajn.: Rose Balkovec, 216—57th St.
Blag.: Mary Balkovec.
Seje: Prva nedelja v mesecu v Slovenian Hall, 57th St.

ŠT. 27, NORTH BRADDOCK, PA.

Pred.: Anna Tomašic.
Tajn.: Jos. Rednak, 1719 Poplar Way.
Blag.: Mary Anžlovar.
Seje: Prva nedelja v mesecu, v South St. Sokol Hall.

ŠT. 28, CALUMET, MICH.

Pred.: Mary Kocjan.
Tajn.: Anna Stanfel, 581 Cedar St.
Blag.: Theresa Bagatini.
Seje: Drugi četrtek v mesecu v Cerkveni dvorani.

ŠT. 29, BROUNDALE, PA.

Pred.: Mrs. Mary Fristavec.
Tajn.: Theresa Bostjancic, 202 Vine St., R. D. 2.
Blag.: Frances Zigon.
Seje: Prvi ponedeljek v mesecu.

ŠT. 30, AURORA, ILL.

Pred.: Julia Malaker.
Tajn.: Antonia Aister, 773 Aurora Ave.
Blag.: Helen Malaker.
Seje: Prvi torek v mesecu, v dvorani sv. Jerneja.

ŠT. 31, GILBERT, MINN.

Pred.: Josephine Kramer.
Tajn.: Theresa Prosen, P. O. Box 432.
Blag.: Frances Knaus.
Seje: Tretji ponedeljek, 7:30 p.m., v Kushlan dvorani.

ŠT. 32, EUCLID, O.

Pred.: Theresa Zdesar.
Tajn.: Eva Majcen, 20250 Tracy Ave.

Blag.: Karoline Kalliope.
Seje: Prvi torek v mesecu, v dvorani sv. Kristine.

ŠT. 33, NEW DULUTH, MINN.

Pred.: Helen Verbanse.
Tajn.: Helen Krall, 402 House Street.
Blag.: Anna Hren.
Seje: Drugi četrtek v mesecu v dvorani sv. Elizabeth.

ŠT. 34, SOUDAN, MINN.

Pred.: Magdalena Brula.
Tajn.: Mary Pahula, Box 1257.
Blag.: Angela Pavlich.
Seje: Prva nedelja pri Mrs. Frances Loushin.

ŠT. 35, AURORA, MINN.

Pred.: Josephine Putzel.
Tajn.: Katherine Virant, Box 77.
Blag.: Jennie Kern.
Seje: Prvi ponedeljek v Slov. Hall.

ŠT. 36, McKINLEY, MINN.

Pred.: Amelia Tahija.
Tajn.: Mary Mohar, Box 352, Gilbert, Minn.
Blag.: Mary Jaksha.
Seje: Prva nedelja v mesecu v Village Hall.

ŠT. 37, GREANEY, MINN.

Pred.: Katherine Kochevar.
Tajn.: Frances L. Udovich.
Blag.: Katherine Malerich.
Seje: Druga nedelja po maši, v dvorani.

ŠT. 38, CHISHOLM, MINN.

Pred.: Mary Smoltz.
Tajn.: Mary Tekautz, 211 W. Tamarack St.
Blag.: Anna Rupar.
Seje: Prva sredo, v Community Building.

ŠT. 39, BIWABIK, MINN.

Pred.: Julia Servatka.
Tajn.: Anna Kulaszewicz, Box 422.
Blag.: Johanna Zallar.
Seje: Drugi ponedeljek v mesecu ob 7:30 p. m. v Biwabik Park Pavilion.

ŠT. 40, LORAIN, O.

Pred.: Agnes Jancar.
Tajn.: Frances Brešak, 1769 E. 31 St.
Blag.: Frances Dougan.
Seje: Drugi torek v mesecu, 7:30 p. m. v šolskih prostorih.

ŠT. 41, COLLINWOOD, O.

Pred.: Mary Lušin.
Tajn.: Anna Stopar, 15419 Ridpath Ave.
Blag.: Ella Starin.
Seje: Prvi torek v mesecu v Turko-vi dvorani, 16011 Waterloo Rd.

ŠT. 42, MAPLE HEIGHTS, O.

Pred.: Mary Perhne.
Tajn.: M. Philips, 5073 Greenhurst Dr.
Blag.: Antonia Legan.
Seje: Drugi torek v mesecu v Slovenian National Home.

ŠT. 43, MILWAUKEE, WIS.

Pred.: Gertrude Delopst.
Tajn.: Marie Bezv, 2122 S. Allis St.
Blag.: Josephine Tominšek.
Seje: Druga nedelja v mesecu, v Tominškovih prostorih.

ŠT. 44, PORTLAND, OREG.

Pred.: Mary Golik.
Tajn.: Olga Mirkovic, 2348 N. W. Roosevelt St.
Blag.: Mary Sercelj.
Seje: Prva nedelja v mesecu v St. Patrick Hall, 19th and Savier.

ŠT. 45, PORTLAND, OREG.

Pred.: Mary Golik.
Tajn.: Olga Mirkovic, 2348 N. W. Roosevelt St.
Blag.: Mary Sercelj.
Seje: Prva nedelja v mesecu v St. Patrick Hall, 19th and Savier.
(Dalje na 3. strani platnic)

ŠT. 46, ST. LOUIS, MO.

Pred.: Josephine Speck.

Tajn.: Theresa Franko, 2206 Charless Avenue.

Blag.: Margaret Dolenz.

Seje: Prva nedelja, Slov. Natl. Home.

ŠT. 47, GARFIELD HEIGHTS, O.

Pred.: Mary Zeleznik.

Tajn.: H. Tomazič, 3804 Vineyard Ave.

Blag.: Antonia Dolinar.

Seje: Prva sobota v mesecu ob 7 p. m., 3812 Vineyard Ave.

ŠT. 48, BUHL, MINN.

Pred.: Anna Peshel.

Tajn.: Jennie Terlep, Box 189.

Blag.: Marie Markovich.

Seje: Drugi torek, Public Library.

ŠT. 49, NOBLE, O.

Pred.: Mary Stušek.

Tajn.: Jennie Petrick, 955 E. 220th St., Euclid, Ohio.

Blag.: Mary Walter.

Seje: Prvi ponedeljek v mesecu v St. Christine's Hall.

ŠT. 50, CLEVELAND, O.

Pred.: Antonia Tanko.

Tajn.: Louise Mlakar, 6007 Dibble Avenue.

Blag.: Josephine Seelye.

Seje: Every first Wednesday, Room 4, Slov. Nat'l Home.

ŠT. 51, KENMORE, O.

(P. O. Akron, Ohio)

Pred.: Margaret Patrick.

Tajn.: Jennie Gainer, 110 Good St., East Akron, Ohio.

Blag.: Jennie Golec.

Seje: Prva nedelja v mes., 2. p. m., Sl. Home, 2166 Manchester Rd.

ŠT. 52, KITZVILLE, MINN.

Pred.: Josephine Oswald.

Tajn.: Gertrude Kochevar, Box 32, Hibbing, Minn.

Blag.: Frances Bachnik.

Seje: Druga sredo v mesecu, Kitzville School.

ŠT. 53, BROOKLYN, O.

(P. O. Cleveland, Ohio)

Pred.: Mary Oblak.

Tajn.: Pauline Hunter, 3410 W. 97th Street.

Blag.: Alice Zeleznik.

Seje: Prvi četrtek v mesecu, 4002 Jennings Road.

ŠT. 54, WARREN, O.

Perd.: Rose Racher.

Tajn.: Mary Gorsick, 2496 Milton St., S. E.

Blag.: Hattie Gradishar.

Seje: Prvi torek v mesecu.

ŠT. 55, GIRARD, O.

Pred.: Theresa Lozier.

Tajn.: Dorothy Knouse, R.F.D. No. 1, Avon Park.

Blag.: Amelia Robsel.

Seje: Drugi torek, Slovenian Home.

ŠT. 56, HIBBING, MINN.

Pred.: Mary Buchar.

Tajn.: F. Lunka, 2902 Oakdale Ave.

Blag.: Emma Petrick.

Seje: Drugi torek v mesecu, ob 7:30, Memorial Building.

ŠT. 57, NILES, O.

Pred.: Johanna Printz.

Tajn.: Frances Mollis, 329 Ann Ave.

Blag.: Anna Prinz.

Seje: Prvi četrtek v mesecu v domu predsednice, 810 Ann Ave.

ŠT. 59, BURGETTSTOWN, PA.

Pred.: Josephine Pintar.

Tajn.: Frances Pauchnik, Box 165, At-lasburg, Pa.

Blag.: Frances Pauchnik.

Seje: Druga nedelja v mesecu, v domu predsednice, 17 Linn Ave., ob 2 p. m.

ŠT. 61, BRADDUCK, PA.

Pred.: Rose Pozek.

Tajn.: Johanna Chesnik, 1010 Maple Way.

Blag.: Frances Martahaus.

Seje: Druga nedelja v mesecu, 912 Talbot Ave., Croatian Home.

ŠT. 62, CONNEAUT, OHIO

Pred.: Mary Penko.

Tajn.: Jennie Sedmak, R.F.D. 4.

Blag.: Jennie Sedmak.

Seje: Tretji ponedeljek v mesecu na 440 Broad St.

ŠT. 63, DENVER, COLO.

Pred.: Angela Andolsek.

Tajn.: F. Pavlakovich, 4573 Pearl St.

Blag.: Mary Starasinic.

Seje: Četrto nedeljo v mesecu ob 2 p. m. v šolski dvorani.

ŠT. 64, KANSAS CITY, KANS.

Pred.: Agnes Zakrajšek.

Tajn.: Theresa Cvitkovic, 256 N. 5 St.

Blag.: Gertrude Zagar.

Seje: Drugi četrtek v mesecu v šolski dvorani.

ŠT. 65, VIRGINIA, MINN.

Pred.: Mary Cimperman.

Tajn.: Angela Schneller, 116—10th St.

Blag.: Anna Perslin.

Seje: Prvi ponedeljek v mesecu, 8 P.M. Women's Club, City Hall.

ŠT. 66, CANON CITY, COLO.

Pred.: Mary Lavriha.

Tajn.: Anna Susan, 845 So. 5 St.

Blag.: Catherine Yekovec.

Seje: Prva nedelja v mesecu ob 2 p. m. v Anton Dremelj dvorani, Prospect Heights.

ŠT. 67, BESSEMER, PA.

Pred.: Mary Snezic.

Tajn.: Frances Sankovich, Box 175.

Blag.: Mary Brodesko.

Seje: Druga nedelja v mesecu, Cro-ation Hall.

ŠT. 68, FAIRPORT HARBOR, OHIO

Pred.: Jennie Troha.

Tajn.: Angela Lunka, 543 New 4th St.

Blag.: Angela Lunka.

Seje: Druga nedelja v mesecu, na domu tajnice.

ŠT. 70, WEST ALIQUIPPA, PA.

Pred.: Mary Plasko.

Tajn.: Stella Zagar, 104 Main Ave.

Blag.: Katherine Derglin.

Seje: Drugi torek v mesecu.

ŠT. 71, STRABANE, PA.

Pred.: Frances Medofer.

Tajn.: Frances Mohoric, Box 18, 433 Arnold Ave.

Blag.: Mary Kausek.

Seje: Druga sredo v mesecu v Domu društva sv. Jeronima.

ŠT. 72, PULLMAN, ILL.

Pred.: Rose Trsar.

Tajn.: Angeline Bezlay, 11425 Cham-plain Ave.

Blag.: Angeline Bezlay.

Seje: Drugi torek v mesecu v Pal-mer Park Hall, 111th and Indiana Ave.

ŠT. 73, WARRENSVILLE, OHIO

Pred.: Mary Walters.

Tajn.: Rose Danicic, Miles Road, Route 9, Cleveland, O.

Blag.: Aloizla Turk.

Seje: Druga nedelja v mesecu na domu Mrs. Louise Turk, Vera St. in Green Rd.

ŠT. 74, AMBRIDGE, PA.

Pred.: Sophie C. Vlasic.

Tajn.: Jennie Anzur, 720—25th St.

Blag.: Agnes Hertneky.

Seje: Prva sredo v mesecu v Slo-venskem domu, 127 Marcel St.

ŠT. 77, N. S. PITTSBURGH, PA.

Pred.: Rose Murslack.

Tajn.: Mary Turk, 1921 Ley St.

Blag.: Theresa Sikovsek.

Seje: Prvi torek v mesecu v Svabian Hall, 912 Chestnut St.

ŠT. 78, LEADVILLE, COLO.

Pred.: Helen Popovich.

Tajn.: Agnes Pavlisick, 522 Elm St.

Blag.: Alice Smolich.

Seje: Tretja sredo v mesecu, 527 Elm St.

ŠT. 79, ENUMCLAW, WASH.

Pred.: Josephine Z. Richter.

Tajn.: Ivana Chacata, R. No. 2, Bx. 53

Blag.: Frances Rotar.

Seje: Prva nedelja ob 2 P. M.

ŠT. 80, MOON RUN, PA.

Pred.: Anna Dernach.

Tajn.: Frances Deyak.

Blag.: Anna Petanovich.

Seje: First Thursday of each month.

ŠT. 81, KEEWATIN, MINN.

Pred.: Josephine Schweiger.

Tajn.: Anna General.

Blag.: Jennie Verrant.

Seje: Drugi četrtek v mesecu ob os-mih v Keewatin Village Hall

ŠT. 83, CROSBY, MINN.

Pred.: Frances Turk.

Tajn.: Mary Deblock, G.D.... Ironton,

Blag.: Mary Deblock.

Seje: Prva nedelja v mesecu v Louis Deblock dvorani.

ŠT. 84, NEW YORK CITY, N. Y.

Pred.: Ivanka Hude.

Tajn.: Miss Pauline Shubel, 6936—67 Pl., Glendale, N. Y.

Blag.: Ivanka Zakrajšek.

ŠT. 85, DE PUE, ILL.

Pred.: Maria Stupar.

Tajn.: Maria Jermenc, Box 205.

Blag.: Maria Zugic.

Seje: Prva nedelja, 2 p. m. v Slo-venskem domu.

ŠT. 86, NASHWAUK, MINN.

Pred.: Helen Kolar.

Tajn.: Catherine Stimac.

Blag.: Mary Mayerle.

Seje: Prvi torek v mesecu.

ŠT. 87, PUEBLO, COLO.

Pred.: Dorothy C. Meister.

Tajn.: Alma S. Godec, 906 E. B St.

Blag.: Christina H. Mehle.

Seje: Second Tuesday of the month, 7:30 p. m., St. Joseph's Hall.

ŠT. 88, JOHNSTOWN, PA.

Pred.: Frances Klučevšek.

Tajn.: Mary Lovše, Box 164, R. D. 3.

Blag.: Anna Urban.

Seje: Prva nedelja v mesecu ob 7 p. m. v dvorani sv. Anne.

ŠT. 89, OGLESBY, ILL.

Pred.: Frances Nemeth.

Tajn.: Mary Meglich, 224 E. 2nd St.

Blag.: Louise Kernz.

ŠT. 90, BRIDGEVILLE, PA.

Pred.: Hilda McKinnes.

Tajn.: Mary Rupnik, 701 Chartlers St., Bridgeville, Pa.

Blag.: Mary Usenicnik.

Seje: Tretjo nedeljo v mesecu ob 7 p. m. v šolski sobi.

ŠT. 91, VERONA, PA.

Pred.: Mary Melle.

Tajn.: Mary Kirn, Box 272.

Blag.: Mary Skerl.

Seje: Tretja nede'ja v mesecu ob 2 p. m. na 715 Plum St.

Izvrstno postrežbo in zmerne cene
se vedno dobi pri

ANTON TANKO

GROCERIJ in MESNICA

6128 Glass Avenue

Cleveland, Ohio

Za simpatično postrežbo se obrnite na

ZAKRAJŠEK FUNERAL HOME, Inc.

6016 St. Clair Avenue Tel. HENDERSON 3113

LICENZIRAN POGREBNI ZAVOD

Invalid Car Service Postrežba noč in dan
Automobile za vse prilike

For Fine Ready-to-Wear Clothes Shop at

SCHLOSSAR'S

DRY GOODS

5801 W. National Ave.

West Allis, Wis.

When in Chicago, Stop at

TOMAZIN'S TAVERN

MONARCH BEER ON TAP

Chili and Sandwiches at All Times

Phone: Canal 8840

1902 W. Cermak Rd.

Chicago, Ill.

DR. JOHN J. ZAVERTNIK

PHYSICIAN and SURGEON

OFFICE HOURS AT 3724 W. 26th STREET

1:30—3:30; 6:30—8:30 Daily Tel. Crawford 2212

AT 1856 W. CERMAK RD.

4:30—6:00 p. m. Daily Tel. Canal 9695

Wednesday and Sunday by appointment only

Residence Tel.: Crawford 8440

IF NO ANSWER—CALL AUSTIN 5700

A. Grdina & Sons

ZA POHIŠTVO IN ZA POGREBE

Za vesele in žalostne dneve

Nad 32 let že obratuje naše podjetje v
zadovoljnost naših ljudi. To je dokaz,
da je podjetje iz — naroda za narod.

V vsakem slučaju se obrnite do našega podjet-
ja, prihranili si boste denar in dobili stopro-
centno postrežbo.

Glavna prodajalna 6019 St. Clair Ave.
Tel.: HENDERSON 2088

Podružnica 15303 Waterloo Rd.
Tel.: KENmore 1235

Pogrebni zavod 1053 E. 62nd St. Cleveland, Ohio.
Tel.: HENDERSON 2088

Ako želite dobro sebi in svojim dragim
zavarujte se pri

DOBRI IN FINANČNO MOČNI
bratski podporni organizaciji

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

Za navodila in pojasnila vprašajte
tajnika ali tajnico lokalnega dru-
štva ali pa pišite naravnost na

JOSIP ZALAR, gl. tajnik

508 N. Chicago St.

Joliet, Ill.

“Ameriška Domovina”

NAJBOLJ ZANIMIV SLOVENSKI

DNEVNIK V ZED. DRŽAVAH

*Največja jugoslovanska unijska
tiskarna v Ameriki*

Se prijazno priporoča za vsa tiskarska
dela po jako zmernih cenah

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio